

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**[Super Digesto veteri. 2]Lectura super secunda parte
Digesti veteris**

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 6. Feb. 1492/93

Incipit liber .xx. de pignoribus. Rubrica

[urn:nbn:de:bsz:31-318397](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-318397)

Item tibi. **C**Si res dat i spicienda et igno ratur ubi sit ad hanc actionem recurrif vel alijs actioib? pot agi. et in hac actione venit culpa habita p consideratione eius cuius gratia fit celebratus contractus. h. d. quod no. rē.

Si cum unū. **C**Si comodo: vt comodis agit pre scrip. verbis: quia comodatum istud est no gra tuitum. hoc dicit.

Si cū uestimēta. **C**Is cui res inspiciē da cōceditur de casu fortuito no tenet. h. d.

Si quis. **C**Qui accipit rem ab vno dandā alteri in cāz certe vic torie: vel in alijs euentū actione pscriptis h̄bis dare tenet. h. d. cū. l. se. **C**Op. q? no d3 agi p re scriptis h̄bis: sed actioe dpositi sequestraria: vt l. licet. s. depositi. So. illud uerū qū duo depo suerūt eandē rez. secus si un? tm̄ deponit rez in qua cōstabat aduersariū nullū ius habere: ut. j. l. p̄xima. et oportet intelligere istū. s. q? iste qui nult agere pscriptis h̄bis erat p̄ns quādo dpo fitū fuit factū sub eo pacto. alias cūz eo nil esset cōtractū. et sic no haberet actionē pscriptis h̄ bis: ut. l. cōsensu et qd̄ ibi no. j. de acti. et oblig. et l. i. s. de cōtrahē. empti. in fi. **C**Querit glo. qd̄ si stat per aduersariū q? no p̄stet. dicit glof. q? pinde est habendū ac si uicisset q se ingerit gl. bene dicit dum dicit p aduersariū nolentē face re qd̄ cōuenit. sed si aduersari? veniret ad bellū licz sibi facere qcquid pot: vt vincat et alius suc cūbat: vt. l. in executioe. s. fi. et ibi no. de h̄b. ob. et ista sunt vtilia scire in partibus illis ubi admittitur duellum. et est pulchra materia ad determi nationem questionis duelli.

rogasti. **C**Si res vedēda da tur: vt precius in mu tuuz conuertat: si no vendit vel preciu no recipit actione pscriptis h̄bis agit. h. d. de quo dic plene: vt no. in. l. rogasti. s. si cer. peta.

Si prediū. **C**Op. q? tale factū no cōsuevit locari: vt. l. na turalis. s. at cūz do. s. eo. So. debes intellige re q? tunc fuit locata res ipsa et non factum pi gnozaticium fuit locatum rē.

Adud labeonē. **C**Qui riendā recipit qcquid ex re interim lu cratur domino reddere debet rē.

Item apud. **C**Si res datur experiē da eptione facta daf actio ex vedito: alias pscriptis h̄bis. h. d. rē.

Si cum argentuz. **C**Is cui res inspicienda daf no tenetur de casu ptingēte cū res reportatur. sed de dolo et culpa hac actione tenetur hoc dicit quez casum no. rē.

Notiens. **C**Hic tractat gl. vnaz materiaz de q̄ plene per doc. in. l. ex placito. et dixi ple ne in. l. i. s. de cōditiōe ex lege. et hic repit vna diffictio que multa dicit sed no dicit veritatem.

Item tibi polliēda. **C**Si suscipit opus faciendū gratis ē mandatū. si per mercedē in pecunia ē locatio. alias est contractus innoiatuz. h. d.

Ho. **C**Habuisit supra s eo qui recipit rez inspiciendā volēs eam emere hic de eo q recipit eaz inspi

CSi quis ad h. huius s. vide bal. i. l. i. C. de isti. et substi. sub condic. fac.

b q No tiens Et ad huius intelligētiāz vid̄ bart. l. i. si me putem s. i. circa fi. s. de condi. indebi. et in rubrica. s. e. **c** **h** i bi pol lienda et istuz rex. in fi. multū pō derat. nota. bar. in. l. fi. i. i. q. C. de cō trahē. epti.

ciendā cā delectatiōis vel cognitiōis quo casu de culpa tenetur et pscriptis h̄bis agituz.

Item tibi. **C**Si pecūia daf: vt et eius vsure tributa dan tis soluātuz cōtractus inoiatus est. iō actioe pscriptis h̄bis agituz. et periculū pecu nia ad recipientem pertinet. h. d.

Operas. **C**Si operē pro operibus dant hac actione agituz. h. d.

Incipit liber. xx. de pignobus. Rubrica.

Clo. cōtinuat. dic vt in ea. **C**Quero quare iuriscōsulti ponūt istos tres titulos de pigno: bus sepatos a titulo de pigno:ratia actioe. **S**i. hoc examinat in p̄ma cōstitutiōe huius libri. s. iij. dic vt ibi quā glo. nota bene rē.

Obligatio bonoz. **S**i no dicat suoz vel ad se spectatiū porrigitur ad oia p̄sentia et futura.

Onuētio. **O**bligatio ge neralis porrigitur ad bona p̄ sentia et futura. sed obligatio certe rei no cōtrahit etiā in il la re postea debitois effecta

si credito: sciēs fuerit. h. d. **C**Et no. hoc p̄nci piū. et in p̄ncipio pot casus ponit duob? modis. p̄mo q? recepta sit obligatiō bonozū p̄sentū vel postea quesitoruz. quasi dicat possunt obligari bona p̄sentia et futura. **C**Secō modo pot legi q? receptū est: hoc est d̄terminatū et approbatuz est q? obligatio generalis bonozū porrigit etiā ad bona postea quesita. et exponitur vel p̄ etiā fm̄ vtrāqz lec. Et ista videt verior: vt p3 ex ver. se. qui aduersat ad illud ubi loq̄tur de iure po stea quesito an veniat in obligatiōe p̄meua. se cundū hoc no. ex illo p̄ncipio q? obligatio bo norū licet no adijciat suo: ū vel ad se pertinētū porrigitur ad oia p̄sentia et futura. casus ē hic. sed si illud adijceretur nulluz est dubiū quia ca sus est in. l. fi. C. que res pigno. ob. rē.

In specie. **C**Ex. est clar?. **C**Op. de pignora. actio. l. rē alie naz. Sol. rex. tollit cōtrariū: qz ibi res aliena fu it obligata ignorati. hic sciēt. rō qz qñ creditor fuit sciens debito: no est obligat? credito: cō traria pignozaticia: qz euz no decepit. et sic no v terest debitois q? illa res veniat in obligatiōez. sed qñ creditor ignoratit tūc debito: tenet con traria pignozaticia: vt. l. tutor. s. contraria. s. de pig. act. dixi plene in. d. l. rem alienā. et iō glo. vt ista materia sit clara sic diffinguit satis plene. quā do certa spēs obligat: aut obligat quis rē suam et tenet obligatio sine dubio. si alienā siquidē si bi debitā obligatio tenet: vt. j. q. potio. i. pigno. hab. l. iij. s. cum ex causa. et hoc hic innuitur in tex. dicit glo. intellige q? antequā illius rei do minūz sit quesituz debito: i. credito: habet obli gatuz illud ius quod debito: habet pro re post rez debito: i. quesitā erit obligata ipsa res: vt. d. l. si vero no est debita. sed habet ius in re sim pliciter tenet obligatio: vt. l. grege. s. ij. et iij. et l. si ab eo. j. eo. dicit glo. istud intellige q? v3 ob ligatio in eo iure quod ibi habet debito: sed si postea ipsi debito: i. quereatur perfectum domi niū. tunc siquidē queref ex causa dicti iuris qd̄ habebat in re veluti q? habebat publicianaz: et vsucapiebat cōpleuit vsucapioe: vel erit sibi ob ligata p debito: et fuit tradita sibi insolutz. vel

d Non est debita. add̄ Bart. et doc. in. l. euz res C. si aliena res pig. da. fit.

quocunq; modo illius iuris occasione ad eū p uenerit ipsa res erit obligata: vt dictis legib⁹. z d. l. cuz in fundo. §. si fundus. j. de iure do. Si vero debitor: quesuit dominiuz ex alia causa pr sus seperata ab illa. tunc nō video quare debe at illa res in obligationē incidere: sed erit idēz sicut quādo simpliciter obligatur res aliā. Si vero non erat debitor: debita: nec habebat ius in re. z tunc aut eaz obligauit sub cōditiōe: cū sua erit: z nō est dubiuz q; tenet obligatio ex/ te cōditiōe: vt. l. si fundus. §. alienā. alias. §. si ea res. j. e. aut obligauit eaz simpliciter. z tūc af sumo vnuz casuz posituz in fi. glo. aut dominus ratū habuit z obligatio cōfirmat: vt. l. si fund⁹ §. i. j. eo. z. l. alienā. §. de pig. act. aut dñs ratuz nō habuit. z tunc aut creditor: fuit sciens: z non cōfirmat etiā dominio q̄sito postea vt hic. aut fuit ignoz: z cōfirmat quo ad vtilez hypothe cariaz: vt. d. l. rem alienā. de pignora. act. rō ga debitoris interest: vt dixi. z ideo puto q; qñ ob ligauit rez alienā sciēti: si obligasset se exp̄sse: q; dñs ratificaret vel alio modo: ita q; ipse teneat si res in obligationē nō incideret. tunc si postea per debitorē queratur dñiū res incideret in ob ligationē quo ad vtilez hypothecariā: vt. d. l. rē alienā. vbi cūq; autē dixi obligationē nō valere dominio postea quesito dico creditorēz postea habere retentionē si possidet: vt hic. C. s. con tra hoc op. j. eo. l. cuz viciose. glo. nō soluit hic nec ibi. z dic q; hic nō valuit obligatō: q; res nō erat debitoris qd̄ viciuz est purgatū: q; est effec ta eius: ideo datur retentio. ibi vero obligatio fuit viciosa ex alia causa que purgata nō est. et ideo retētiō nō datur. Itē op. q; datur vtiles hy pothecaria quādo dominiū est effectū debito ris: q; debitor: nō pōt referre questionē dñiū: vt l. i. §. si p̄do. §. depositi. z. l. ita vt si fur. §. pmo. So. quidā hoc fatentur q; hypothecaria nō cō petit cōtra extraneos sed cōtra ipsuz debitorē sic. ista opi. videt cōtra istuz tex. z ideo dicendū q; nec cōtra ipsuz debitorēz detur. nō obfāt cō traria: q; ibi loqur quādo ageret actione per sonali ex eo cōtractu. hic vero quādo agitur hy pothecaria in rem: quo casu pōt referri questio dñiū: vt no. in. d. l. ita: vt si fur. §. cōmo.

Seruo. Obligato seruo nō intel ligitur obligatuz peculiaz tūc vel postea quesitum: ideo per creditorē non potest vendi. hoc dicit.

Ex. §. sequenti.

Que rō q; mai⁹ tps̄ p̄stituit ad p̄scribēdū cōtra ius pignozis q; ad vsucapionē ipsi⁹ rei mo bilis pignozate: ibi. S. z quero. Ex spacio. x. an norū res obligata p̄scribit etiā cōtra hypothe cam: ibi. Ex predictis. Et si debitor: creditor: ab vsucaptoze rem p hypothecariāz aduocauerit an debitor: poterit illaz recolligere: ibi. Venio. Et an postq; debitor: illaz recuperauit. vsucaptoz an poterit illā vēdicat et q̄le remediū sit q; vsu capto: a debitorē vēdicare nō possit. S. z quero.

Sum predium. Difficilis. §. est z breui ter. h. d. fundo obligato non veniunt in obliga tionez fructus a bone fidei emptore postea per cepti: z vsucapio triennij ius pignozis nō extin guit. hoc dicit. primo ponit dictū. secūdo ponit vnaz obiectionez ad dictuz. tertio illi respōdet secūda ibi pignozis. tertia ibi q; in fructibus.

No. q; separata causa dominiū pōt facere ne res in obligationē incidat: nō autē pōt extigere obligationez iaz contractā. C. p. q; non sit

necessaria contētiō de fructib⁹: vt. l. in predijs j. ti. i. So. fateor z subaudi maxime: q; ex abun dātia fuit dictuz. C. p. ad fm dictū. C. si ad uer. cre. l. i. z. ij. So. hic loqur in vsucapioē triē nij: que ius pignozis nō imutat: vt hic z. l. iusto. §. nō mutat. j. de vsuca. z. l. vsucapio. C. eo. ibi loquitur de p̄scrip. x. vel. xx. annorū. ¶ Sed q; ro que est ratio. dicit gl. hic z in. l. vsucapio. C. e. z in. l. i. C. si aduer. credi. q; p vsucapionē q̄ri tur dominiū: vt. j. de vsuca. l. vsucapio. qd̄ do miniū est separatu a causa pignozis: vt hic. S. p̄ p̄scripionē lōgi tps̄ paraf bec exceptio que ita cōpetit in hypothecaria: sicut cōtra dñz. ita dicit gl. S. z pe. de bellaperti. qui dicit q; etiaz p̄ p̄scripionē querit dñiuz: vt in aut. nisi. C. de bo. ma. z ibi per doc. dicit q; est ratio q; po nitur hic in tex. cuz enim ius pignozis sit sepa ratuz a domino: ad acquisitionē vnuz nō sequit acquisitio alterius. z si dicis quare secus in p̄ scripione. x. annorū. Rūdet ip̄e: q; illud ē tps̄ sufficiens ad p̄scribēdū cōtra hypothecariā: nō ergo excipit contra creditorē ex eo q; acquirit possessor dñiū p̄ scēniū: S. ex eo q; p̄scripsit cō tra obligationē: z si dicas quare cōstituit ma ius tēpus ad p̄scripionē cōtra ius pignozis q; ad vsucapionē ipsius rei mobilis pignozate: respōdeo dicit ip̄e q; ius pignozis ē quod daz ius incorporale. Sed certe etiā dñiū est ius i corporale: ergo est ratio: q; sic placuit: vt. l. nō omniū. §. de legi. z hoc vult tex. hic: ibi nec vsu capio perimi placuit. ¶ Ex p̄dictis cōcludit q; si quis rez obligatā possiderit. x. annis⁹ bona fi de p̄scribit etiā cōtra hypo. z tenet hic glos. magna. z in. l. vsucapio. C. e. ¶ Venio ad glos. magnā que est difficilis. z p̄mo quero si credi tor ab vsucaptoze rē per hypothecariā aduo cauit: an debitor poterat eā colligere. dicit gl. q; sic z bene. idē tenet glo. in. l. vsucapio. C. eo. ¶ Sed tūc q̄ro postq; rē recuperauit debitor: an vsucaptoz a debitorē poterit eā vendicare. dicit gl. q; sic z bene dicit. idē dicit in. d. l. vsucapio. C. e. ¶ S. z q̄ro quale remediū habeat debitor: vt vsucaptoz ab eo rē vendicare nō possit. dicit quidā faciat debitor: sibi cedi a creditoze ius su um: z sic poterit retineri sicut ip̄e creditor. Istō remediūz tenet gl. in. l. vsucapio. C. eo. S. z hoc reprobat p̄ ratōes hic positas. ¶ Et in. d. l. vsu capio reprobat hoc cōsiliū. mihi videt istud cō siliū esse validū nil enī repugnat q; debitu p̄nci pale sit sublatū. tñ ius retētiōis durat: vt p̄bat in. l. debitor. j. ad trebel. z. l. ex sextate. §. latinus j. de excep. rei iudi. z. l. sancimus. §. licentiā. C. de iure deli. z. l. i. C. si antiq. credi. pignus vē. z sic erit casus in quo cederet hypothecaria sine p̄ncipali. licet glo. videat dicere cōtrariū in. l. si. de here. vel ac. vēdi. qd̄ plene examināui in. l. si. de iusto: obligari. in p̄n. de fideiuf. illi tñ qui di ctū remediū reprobat dant aliud p̄siliū q; debi to: rē p̄ debitorē dimittat: z illud qd̄ pl⁹ valeret soluat sibi creditor: ita dicit glo. hic in. l. vsucapio. C. eo. istud nō videt bonuz cōsiliū: q; dare in solutuz est vendere: vt. l. si. j. ex qui. cau. in posses. ea. z. l. litis extimatio. j. p̄o emptore. Sic ergo debitor: vēdit rem alienā: ergo ille do minus qui suscepit poterit p̄cūz repeterē vti li neg. gest. Sed respondeo actio nego. gest. cō petit z re perempta vsucapta vel p̄scripta: vt ibi. z no. in. l. mater. C. de rei ven. sed hic neutz istorū est. sed impeditur dominus vendicare p̄ pter ius pignozis qd̄ p̄cessit ius siue dominiū: ergo nō habet actionē neg. gest. Sed cōtra istō

C. x. annis
ADDEBAL.
cōsilio. cxxx
ij. incipite
illustri dñs
vbi dicit q;
si super re p̄
scripta iter.
posituz fuit
decretum q;
non requira
tur bona fi
des. ij. li. est
Et an talis
p̄scriptō cur
rat mulieri
ignorati hy
pothecaz vi
de bal. cōs.
ccccv. iij. li

¶ Catenf. vide. C. de pig. act. l. neqz creditores. an a creditore possit referri questio dñij b C Passus est. vide qd no. glo. r bar. i. l. ab ex cutoze. §. i. de ap. r glo. in. l. si iō. in pn. de euic. sed gl. in. d. l. q repudiā. tio. in glo. pua in v. nō rñdetis. r ibi bar. videl. velle pñi: diceo q snia nō pñdicat sed acta sic: r ex illis actis itez poterit iudicari. illa gl. ibi si tur quo ad litem conte. statam.

¶ Contra hif vi. de gl. i. c. i. de cñ. i. vi. r p. Jos. an. q. enume rat. xxxviiij. casus r add q oia acta d bēt pbari p scripturā. c. qm̄ p de p/ bar. f. Anno. ibi in h. tenz pñi. r no. i. l. ne in arbi tris per bal. in. l. ij. C. de edē. idē est i missōe i pos sessionē auc. rozitate iudi cis. bar. in. l. curēt de te. stib. r not. bar. i. l. h. in fi. C. d. edic. diui. r vide bar. i. l. curēt de tes. itelli ge tñ vt no. bar. in. l. i. §. suffic. d. secū. tab. r ad pte dicta vide bal. ponētez regularē do ctrinā r no. i. l. gesta. C. de re iud. et an statutū re grat scriptu rā. vide in. l. digna vor. C. de legi. r in. l. huanuz eo. tit. r p. tus allēna tionis rei ec clesiastice re quirir scrip turā. l. iube. mus. §. sane oēs. C. d. fa. san. ec. r ibi bal. ad fin. p̄ tenet bal. de iur. calū. in autē. hoc ius porrectū. e. ti. quid i gra tia pncipis vel inferio ris vel in le gationibus. vide bal. in l. si qua per calūniā. l. iij. col. de epis. r cleri. r qd no in. l. i. C. de mādā. pn ci. r bal. no. in. l. huanuz ad fi. C. d. le gi. qd i emā cipatione d fide instru. r i. l. p. mor. tē. de adop. r in. l. actus r ibi bal. C. de ser. r li.

remediuz etiā op. quia sm hoc cogeretur credi to: accipere insolutz rez alienaz. respondeo q hoc remediuz habet locuz creditore tantū vo lente nō eo inuito. sed si credito: nollet qd erit remediuz. respondeo q credito: vendat alicui pignus: hoc acto q ad illum emprorez transeat ius retentionis vigoze illius obligatiōis. qd fie ri potest: vt. l. i. C. si antiqui. credi. pignus ven. quicquid dicūt doc. in. l. vsucapio. C. eo. r hoc cogetur credito: facere: vt. l. q̄uis. C. d. pigno. act. C. Lenio ad vltimas: glo. magnā z op. fun dus fuit debitoz: ergo r fructus qui ps fundi sunt: vt. l. fructus pendentes. §. de rei ven. So. dato q fructus prout sunt pars fundi fuerunt debitoz: tamen nō prout sunt fructus. r ideo si separentur a bone fidei possessione nunq̄ fue runt debitoz: r nunq̄ in obligatiōe iciderūt. C. Item op. de. l. sicut in p̄in. qui. mo. pig. vel hypo. sol. Sol. dic vt in glo. C. Item op. d. l. ij. de oper. ser. So. aliud in iure pignozis: vt hic r l. iusto erroze. §. non mutat. j. de vsuca. aliud in opera: vt ibi. rationez ponit glo. in. l. locum. §. p̄oprietas. §. de vsuf.

¶ Pacto. C. Valet pactuz: vt non solu tis vsuris fructus cedāt loco vsurarum sicut qd non solutis minoribus vsu ris currunt maiores. h. d.

¶ Cum predium. C. Pro: pōt rem p̄opriaz obligare p̄o marito q̄tēus eius debitor. r. h. d.

¶ Ideiussor. C. Contra fide iussorē q pigno ra a creditoze receperit agitur manda ti non pignozaticia. hoc dicit.

Ex. l. sequenti.

¶ An sententia data contra debitozes p̄iudi cet creditoz: r an similiter p̄batōes r dicta testi um p̄iudicent: vide in sequentibus.

¶ Superatus. C. Sentē tia lata cō tra debitozem non p̄iudicat credito ri si lata fuerit post pignus contractum. sec⁹ si ante hoc dicit. Op. de. l. sepe. j. de re iudi. Sol. intellige hic sententiam esse lataz contra debito rem creditoze ignozante. secus si eo sciēte. ita dicit glo. r bene. r ideo affumo tres vel quattu or: casus. aut debito: fuit victus anteq̄ obliga ret r idistincte sententia obstat creditoz: vt hic in fi. r. l. si mater. j. de excep. rei iudi. aut primo obligauit: r postea fuit victus. tūc aut creditoze ignozante r sibi non p̄iudicat: vt hic in p̄in. aut creditoze sciēte. r tunc aut sententia fuit la ta contra debitozes contumacez r creditoz nō p̄iudicat: vt. l. p̄ses. C. eo. r vide: vt ibi no. f3 vnaz lec. ar. §. de inoffi. testa. l. pap. §. memini/ se. in fi. r. l. qui repudiantis. aut debitoze presen te r tunc p̄iudicaret: vt. d. l. sepe. j. de re iudi. istud autez qd dixi de sententia lata contra debi torez cōtumacē intellige quādo passus est cau saz eo contumace liquidari. tunc eniz magis ex contumacia q̄ quia bonaz cām nō habuit vide tur succūbere. sed si totaz causam detractauit p̄ sens r obligatiōibus interfuit: licet in ipso actu sententia di fuerit contumax puto q p̄iudi cat sentētia: q̄ tūc eius presentia nū fuisset opa ta: vt. l. rez. §. si. de euict. r ita intelligo. l. si ideo.

et empli. requirat scripturam. §. adeo instituta locati cum simili' ius. tamen secus in feudis in quo sufficiunt testes pares. vt patet in vñbus feudorum ita decidit bald. i. rubrica de cōdi. ex. l. in. vl. col. r adde q privilegiuz doctorat⁹ pōt etiā pbari per testes q interfuerunt saltē pu blico cōuentui sm bal. in. l. si solēnibus. C. de fide instru. et no. q exem

in p̄in. j. de euic. vbicumqz autez sententiā lata contra debito: ez dixi p̄iudicare creditoz: itel/ ligo nisi sit collusuz: vt no. C. e. l. p̄ses. An au tem econuerso sententia lata contra creditozes p̄iudicat debitoz: dixi in. d. l. sepe. j. d. re iudi. C. Ad scōm dictuz op. q̄ sentētia lata cōtra be redez non p̄iudicat legataris: vt. l. i. j. d. exce. rei iudi. So. vt ibi. r videbitis i. l. pap. §. memi nisse. §. de inoffi. testa. C. Ultimo no. ex fi. hui⁹ l. q̄ sententia lata cōtra acto: rez in rei vendica tione nō tribuit dominiū possessori. d. quo in. l. exceptio. j. de excep. rei iud. Lasus est hic ibi tā r si maxime nullaz qui viciat rē. Dia autem que dixi. §. in sententia intelligas esse vera etiā in p bationibus. vnde sicut sententia p̄iudicat cre ditoz: ita r p̄iudiciuz facerent dicta testiū. ita consult. Dy. r ita tenet Inno. in. c. cuz cām. ex tra de proba. r dixi in. d. l. sepe. r. l. si iure. §. si. d. excep. rei iudi. r istam questione habui de facto in ciuitate ista primo anno quo veni huc.

Ex. l. sequenti.

¶ An scriptura sit de substantia contractus.

¶ Contrahitur. C. In cō trahenda obligatione bonozuz non requirūtur solēnitates verborum siue scriptura. r magis fit scriptura ab p̄obationez q̄ ad obligatiōez h. d. C. No. istum rex. primo q̄ obligatiō q̄ fit bonozuz debet fieri p̄opter aliquaz obligatiō nez p̄ncipalem: vt. j. l. p̄i. C. Secundo no. q̄ fit solo pacto: vt. §. de pac. l. si tibi. §. de pigno re. C. Tertio no. q̄ scriptura non est de substā tia contractus: sed magis fit ad p̄banduz. facit C. de pba. l. cuz res. C. Ad istud op. C. de fide instra. l. contractus. r de man. p̄in. l. i. So. fallit in casibus hic no. In eo tamē q̄ excipit casū. l. i. C. de iure emphi. sunt opi. qd dic vt ibi rē.

¶ Obligatiōe. C. In ge nerali obli gatione non veniunt ea que qs nō effz in specie vñsimiliter obligaturus. h. d.

¶ Si duobus rē simul obliga tur insoliduz quilibet eozuz contra ex tranuz vincit. sed inuicem melior est conditio possidētis. sec⁹ si res p parte fit obligata. h. d. C. Op. glo. j. de salui. interdicto. l. fi. glo. ponit sol. dic q̄ illud qd dicitur ibi descendenduz ad seruianaz. f. vt in eo sit melior conditio possidē tis: r sic concordat cum ista rē.

Ex. l. sequenti.

¶ An missus in possessionez ex primo decreto debeat eici absqz solutione.

¶ Is qui. C. Administratores publici ciuitatis pos sunt res et bona ciuitatis obligare. h. dicit. intelligit gl. verū esse si pecunia fuit cōuer sa in vtilitatē ciuitatis: vt. l. ciuitas. §. si cer. per. idem dicit glo. in tutore r curatore r alio admi nistratore priuato: vt in glo. rē.

¶ Si antiphona. C. Permissio nez ex primo d

ptiones pos sunt p̄poni sine scriptis f3 cy r bal. in aut. hoc aut d nō nu pe. r q. §. vi xit in gratia p̄ncipis. vi de quod no. bal. l. i. h. i. fi. p̄ie. col. C. sen. re. fi. pos. per bal. in. l. gesta. in. ij. col. de re iu. di. r ibi po nunt multa in hac mate ria de his q̄ requirūt scrip turā. r adde q̄ p̄batio so lutionis ca nonis publi ci r similiuz requirūt scri pturaz. l. i. et ibi no. C. de ap. pub. li. x. ADDE an in cōtractu aliēatiōis. rei ecclesiastice regraf scrip tura vide bal. consi. ec ec. xci. inci. p̄iente qdā flat⁹. iij. li. d. Bliga tione. cōcor dat. l. lucius §. mperato. ref. j. ad mu nic. vid que scribo post bal. in. l. post voluntas cir ca fi. C. de fi deicō. r que veniūt i ob ligati. gene rali adde q̄ ēt nō veniūt ea de quib⁹ per bar. in. l. generali. §. i. de vsufu. leg. adde qd no. isti. d. ac. §. itē hūana i p̄ia charta r ido caute la est qñ in strumēto ap pōas qd ob ligauit om nia bōa sua p̄sentia r fu turaz: etiaz si essent supele etilia vel ve steo p̄prie y sone vel sui vel q̄siuz ali as res q̄ spe cialē re grūt mētiōe ar. c. qd ad agē duz de pecu. in. vi. f3 ma theū d mat. in suis nor. dictis nota.

exlij. tu ad ista vide no. per bar. in l. i. C. que res pig. ob. pos. et ibi etiam p bald.

C De iure dotiu vsu fructuarius pot vsu fructu tū pignora re et vedere hoc ē cōmō ditatē ei. s. qd in dubio an videatur vedere et ob ligare. vide glo. et bal. in l. i. C. si pig. pigno. et ibi q vsu fructu pignoratus pot p creditores libere vendi.

ADDE vt p bal. p. cel. xxxv. ij. lib. vbi cōsuluit de quadam muliere que vsu fructu fundi sibi relicto dederat i dotē

C P. de claratiōe vide ist. d. act. s. itē fuitana vbi habetur an iurisdic tiones pos. sint vēdi qd no. in. c. i. in fi. q. sint regalia: vt ibi qz pncipis sunt alligati no. p. bar. in l. corē. s. qui maximos. d. pu. adde q dixi in l. pbi bere. s. plāc. qvi aut clā. sed idē bal. i. c. si inter pa res. s. i. d. l. corar. die q de cōsuetudine videm⁹ castra et vil.

creto cōtrahit pignus in quo pot insisti donec debitū exolvit et eiect⁹ habet actionē in factum h. d. **C** No. qd dixi in sumario facit. C. de pto. pigno. l. i. et antiphona dicit missio ex pmo dcre to. hoc est pparatio quedā: vt deueniat ad fm. vt habem⁹ in psalmis. **C** No. q. missus in pos sessionē ex pmo decreto nō dz exire donec solua tur sibi. ad idē facit. s. fami. her. l. is cōsequēter s. fi. j. de priuil. cred. l. euz q. **C** In cōtrariū fa cit. C. de bo. auē. iud. pos. autē. ei q iurat. vbi re cupat pignus eo ipso q reficit expēsas. tex. no. i l. si pecunia. in fi. vt i possessionē lega. soluit istō cōtrariū. aut enī missio ex pmo dcreto fit: ga nō soluit et nō recedit inde donec soluat. ita debz i telligi hic. aut missio fit ga nō dēndaf. et tūc eo veniēte ad defensionē recusat possessionē: vt d. auē. ei q iurat. qd no. et tene menti. **C** Tertio no. q fruct⁹ cōputant in vsuras qd intellige si erāt debite ex cōtractu vel officio iudicis: vt in glo. dicit alias fruct⁹ deberent restitui debitori vt. l. pretor. in pñ. et per totā. l. j. de bo. auē. iud. pos. **C** Itē no. q habitādo qs domū quā acce pit ex primo decreto videtur fructus percipere quod no. bene.

An usufructus. **C** Seruitutes possūt pigno ri obligari. secus in iurib⁹ realibus urbano pre dio debitis. **C** In rusticis nō idē. h. d. cū. l. se. **C** Venio ad pñm dicitū de seruitutib⁹ psonalis bus. et op. hic dī q dñs pprietatis obligat vsu fructū. Lōtra aut enī cōstituit vsu fruct⁹ p hoc formalis et nō pot illud ius hēre obligatū: qz suū est pign⁹: vt. l. neqz pign⁹. j. d. re iudi. aut nō cō stituit sibi et nō est. ergo i obligationē nō cadit. So. dico q p hoc nō cōstituit vsu fruct⁹: sed il lud qd est apud dñm ex hac obligatiōe transit in creditorē. s. facultas vtēdi fruēdi. Itē ius vē dendi vsu fructuz debitorē nō soluēte: sicut ipse debitor: idē qz dñs pot vendēdo vsu fructū trās ferre: lz nō hēat: vt. l. qd nostruz. s. de vsu fruct.

C Usufructus tñ dī hic obligari ppter cōmodi tatez. de quo dixi. s. itē q sperat posse constitui vēditionē. ar. j. eo. l. et que nō dūz. i pñ. **C** Scōo op. dicit hic q vsu fructuari⁹ pot obligare vsu fructū. cōtra vsu fruct⁹ nō pot vendi: vt insi. de vsu fruct. s. finif. et l. si vsu fruct⁹. j. de iure do. er go nō pot obligari: vt. s. eo. l. sed et si quo ad. in fi. So. vsu fruct⁹ nō pot vendi: vt trāsferat ius: sed vt trāsferat cōmoditas: vt. l. arboibus. s. vsu fruct⁹. ita hic i creditorē trāsibit cōmoditas. simile habetis. no. i. l. i. C. d. peti. bo. subla. li. x.

Ex. s. sequenti.

C Seruitutes urbane possunt pignori si ces sat deformitas ciuitatis. Quid aut d iurisdic tōnib⁹ pedagijis peminēcijs et honozib⁹ et patro natu ecclesie: ibi. Sed.

Jura predioruz. **C** Venio. ad ver. istū et quero q est rō q fuitutes urbanoz prediorū nō pnt obligari. tex. rñdit quia nō pnt pignori dari. hoc est in eis nō cōsistit traditio vel qñ lo co pignozis. dices tu quō nō cōsistit sicut in ru sticis. nōne ego possuz tibi pmittere q tu mit tas tignum vel stillicidium ad tps: sicuti vt va das p fundū meuz ad tēpus. Ad hoc rñdet gl. fuitutes urbane debēt cōstitui sub quadā ppe tuitate ne nimis vrbes dformen⁹. nō enī esset cō gruū: ut postq imissit tignum soluto pignore co garis tollere qd sec⁹ est in fuitutib⁹ rusticoz p dio: ū: qz ibi cessat in cōgruitas. ista satis placet: et iō forte si in seruitutib⁹ urbanoz predioz eēt

eadez rō cōsisteret obligatio: ut in hoc exēplo obligo tibi fuitutes alteri⁹ nō tollendi donec ti bi credita soluat pecunia. certe hoc casu cessāt p dictiones. ideo videt q valeat obligatio.

Sz et glo. p declaratiōe pñtis materie que ro: an alia iura puta iurisdicōes: peminētie ho nores ius pncipiēdi pedagia ius patronat⁹ in ec clesia vel in hoie et similia pnt obligari. rñdeo quedā sunt iura q cōsistūt in hoibus: vt iurisdic tio quā hz dñs in vasallū. et ius qd habz patro nus in libertū et similia. et hec nō pnt obligari nisi i casu maxie necessitatis: vt. l. i. C. d. op. lib. l. p herede. s. qd tñ fm vnū intellectum glo. j. de acq. heredi. et j. d. fideicomis. liber. l. is q. et l. generalit. et s. de act. ep. l. tici. vbi qs nō co gif esse libert⁹ alteri⁹. Quedā sūt iura in re nō in hoie: vt ius patronat⁹ ecclesie: et ius pncipiēdi pedagia et similia. et ista sigdē sunt talia ex qbus nō pncipitur cōmodū aliqd pecuniariū: et nō possūt obligari: vt eē de re iu. c. cū bertoldus. et ibi no. Si nō ex his cōmoduz aliqd pncipiē pnt obligari: vt hac. l. s. vsu fruct⁹. et j. e. ti. s. an vie. et j. eo. l. grege. s. in supficiarijs. **C** Itē qro an ille q hz obligatū vsu fructū si sibi nō soluit⁹ pos sit vedere pprietatē. tex. est q nō in. l. i. scōo rñ so. C. si pig. pi. da. sit. et.

Rege. **C** Aniuersitates rerum pnt pignoz obligari. h. d. **Ex. s. sequenti.**

C Debitor: an possit soluere pmo creditori: ibi. Itē. Et an qñ pign⁹ obligat pignoz secūd⁹ cre ditor: possit prohibere ne pñmus debitor: soluat creditori suo: ibi. Itē quero qñ. Et qñ creditor agit cōtra nomē sibi obligatuz debet pcedere excussio pncipalis.

Cū pignori. **C** Duob⁹ modis le gif. pmo scōm glof. s. q pncipiū loquat qñ pign⁹ dat pignoz. scōo qñ ipz nomē debitoris dat pignoz. scōa ibi sed pot dubitari. et fm istā lec. breuif. h. d. **P**ign⁹ pot dari pignoz: et tenet quoad vtraqz pecūia sibi debet. Sed si nomē dat pignori exactuz pncipalis. alias i cām pignozis retinebit. h. d. et hz aliof legif alio mō. s. q tor. s. loquat. qñ pi gn⁹ dat pignoz. Et pmo loquit de effectu pi gnozis. scōo loqf d effectu solutiōis facte a pmo debitorē. scōa ibi. sed pot dubitari. et hz hāc lec. breuif dīc. **P**ign⁹ pot dari pignori. et pñm dōbitō pot soluere scōo creditori. et solutū cōpensabit et in cām debiti retinebit. h. d. in terminis. Sed i pmo cāu nō mutat hz dēs. **C** In scōo cāu sic: vt vidistis. et fm hāc lec. gl. dz exponi solutoz. i. soluēdoz: et qz hoc ē facere violētiā lre. iō alij le gūt et alio mō et ponūt casuz in hoc. s. hz pot du bitari sic dictum est q pign⁹ pot dari pignoz.

C Bone q pñm debitor: soluat scōo creditori an pñmus debitor: pot reperere illō qd ē solutoz ipñ scōo. Et rñdet hic iuriscōsul. q nō: qz secū dus debitor: cōpensabit si ē pecunia: si ē res re tinebit in pign⁹. **C** Venio ad materiā et circa p mū qñ pign⁹ dat pignoz qro q actio cōpetit se cūdo creditori cōtra pñm debitorē: Rñdet gl. q vtilis hypothecaria et bñ circa fm casum qñ loqtur. put ē pignoz nomē obligatū. qro q actio cōperat creditori scōo ptra pñm debitorē. et dicit gl. q vtilis hypothecaria. **E**lij dicit q cō petit vtilis psonalis: qz pño debitor: pperabat directa. ita tāgī in gl. in. l. nomē. C. q res pig. ob. pos. tu dices qñ nomē obligat intelligit ob ligatū ipñ nomē: et ē obligatiōes accessorie. et pignoz sicut cū nomē vēdit vel pignori dat:

las emi et vē di. cū mero et mixto ipe rio. et osmo da iurisdic tiōe q cōsue tudo vincit l. vt de feu. cogni. ab oz tis. sed bal. i. c. i. s. ad bec cū sequēti d pac. iur. fir. dicit notari hz q iurisdic tio nō pot vēdi cū sit i peratoris et qa publici iuris sūt. s. de iust. et iu re. l. i. s. pu blicū ius et sicut prima ptās que in extimabilis est vt no. C. de colla. l. fi lie.

ADDE an iurisdic tio possit vendi **R**o. cōfi. cc. cxxliij. et an ius patrona tus bal. cōfi. xxxij. ij. li. et consilio pñ mo. v. li.

C Intellec tum glof. et ad ista bene facit qd no. bar. in. l. i. si si sortē. s. liber tus. in pen. col. de cōdi. indebi.

C Soluit. nō potest rē tanqz pign⁹ vendere sed bene potest vedere vsu fructum q nunqz reuer tatur ad pro pncipariū vt ibi. et nota. bal. in. d. l. i. C. si pig. pi.

Obligatū. adde tex. & vide bar. in l. heres cū debuerat ad trbel. & in l. q. te. s. si cer. pe. & m. l. i. & l. nō solū. s. morte. j. de op. no. nūc in. iij. specie ptefatiōis. ADDE ad materiā. i. Jo. an. i. addi. ad spec. i. ti. de obli. & so. in rubri. vbi format. q. d. debitorē q. soluit. ij. creditori an p̄m^o possit aduocare & Jo. an. co. ti. s. i. v. qd si obligauit vbi ponit. q. d. co. q. equū pigno ratū p. yr. se cūdo pigno raut cū pac to q. possit eo vti. si equ us sit dete rior factus qualiter cō sultū sit dño eq. & p. Ro. cōh. cc. xiiij. vbi. de vlti ma. q. bart. hic & et vide p. si. cccc. xvi. b. C. Si sub cōditōe. in p̄n. hui^o & c. istū tex. cū si milib^o notā ter limitat. Ro. in. l. si i. sulā in. xvij. col. d. v. ob. sed forte illa limitatio nō est vā. vt ibi post cū scri. p̄i.

C. An diez vt insti. d. ex cep. & q. no. bar. in. l. si f. uis. s. bone fidi. de p̄di. furti. d. C. Test. q. tuz in p̄n. & c. istū tex. mul tū no. p̄de. rat bal. in. l. i. si. de p̄di. ex. l. q. debi tor fugitiu^o et an diez p̄t capi. l. iij. ad h. C. cōmo. & ad istū tex. cū glo. vide bar. in. l. iij. vlti. q. sede q. p̄ncipalis C. e. i. v. op. s. l. p̄ria. s. pe. h. videaf gl. p. opi. in. si. d. ac. i. p̄n. volēs debi torē suspec tū nō posse capi p̄pria auctē: s. solū rē vel pign^o q. videaf p̄ l. ait p̄ior. s. si debitorēz h. allegato. alex. d. imol. i. l. p̄nceps. ADDE qñ debitor fu gitiuus capi possit ro. pul chre cōh. cc. xlij. & c. ancha. cōh. cxxij. et p̄ ang. cōh. cxxij. e. C. Qd dicif i pri. hui^o & c. & an h. beat locū & i agē te irruoca.

vt. l. cū emptor. s. de her. vel ac. ven. & l. insolui tū. j. de ac. & ob. & ideo aut vult agere cōtra de bitorē ad pecuniā quā dedit: & oz q. agat vtili p sonali q. debitorē cōpetebat directā. sicut si no. mē emisset. casus ē i. l. postq̄. C. d. her. vel. ac. vē. Si vō vellet agere hypothecaria p pignobus tunc agef vtili hypothecaria: vt. s. p̄rie. p̄. Itē q̄ro an debitor: cuius nomē est obligatū^o pos sit soluere p̄mo creditori. glo. dicit hic q. sic: nī si fuerit ei denūciatū ne soluat: vt. l. si nomē. C. q. res pign. ob. pos. C. Aduerte q. si denūciatō fieret simplicif: vt dicit glo. vt denūciatō tibi ne soluas. tunc non valeret aliquid nec tenef debi tor: ei credere: sed dz certifiari debitor: s. obliga tiōe nois sui ostendēdo sibi instm^o: vt. d. l. nomē ibi certio: s. obligatiōe sua fact^o & c. facit. l. si q̄ inficiat^o. s. depositi. z. c. cū cām. ex. de elec. i. de. C. Sed qd si ipse debitor: sciret nō facta sibi de nūciatiōe. glo. tāgit hoc in. d. l. nomē. & l. si cūz ēptore. s. de pac. z. in. l. si. s. de trāfac. dixi plene in. l. facta. s. si heres. j. ad trebel. p̄. Itēz q̄ro qñ pign^o obligaf pignoz. vtrū scōs credito: possit p̄hibere p̄mū debitorē ne soluat credito: suo sicut qñ nomē obligaf: nō suz bñ dar^o d. hoc. cre do tñ q. nō: q. in obligatiōe p̄ncipali. s. p̄sonali scōs credito: non hz aliqd facer. & ideo p̄t ille soluere cui vult. & ita videt sentire gl. in p̄n. hu. ius. s. sup. vti. soluit. & sic vides q. hypotheca trāfferf sine p̄ncipali. dixi in. l. i. s. cū p̄diuz. s. e. C. Itē quero qñ creditor agit cōtra nomē sibi obligatū. vtrū debeat p̄cedere discussio p̄tra p̄n cipalē do. Ly. examinat istā q̄oz multū p̄fecte in. d. l. nomē. & cōiter tenef q. nō: q. autē. hoc si debitor. C. de pigno. loquit qñ cōuenif tertius possessor. sed nomē debitois ē ipsi^o creditois q. obligauit & ab ipso habet: nō ab ipso debito re. merito nō debz p̄cedere discussio & c.

Et in supficiariis. C. Qui hz vtile dñuz p̄t pignoz obligare. & tūc hypotheca ria tenef que cōpetit cōtra quēlibet possessorez h. d. tñ admittit ius creditois coipso q. resol ueret ius debitois obligantis: vt. s. s. p̄oxio simile. C. si pig. pi. da. sit. l. i. & ij. & c.

Etia si creditor. C. Hypo. theca nō tol litur si p̄ncipalis debitor: vel fideiussor condē natur nisi realiter satisfiat. h. d. C. Mo. q. hypo theca nō tollit nisi solutiōe. C. Mo. istū tex. qui videt innuere q. cōdēnato p̄ncipali debitorē nō p̄t fieri executio in fideiussorē cōtract^o: sed dz iste fideiussor: iterū cōuenit & cōdēnari. vt dicit in vti. multo magis cū p̄cedēti. de quo dixi. l. i. i. j. iudi. sol. C. Op. de. l. si. C. d. vfu. rei iud. So. per sniaz fit nouatio hoc est noue actiōis acqsi tio. non autē dicit q. prima tollatur & c.

Si sub cōditione. C. Qui an cōdi tiōne agit male agit. nec rei iudi. exceptōe repel lit si postea cōditōe exite cepit agere. Interz tñ p̄t cautio postulari. h. d. C. Mo. illd qd dixi q. ei qui succūbit q. agit cōditōe p̄dēte nō ob stat exceptio rei iudicate si postea agat exite cō ditōe. Terūtū hic glo. nostra v̄f tenere q. idu cie duplicent: sicut in debito i die qñ quis agit ante die^o: vt insti. de excep. s. bodie. vide glo. &

toriat: vt beat necessitate dicere rē fuisse i bōis debitois vid bal. l. i. pe. C. q. in frau. cre. f. C. Dubiū & qd semp icūbat on^o & c. debitori p̄ba re porē hypothecā: & nō ēptori allegati porē ēptiōne t3 bal. in. l. matrē C. de p̄ba. & istis adde vulchre no. p. bar. i. l. si is q. i. si. d. iure fisci. & bar. & doc. in. d. l. de reb^o. & ibi oio vid bal. ad. q. bar. h. & vide bar. & q. ibi of xi. d. l. i. C. de iure fisci. l. i. dicit tamē Ly. bal. i. d. l. de reb^o. q. si vn^o: puta creditor p. bar. d. die pos sessor dō nō p̄ bat d. die sue possessōis q. possessor suc cūbit. d. q. co gita p. ea q. h. h̄stur. idē add q. fauo. re votis p̄su mef p̄cessisse id quod cēt vtilis voti. s̄m bal. in. l. ad exactōez C. de votis p̄mis. & in. l. dotis. C. de iure do. & et ibi dicit p̄su mis p̄cessit i strumētū do tis istrumē to fisci. & et bar. in. l. nō puto. j. d. iu re fisci. vide tur dicere s̄ dicta p. cum vbi dicit q. etiā i quoli bet puato s̄ sumif prius p̄cessisse in strumētū su um: q̄z fisci. Alex. d. imo. ADDE q. spec. in. ti. de ob. & sol. s. i. v. qd si ago dicit idēz q. bar.

no. de quo ē in. l. si pecuniā. s. si cer. pe. vbi glo. tāgit hoc. & Guil. & ibi dixi. C. Ultimo no. tex. hic in si. q. dicit cautioes p̄standas. qd itellige si cautio p̄ncipaliter postulet: vt dicit gl. & bñ & c.

Uelutuz. C. Si debitor ē sus pect^o ante diem vel cōditionē cōpetit p̄secutō pignoz. h. d. C. Op. s. i. p̄ri. s. pe. & j. q. mo. pig. vel hy po. sol. l. soluit. s. si pacificaf. vera solutiō ē scōz glo. q. hic debitor: erat suspect^o ibi sec^o. danf ēt & alie solutiōes: s. istā no. fac. l. ait p̄to. s. si debi torē. j. que in fraudē cre. qd itelligo si cā suspi tiōis supuenit de nouo talis q. nō erat tpe con tract^o: vel si erat credito: ignozabat. ar. C. d. spō sa. l. si. & l. si is a quo in si. j. vt in possess. lega. & c.

Que nondū. C. Qd non est sed esse speraf p̄t pignoz obligari. h. d. ista. l. no. quā p̄petuo tene mētū & c.

Quis obrinere debeat an possessor: an credi tor: agēs hypothecaria cū nō apparet de pori tate creditois vel possessoris.

Quod dicitur. C. In obliga tiōe speciali req ritur tūc res esse in bonis debitois. In genera li vō sufficit si postea qñcunqz inueniat in bōis h. d. C. Mo. ex hoc. s. qualif dbeāt fieri positio nes & articuli: & qd cōcludaf in hypothecaria. C. Itē no. q. dico q. in speciali obligatiōe debz cōcludi q. tūc erat in bonis. itelligo s̄m disticti onē positā in. l. i. scōo rīso. s. e. C. Quero qd si est dubiū: q. apper q. eadē die debitor: obliga uit rē & eaz alienauit. & de p̄ortate & posteriori tate nō apper: Rūdeo possessor q. cōuenif hy pothecaria in isto dubio vincit: nisi p̄bet p. cre ditorē rez pus fuisse obligatā. tex. est in. l. de re bus. C. d. dona. an nup. fallit i fisco: quo cāu ei^o fauore possessor: incūbit on^o p̄bādi rē esse p̄a^o sibi obligatā seu alienatā: vt hic est casus no. in l. i. C. de iure fisci. li. x. & ibi ita intellexi. & c.

Qui res. C. Res obligatas p̄t quis alteri obligaf sine piculo: si p̄mus credito: certificet. & itelliget res obliga ta in residuo. & si satisfiat primo totum. cedit in obligatione secūdi. h. d.

Si fundus. C. Quod acce dit fundo venit in obligationē. h. d.

Ex. s. sequenti.

Qui q. nō p̄t aliēare possit alienātū p̄sentire.

Si nesciente. C. Volūtas dñi re cōciliat obligatiōez rei aliene: si dñs est talis q. poterat obligaf. que casuz no. multū. C. Mo. q. rē nō meo noie gestā possuz habere ratā ad mei p̄iudiciū. nō autē: vt negociū p̄trabat ad me & p̄petat actio neg. ge. vt. l. si pupilli. s. s. si ego. s. de neg. ge. C. Item no. ratiōe retrotrahi & m. idato p̄pari. d. quo p. Dy. in. c. ratiōe de reg. iur. li. vi. C. Mo. q. q. nō p̄t facere nō p̄t faciēti cōsenti rē: sed q. ter. in hoc vltio nō dicit fere: & sic in uuit q. quādoqz qui nō p̄t facere p̄t facienti cōsentire. C. Quero q. sunt istī & quidā ponunt exēplū in pupillo. alij i muliere qd gl. rep. obat vnde glo. exēplificat in usufructuario: q. nō p̄t

de iure fisci. l. i. dicit tamē Ly. bal. i. d. l. de reb^o. q. si vn^o: puta creditor p. bar. d. die pos sessor dō nō p̄ bat d. die sue possessōis q. possessor suc cūbit. d. q. co gita p. ea q. h. h̄stur. idē add q. fauo. re votis p̄su mef p̄cessisse id quod cēt vtilis voti. s̄m bal. in. l. ad exactōez C. de votis p̄mis. & in. l. dotis. C. de iure do. & et ibi dicit p̄su mis p̄cessit i strumētū do tis istrumē to fisci. & et bar. in. l. nō puto. j. d. iu re fisci. vide tur dicere s̄ dicta p. cum vbi dicit q. etiā i quoli bet puato s̄ sumif prius p̄cessisse in strumētū su um: q̄z fisci. Alex. d. imo. ADDE q. spec. in. ti. de ob. & sol. s. i. v. qd si ago dicit idēz q. bar. C. Consen tire & c. adde glo. in. l. si. i. v. cōmoda uerit. C. de pac. et q. ibi bar. & iō nū quid statutū dices q. mi nor nō pos sit alienare: sine cōsensu p̄pinqurū an poterit a lienātū cōse tire. vide ia bu. et bal. in l. ij. C. si ad uer. dōa. & h qd dixi post bar. i. l. apud iul. s. fin. q. bus ex cau in pos. eaf. et hic adde q. no. bal. C. d. fuq. pi. da to māumif. l. cum p̄po nas i rubi ca. C. d. pac.

obligare ppietate. tñ pñt ppietario obligati
cōsentire: vt. C. de vsufruc. l. interest. Et ex hoc
tex. cū glo. colligūt distinctionē mirabilē: qz qñ
qz quis nō pñt aliquid facere pp imbecillitatez
cōsilij z intellect: vt minor z mulier. z tñc non
pñt faciēti cōsentire: vt hic in tex. z i duob^o exē
plis hic reprobatz in gl. aut qz nō pñt facere p
pter dfectū sui iuris: qz ius plēnū nō hz: vt fruc
tuarius zc. z ille pñt faciēti cōsentire: vt hic i s.
fer. z i exēplo gl. ad idē. l. ij. §. volūtate. j. so. ma

C Si res
facit iste tex.
ad qñē si a
liquis emat
domū vel iē
alij obligatā
z eā meliora
uit sumptib^o
suis. qz si ab
eo vincatur
p hypotheca.
an libere
tur prestādo
primū exti
mationē z h
tex. facit qz si
dic vt p bar.
in. l. i. bis. C.
de pdijs et
omni re na
ui. li. xi. z ibi
Ange. vide
qd no. bar. i
Linter stipu
latē. §. sacra
circa h. d. v.
obli.

Sires. Ad ditio vel dtractio qua
litas circa rē nō extinguit hy
pothecā. b. d. C. Op. qz rei mutatiōe extingua
tur ius: vt. l. repeti. §. rei mutatiōe. s. g. mo. vsu
fru. a. So. aliud in vsufructu. aliud in hypothe
ca. z assignat rōnē: qz vsufruct^o nō pñt durā p
empta rei substātia: vt. l. i. s. de vsufruc. sed illa
nō est bona rō: qz nec pign^o possēt durare pem
pta substātia: vt. l. sicut. j. g. mo. pig. vel hypo.
sol. dic ergo qz in vsufructu sūt i ducti multi mo
di: vt vsufruct^o peat ne alias sit inutilis ppiē
tas semp ascendēte vsufructu. Vel aliter i iure
vsufructus inspicit cōmoditas quā pñt hē vsu
fructuari^o que cōmoditas alterat tali mutatiōe:
vt si d domo fiat archa. vel ecōuerso. z iō vsufu
ctus extinguit. C. In iure hō pignoz inspicit:
vt creditor ad suuz pueniat facili^o. qd durat ēc
facta. tali mutatiōe. C. Itē op. j. d. leg. i. l. si ita le
gatus. §. si. So. dicit glo. qz ibi tractat de lucro
captādo. hic de dāno cuiādo: z fm eā si res ob
ligat ex cā donationis nō duraret pign^o qd ēc
absurdūz dicere. dic ergo qz hic loquit qñ hēo
ius meuz firmuz adeo qz factō alteri^o tolli non
pñt. ibi hō loquit qñ ius legatarij n̄ erat firmū
z sola volūtate testatoris poterat mutari.

C In vēdi
catione. an
aurez possit
formari li
bellus: z sic
no. pcedere
libellū in hy
pothecaria.
z de hoc vi
de late bar. i
. l. ij. p illum
tex. C. si vn^o
ex pluribus
credito. add
qd no. bal. i
simili i. l. fan
cimuz. C. d
fac. san. ec. z
adde bal. l. l.
si insolidum
C. de acti. et
obli. aletā.
ADDE spe
cu. in ti. d. pi
gnozib^o. §. ij

Ex. §. sequenti.
C Formā libellādi z sentētiādi in hypotheca
ria: ibi. Tertio. Et an pcedat libell^o peto te cō
dēnari ad rē restituendā vel soluenduz debitū:
ibi. Nota.

In uendicatione. C. Hypo
thecaria: datur cōtra possessōē qui liberat si soluit vel re
stituit alias cōdēnabit. z si fuerit cōtumar i litē
iurabit: taz p re qz p fructibus extātibz. b. d.
C. No. qz in hoc iudicio d3 distinguit: an cōuen
tus possideat: sicut in rei ven. vt in. l. si. s. de rei
ven. z pbatur in auf. itē possessō. C. qui po. in
pig. ha. C. No. qz possessō: hz facultatē restituē
di rez vel soluendi debitū in casu tam singulari
si neutru istozū facit nō cōdēnabit possessō: hy
pothecaria cōuentus: vt. C. de iure dlib. l. si. §. si
vero creditores. ¶ Tertio no. modū sniandi i
hypothecaria: qz possessō: cōdēnat ad rē resti
tuendā z retinendā in cām pig. p creditōrē: et
ex hoc colligif modus formādi libellū in hypo
thecaria de quo dixi plene in. l. rez alienā. s. de
pigno. actio. facit. j. de euic. l. si cuz venditor in
pñn. an aurez possit sic formari libellus. videli
cet peto euz cōdēnari: vt eaz rez restituat vel d
bituz soluat: dicā statiz. ¶ Not. qz cōtra nō resti
tuentez iuratur in litē: z ex hoc videtur qz talis
libellus. peto euz cōdēnari ad rez restituendā
vel ad soluendū debitū nō procedit. tunc eniz
cuz ad qñtatē esset cōdēnatus nō possēt iurari
in litēz: vt. l. arbitrio. §. nō tamē. s. de dolo. sed
tex. in. l. si. C. si vnus ex pluribus cre. videt istuz
libelluz admittere. z idēz extra de pigno. c. ex lit
teris. sed tex. hic videtur ponere in arbitrio cō
uenti nō qz hoc veniat ex natura obligationis.

Ego puto qz talis libellus pcedat z intelligat
libellus z snia lata super hoc fm formā hui^o. l.
. s. peto te cōdēnari ad rez restituendā: z hoc ex
natura obligationis. vel si vis habes prātez sol
uendi debitū. per hoc tamē non pñiudicat sibi
actor: in iure qd habz petēdi iuramentū in litē:
qz pñt actor: sicut in actione de dolo eligere ve
rū interesse: z obmittere iuramentū in litē: vt. l.
arbitrio. §. i. s. de dolo. C. Item op. qz per iura
mentū in litē nō cōsequif plusqz sit vep debitū:
vt. l. si inter. §. si. j. eo. Glo. ponit plures sol. sed
pñma est vera. l. qd hic loquit quādo agit ptra
tertiū possessōrez. l. vero cōtraria loquit quādo
cōtra ipsuz debitorē. videbitis statiz de hoc. j. e.
. l. §. si pluris. z ibi videbitis rōnē. C. Venio ad
hōi. interdūz. z quero qd si fruct^o nō extiterunt
vtrū iudex poterit cōdēnare in fructib^o. glo. di
stinguit z bene: qz aut sunt cōsumpti mala fide.
z nō est dubiū qz tunc tenet ac si extarent: vt. s.
pñme in eo qui dolo desijt possidere. aut bona
fide. z tunc nō pñt vendicari: vt. l. i. §. cuz pdiū
s. e. quādoqz tñ dicit glo. etiā si extent non pñt
vendicari: vt si empto: seminavit eos. ita vult
dicere glo. que tamē cōiter habet corrupta. vbi
enī dicit credito: debet dicere empto.

Creditor. C. Sententia lata cōtra
vnuz nō potest mādari
executioni cōtra alius. sed debet iterū agi hypo
thecaria. z ex snia lata pro me cōtra me nō op
ponit. hoc dicit iste no. z bon^o. §. C. Op. qz de
beat agere ex re iudicata actione i factū: vel pe
tere executionē: vt. l. si minor. xv. anis cui fidei
cōmissuz. s. de mino. Solu. hic agebat cōtra ali
uz: qz cōtra illuz cōtra que fuit lata snia. C. Itēz
op. de. l. si. C. de vsur. rei iudi. So. vt in glo.

Si pluris. C. Si cōtra debitorē
sit iuratur in litēz ex eq
tate liberatur debitor: debituz cū vsuris soluen
do. hoc dicit. C. No. illud qd dicunt canoniste
sniam transire in rez iudicatas. de quo dixi in. l.
i. j. de re iudi. C. Op. qz debitor: nō debuit i pl^o
cōdēnari: vt. j. eo. l. si inter. in fine. So. vt ibi.
C. Op. s. ea. l. §. in uendicatione in fi. So. ibi
i extraneo possessōre hic i ipo debitorē. sed que
est ratio: quia si illud cōsequeret ab extraneo d
beret debitorē restituere: vt. l. si inter in fi. j. e. er
go ab ipso debitorē de equitate nō debet exigi.
glo. multuz se inuoluit in solutiōe hui^o cōtrarij
qd examinabo in. l. si inter. §. si. j. eo. ti. zc.

Aliena res. C. Res aliena sub con
ditione potest obliga
ri. hoc dicit.

Ex. §. sequenti.
C Qualiter cōcurrant creditores si nō apparz
de anterioritate z posterioritate: z res eodē die
sit plunb^o obligata: ibi. Sed.

Si duo. C. Si res obligatur plunb^o
diuersis momentis quilibet
tenetur insoliduz pro suo debito. si eodez mo
mento quilibet pro parte tenetur: nisi aliud ac
tuz sit hoc dicit iste. §. C. No. pñmo quod dixi
in sumario. Secundo no. qz simul dicitur fieri
qd sit eodē die licet diuersis momētis fiat. fa
cit qd habuistis in. l. operis. s. loca. C. Quero
quomō intelligatur istud piter posituz hic in
pñn. Glo. exponit. i. eodez momēto. alij dicunt
hoc esse falsuz: vt patet ex sequentibus. scilicet qz
debet itelligi. i. diuersis momētis. tu dic qz istō
pariter ponatur simpliciter. sed infra in respō
sione distinguitur: quia pariter potest itelligi

C Si pluris
no. rōnez hu
ius. §. z istuz
ēt ponit iac
bur. z adde
bal. i. l. si tra
ditio in. vij.
q. ad finē. C.
de act. emp.

eodez die diuersis tamē momentis. z pōt intel
ligi eodez momento. **C** Item quero qualif in
telligatur hoc qz dicit p debito qritate. dicas in
soliduz scilicet cuiuslibet p debito. licet quidā ali
ter exponant: vt in textu. **C** Item quero hic di
citur qz quilibet agit in soliduz quis preferatur
dicit glo. qz primus. z sic apparet qz fuerit factū
diuersis momētis. **C** Sed quero quid si de po
ritate vel posterioritate non apparet. z videtur
qz tunc debem⁹ determinare scōm. l. is a quo. s.
de rei vendica. sed hoc non est verū: quia in rei
vendicatione duo non possunt esse domini iso
liduz. sed res potest esse pluribus obligata inso
liduz. ergo zc. Dicenduz est ergo tunc occupā
tis meliores esse cōditionē: vt. l. si quis a multis
s. de norali. z habebit beneficiuz possessionis s
quo loquitur. l. si debitor. s. e. **C** Quero hic di
citur cuiuslibet creditori est obligata res pro pte
quando eodez momento. quero de qua pte itel
ligatur. z glo. intelligit de dimidia pte rei: qd vi
detur eo qz. s. sic quesierat. alij intelligunt pro
rata debiti: vt. l. z que nōdū. s. fi. s. eo. sed i alio
casu loquitur. teneas ergo glo. **C** Querit glos.
quare aliud in legatis: vt si duobus res legatur
videtur relinqui in soliduz cuiuslibet: vt. l. re con
iuncti. j. de le. iij. dicit glo. forte est rō: qz nō statū
acquiritur ius legati ipsi legatario. tu dicas idē
esse in legatis z in pignobus: qz aut in duabus
cōceptionibus verboruz res obligatur tibi pro
certa qritate: z illi p certa qritate. z tūc nō pōt
dici eodez momento. de necessitate enī vna ob
ligatio pcedit aliaz aliquo instāti tps. z tūc cui
libet erit obligata in solidū: vt. s. p. rime. aut vna
cōceptione verboruz: vt qz obligatur tibi z illi:
z tunc cuiuslibet p parte erit obligata: vt hic in fi.
z idē in legatis sūm verā opi. vt. l. legata inutiliter
in fi. j. de le. i. dixi in. l. re cōiuncti. j. de le. iij.

Ex. s. sequenti.

C Qualiter iudex declarabit cuz pactū factū ē
inter debitore z creditore qz nō soluta pecunia
qz pignus iusto precio sit emptū: ibi. Quero.

Potest. **C** Valet pactū vt debito nō
soluta credito: habeat pign⁹
iusto precio emptū. hoc dicit. qd no. quia singu
laris est casus. **C** Op. C. d. pac. pig. l. i. z. ij. So.
ibi pactuz fuit apposituz qz res sit empta p pe
cunia debita qd pactuz nō valet: qz est pactū. l.
pmissorie. qd rep: obatur in pignobus. hic nō
fuit pactū qd res sit empta iusto p̄cio: vel fuit di
ctuz qz res sit empta simpliciter: qd intelligitur
s. iusto p̄cio sūm qz debet diuersimode p̄ctari
iste tex. z quelibet est nota. z d huiusmōi pactis
l. pmissorie. dixi plene in. l. quāuis. alias incipit
calopodius. j. de solutio. **C** Op. glo. z videt qz
nō valeat illud pactū: qz incertā personā cōmit
titur taxatio p̄cij: vt. l. si merces. in p̄n. s. locati.
So. dicit gl. hic speciale: qz debitor: vix alias in
ueniret pecuniaz. z scōm istaz sol. iste. s. restrin
gere ad cōtractū mutui tū: qd est cōtra p̄posi
tuz iuriscōsulti z p̄ncipis rescribētis q generalit
ter loquit. dic ergo qz. l. si merces loquit quādo
sup cōtractu p̄ncipali cōmittit arbitrio incerte
psone. tūc emiz nō est aliqua obligatio nec aliqs
p̄tract⁹ valid⁹: cuius occasiōe possēt recurri ad
iudices. hic nō p̄cessit cōtractus pignoris vali
dus cui istud pactū fuit appositū. z iō iudicis
officiū habet sup quo se fundat: vt ipse iudex
tanq̄ bonus vir precū iustus declarat. z dicas
statim. ar. p hoc. s. de cōtrahen. emp. l. sue rei.
z. l. se. z. l. domuz. eo. ti. hoc est qd dixi plene in

a **C** Potest
in princ. zc.
tex. singu.
videt mira
bile qz nō
fit collatū in
aliqd arbi
trū declarā
di precū va
let tū qz istd
pactū est ps
alteri⁹ p̄ct⁹
validi scōm
bal. in. c. i. d
scu. dato in
uicem. l. cō
mis. z istum
tex. allegauī
in. l. fi. C. de
pac. pig. z vi
de bar. l. i. qz
uis. de sol. i
eodē p̄n. ibi
sūm qz d. vi
uersimode p̄
sctari zc. ad
istā oimō vi
de bar. no. i
l. iij. C. e. l. iij
col. in v. vl
terius. iuxta
p̄dicta qro i
v. op. gl. vi
det no. zc.
adde bar. in
l. a dno pio
s. si pignore
de re iudica
ta vbi forte

. l. si quis arbitrato. j. de s. ob. **C** Quero ergo p
declaratione p̄dictoz quis extimabit istud iu
stuz precū: Rūdeo qd iudex. tex. est in. l. fi. i. fi.
C. diuf do. impe. Sed qualiter iudex hoc faciet
dic qz faciet altero s duobus modis. p̄mo ci
tatis partibus per regulaz generales: qz possēt
ledi. z tunc vel coget vtranqz partē eligere exti
matores sūm formaz. l. hac edictali. s. is illud. de
secun. nup. vel ipsemet eliget scōm formaz auf.
de non alie. s. quod autē. z ar. C. de fide instr.
l. cōparationes quos faciet iurare: vt. d. s. his il
lud. z. d. l. cōparationes. licz cōtrariū videat in
nuere glo. in. l. iusturan. C. de testi. z in. l. i. s. i. j.
de ven. inspi. **C** Sed qd p̄mo dixi est verius.
possēt etiā fieri in ipso cōtractu p quez talis res
debeat extimari: vt. l. fi. s. de cōtrahen. emp. z
insti. de cōtrahen. emp. s. penul. **C** Item que
ro quando fiet conuentio seu obligatio bonoz
generalis: vtrum possit apponi istud pactuz: si
ad diez non solueris sit mihi empta vna s rebus
tuis quaz velim emere vel quaz eligaz: an valeat
z videtur qz nō: qz cōferet cōtractus in volunta
tez vnius cōtrahentiuz cōtra. l. in emētis. C. de
cōtrahen. emp. z. l. in personā. s. generaliter.
j. de reg. iur. **C** Sed cōtrariuz est veruz: qz tūc
nō conferet substantia contractus. sed electō rei
quod fieri potest: vt ibi no. z. l. in personaz. s.
generaliter de reg. iur. bar.

Ignoris. **C** Actio hypo
thecaria est in re.
hoc dicit.

Ab eo. **C** Qui habet quasi
dominiuz potest pi
gnori obligare quatenus istius iuris vi
res se extendunt. h. d. quod no.

C Op. qz debeat p̄bari qz res pignozata sit de
bitois: vt. l. z que nondum. s. qd dicitur. s. eo.
Sol. in directa hypothecaria debet p̄bari di
rectuz dominiuz. in vtili hypothecaria debet p̄
bari vtili dominiuz: vt. l. grege. s. in superficiali
rijs. s. eo. z. j. e. l. lex vectigalis. In quasi hypo
thecaria sufficit p̄bare quasi dominiuz quod
parit publicianaz: vt hic. z qz dico vtilituz hypo
thecariuz z quasi dico gratia euidentioris doc
trine quod expediui plene in. l. rem alienaz. s. d
pigno. actione.

Am conuenit. **C** Si
obligatur pensio in creditorem transeunt vti
les actiones. hoc dicit.

Inter. **C** Pignus cōtrahi
tur per procuratorem
vel gestorem ratibabitione secuta hoc
dicit.

Si debitor. **C** Si quasi dominus
obligans conueniat
non potest cum effectu de dominio excipere. h.
dicit. quod nota. pro limitatione. l. si ab eo. s. e.
C Op. de. l. si ab eo. s. e. vbi talis hypotheca nō
datur contra dominum. So. ibi agitur contra
tertium possessorem. hic vero contra ipsuz debi
torem pignozantem.

Quicquid. **C** Iste. s. sumat sc̄ipz
zc. bar.

Si res. **C** Contra debitorem non re
stituentem in hac actione non re
iuratur in litem. secus si contra alium z quod
consecutuz fuerit restituatur. hoc dicit. **C** Op.
qz quandoqz pluris interfit credito: is: puta si
volebat pignus retinere ob chirographariam

i vno videa
tur tenere p̄
riuz nisi vl
cas qz hic pi
gn⁹ erat ob
ligatū p de
bitō ibi vid
per Inno. z
vid bal. i. c.
l. in prin. de
scu. dato in
ius. l. cōmis.
S; qd si vē
do vel loco
p iusto p̄cio
nullo oppo
sito declara
toze vel ap
posito sed
mortuo. qd
fiendū vide
singula. bal.
in. l. p̄tract⁹
d fide instr.
p Inno. i. l.
fi qz arbitra
tu i. vij. coll.
de v. obli. in
vii. quero er
go p decla
ratione ibi li
cet. cōtrariū
videatur in
nuere zc. ad
de bar. in. l.
fi. C. de pac.
pig. Alex. de
ymo.

b **C** Quādo
qz zc. ibi qz
tale interes
se nō confi
deratur zc.
no. dictū de
quo insti. de
act. s. itē ser
uiana.

pecuniam: vt. l. i. C. etiam ob chirogra. pe. glo. in. l. si fundus. §. si pluris. §. eo. videtur tenere qd tale interesse non consideretur: quia illud re medium solum habet locum quando creditor possidet. quod possit esse verum si credito: nū quā possidisset. sed si semel possidisset z a possessione cecidisset que ad debitozem transfret vel reuerfa esset. tunc etiam contra ipsum debitozem possit iurari in litem: quia plus creditozis interest scilicet: vt vti possit retentionem seu exceptionem. argu. l. qui exceptionem. §. si pars. §. de conditione indebiti. C. Item ad finem op. quando agitur contra extraneum non interesse plus creditozis qd habere debitum qd apparet: quia ab initio potest possessor: sibi soluere debitum z retinere pignus: vt. l. si fundus §. in vendicatione. §. eo. Sol. intellige hic quādo pignus fuit amissum culpa creditozis. z iō tunc condemnaretur si non restitueret rez. bar.

a Titio vid. rai. m. l. af. fiduis. C. q. po. i pig. ba. alex. d. p. mo.

Titio. C. Si fundi dominus succedit debitozi pignori non confirmatur pignus sed tenetur pignori: actio contraria ex persona defuncti. hoc dicit. C. oppo. de. l. rem alienaz. §. de pigno. ac. vbi dicitur qd nō detur utilis hypothecaria. Dic vt hic datur utilis. idest efficax pignori: actio contraria. z de personali actioe loquitur non de hypothecaria que nō datur nec utilis nec directe. non ibi. C. Item op. de. l. i. in p. inci. §. e. So. ibi loquitur quando ille qui pignoraui succedebat domino. hic ecōtra: qd dominus succedebat pignori: anti.

Ex. l. sequenti.

Quando per. l. quis phibetur emere potest pignori accipere: z iō forēsis phibit a statuto emere potest pignori icūbere.

A quorum. C. Qui prohibetur emere nō prohibetur pignori accipere. h. dicit. C. Op. j. titu. ij. l. ij. §. eandem rem. z. C. de rebus alie. non alienā. l. fin. Glo. soluit quādo prohibetur venditio a lege intelligitur prohibita pignoris datio: vt in contrarijs. secus si prohibeatur a iudice. ita intelligatur ista. l. Intelligo ergo hic a iudice qui ex certa causa prohibeat aliquem emere vel vendere quod potest fieri: vt. l. mox est. j. de penis. sed certe restringere hanc. l. hoc modo durum est. nec. ll. in contrarium allegare cogunt nos ad hoc. Nam quādoqz prohibetur res ipsa vendi: quia eius inter dicitur cōmertium: z tunc non potest pignori accipi: quia etiam pignus est cōmertium. ita loquitur. l. ij. §. eandem rem. j. titu. ij. scilicet in re sacra religiosa z simili. Quandoqz non prohibetur cōmertium in genere: sed prohibetur venditio. z tunc dicebat do. iaco. but. qd ex propria significatione non videtur res prohibita pignori dari: vt hic. Non obstat. l. fin. C. d. rebus alie. non alienā. quia illud est verum magis ex quadam presumptra voluntate: qd ex significatione verborum. Lerte z eadem ratione hic ex presumptra voluntate debet intelligi prohibita pignoris datio. Tu dic aut prohibetur vendi vel alienari res: z tunc non potest obligari: vt dicta. l. fin. Ratio: quia per obligationem peruenitur ad venditionē pignoris: vt. l. ij. z. iij. j. de distra. pigno. z sicuti prohibetur venditio ita z eius pambulū: vt. j. de spon. l. oratio. Quandoqz phibetur persona emere res non autem phibetur res vendi. tunc ille nō impeditur pigno-

b C. Intelligo rē. vide bar. i. l. multum de sb. ob. phibita alienatione an phibeaf pignoriatio. qd autē si qd phibeaf acq. rere. an possit pignori accipere. C. y. z bal. in. d. l. fi. C. de re. fi. alienā. qd fic. adde qz res emphiteotica prohibita vti pot. pignoriari. vt no. i. l. fi. C. de iur. ephi. z ad ista vid. qd no. bal. in. c. i. §. aut si libglario q. bus mo. seu dum amut. z dicit ang. in l. benignam ff. de legi. q.

ri accipere. casus est hic. Ratio: quia licz accipiat pignori per hoc non deuenit: vt ipse accipiat sibi in solutum vel in emptionem: f. d. qd alij vendat pro suo debito quod nō est prohibiti. Predicta vera nisi acciperet pro tanta qritate qd non esset verisimile debitozem luiturum. ar. l. qui habebat in p. in. j. de le. iij. z sic intelligas. l. istam siue prohibitiō fiat a lege siue a iudice. z per hoc dico qd forēsis prohibitus per statutū emere in territorio huius ciuitatis potest pignori accipere: vt hac. l.

Am uiciose. C. Inutilis obligatiō nō dat ius retentionis. hoc dicit. C. Op. de. l. i. in p. in. §. e. so. vt ibi dixi.

Fideiussor. C. Si debito: soluat credito: recupat pigno: a data fideiussori. hoc dicit quod no. rē.

Pater. C. Qui scribit contractum obligationis rei sue videtur obligationi consentire. hoc dicit. C. oppo. de. l. titia. §. lucia titia intestata. j. de le. ij. istud contrarium soluit ibi glo. z hic z in. l. gaius. alias incipit idem gaius. §. de pigno. acti. dixi plene in. l. que dotis. j. so. ma.

Am sua manu lucius. C. Res loco rei surrogata non cadit in obligationem: nisi ex prima ortum habuerit. h. d.

Eruum. C. Si debitor rez deteriorē creditori contra eum succurritur. licet contra debitozem ad debitum actionem non habeat. hoc dicit. C. J. lud quod glo. dicit nocere ex proposito vel consecutiue: hoc quod dicit ex proposito referas ad actionem ad exhibendum. hoc qd dicit consecutiue intelligas culpa tamen. z hoc referas ad actionem. l. acquil. vel in factum rē.

Legati. C. Stipulatio legatorum extinguitur spe legati extincta: z non transit ad eū ad quem commodum legati transit. z idem in obligatione pignoris. hoc dicit ista. l. debet intelligi quando stipulatur pater pro se. secus si vt legitimus administrator: filij: vt in glo.

Aulus. C. Generalis obligatio facta a defuncto nō porrigitur ad bona heredis. hoc dicit quod no. d. quo per glo. z Ly. in. l. assiduis. C. qui po. in pig. ba.

Si mancipia. C. Partus rei pignorate cadit in obligationem si a debitore percipiatur. hoc dicit.

Domus. C. Superficies solo pignorate imposita cadit in obligationem. hoc dicit. C. oppo. glos. de. l. cum postulas. §. cum ergo. j. de dam. infec. glos. solu. dic qd hic loquitur in bone fidei emptore. ibi no. quod dic vt ibi.

Si sciente. C. In obligatione generali venit seruus qui obligationem contrahit. hoc dicit. C. Nota qd in generali sermone continetur persona loquentis de quo in. l. inquisitio. C. de solut. z. §. de senato. l. i. in fi. ratio est: qd seruus nō habetur hic: vt persona. sed magis vt res quedam. z sic nō ob-

statuti faciens metioez de alienatione nō vificatur i ista alienatione pignoris: vel concessione usufructus ADDE an res ephiteotica phibita vendi possit pignoriari vi de bal. cōf. lxxviii. incipiente statuto Irrita. te. iij. lib.

c Pro se hac gl. singulari itē mēti qd hodie aduenticijs ex p. tu patris acqrit utilis actio filio qd multū n allegat doc. in. l. de rebus. §. de transac. z vi de p. bal. i. l. qd dicit d. v. obli. d. Assiduis vide bal. p. glos. z bart. ibi z bal. i. l. vbi adhuc. i. ix. col. C. de iure do. c. Loquentis. hoc etiā nota. in. l. si mercede. §. fi. de act. epi. z ibi vid. qd

quom decidit ibi Barto. propter hoc et facit ad questionem Bald. in c. i. §. contra omnes hic finitur lex. et ibi est glo. que dicit qd vasallus no tenetur iurare dominum contra se ipsum ex vi iuramenti fidelitatis et si iniucem tenerentur iurare contra se ipsos nulla esset obligatio. l. ab omnibus. §. si in ticio de le. i. que sint etiā glo. nota. an ibi teneatur iurare cōtra patrem et filium et dicit qd sic secundū Ja. alibi vbi dicit qd contra patrem et filium tenetur sed non contra patrem tu tene glo. ibi secundū bald. et bene facit secundū eum quod nota. in. l. q se patris. C. vnde libe. in glos. ij. magna qd not. sed quid si expresse vasallus iuravit iurare dominū cōtra omnem personam: et etiā cōtra se ipsum nūquid teneatur iurare dominū cōtra seipsum. vide Bald. in. c. imperialem in fi. de phi. feu. alie. per sed. qd si iurans habet malā causam tenetur ex iuramento fidelitatis. secus si bona. arg. l. vltime. C. de non nu. pecunia. et. l. venditores de verborū obligat. et ibi etiā vide per cum. an si iuravit fidelitate cōtra omnem hominem et contra seipsum. et an videatur exp.

dicta. l. inquisitio. **P** **Ericulum.** C. l. hic ponit casum vno modo: vt habes in ea. tu pone simpliciter. vendidi tibi nomē debito: is quod nomē habet hypothecariam annexā. queritur ad quē spectat periculum pignoris: certe ad emptorē: dum tamen pignus probetur obligatum: sicut dicimus in emptore nominis: vt. l. si nomen. §. de heredi. vel ac. vendi.

Ex uectigali. C. Resolutio iure donationis resoluitur ius acceptionis hoc dicit. C. No. q. credito: potest soluere pensiones p fundo episcopatico sibi obligato et c.

Debitor. C. Ea videtur inducta in pedium que ad usum perpetuum inducuntur. hoc dicit.

S qui. C. Adiecto non potest pignus dari et daturz reperitur.

Am tabernam.

Appellatione taberne venit vniuersitas mercantie que ibi exercetur: et ideo cadit obligatio que tempore quo agitur reperitur. hoc dicit ista lex bona et nota. quaz tene mēti. C. Oppo. q. solum videatur ius obligatum qd quis habet in loco: vt. l. si domus in fin. j. de leg. i. et. l. qui tabernas. §. de contrahen. empti. Solum appellatō taberne potest referri ad locū. item ad merces que ibi venduntur. Sed si dubitatur de quo senserunt contrahentes dico qd si quidem in loco debito: vel venditor nullum ius hēbat intelligitur de vniuersitate mercantie: vt hic fm pimum intellectū. glo. dū dicit qd erat in publico. Si vero aliquod ius hēbat in loco. et tunc si venditur vel alienatur intelligitur stricte pro loco: vt. d. l. qui tabernas. de contrahē. emp. aut pignozatur: et tunc intelligitur etiā d ipa mercantia qd ibi erat: vt hic fm intellectū gl. prout dicit vel conducta a publico. Et ratio differētie est: quia licet in pignore fiat largior in-

ligatione generali expressa vel tacita veniāt merces venales in quo iudo. in. l. si cōstante in prin. in. iij. parte dicit expse qd nō p. l. debitor. §. co. p hoc adducit in fi. l. generali. §. vxor de vsufu. leg. in. l. p dia. j. de fun. l. stru. et de le. iij. l. si fundus legatus. et. l. si choruz. §. i. et. l. si mibi. §. si. ff. de here. insti. l. ex facto vbi est idē in lega. q. limita nisi sub ipsa obligatio-

terpretatio. tamen per hoc ius debito: is nō fiet deterius. non enim ad plus tenetur. itez ius credito: is fiet melius: qd subuenitur ei ex cautioe: qd est sibi de debito cautius. Simile est in. l. fin. C. que res pig. ob. pos. et quod ibi no. qd autem dixi in venditione vel alienatione ppteratis intelligitur stricte intelligas nisi ex qritate precij vel ex alia cōietura aliud presumatur: vt. l. si qs in stipulationibus. et quod ibi no. j. de reg. iur. C. Item op. de. l. fideiussor. in fi. j. e. vbi futura non veniunt in obligatione. So. gl. remittit ad ibi no. tu dic qd hec appellatio taberne non refertur ad merces est nomen vniuersitatis: sicut grex peculium et similia: vt. l. cum pater. §. mens. j. de le. ij. et ideo licet merces mutetur. tamen eadez videtur esse taberna: vt. l. grege. in prin. §. e. et. l. peculium in prin. j. de le. ij. et ista vniuersitas videtur durare eadem donec venit dominus vt hic. mutatio enim que postea fieret ibi p heredem non caderet in obligationem: vt hic dicitur. cum glo. quod est notandum. quod tam intellige: nisi fieret aliquid causa explicandi negotium ceptum a defuncto: vt. l. furti. §. illud plane. §. de his qui no. infra. et qd ibi no.

Ex. §. sequenti. C. Scriptura priuata non requirit dies nec cōsulem. et eo ipso qd quis retinet litteram dicitur acceptasse.

Idem quesuit. C. Per episcopi pignus nec viciatur. licet in ea non sit dies et consul. hoc dicit quem casuz no. C. No. q. in priuata scriptura non requiritur dies et consul. C. No. q. non est de necessitate: vt priuata scriptura sigilletur: vt ibi dum dicit tabule signate non sunt. C. Itē forte nō est necesse qd subscribatur hoc modo. ego talis scripsi: sed sufficit qd sciet seu probetur manu sua scripta p hoc. l. ad testium. §. i. j. de testa. Sed pro declaratione littere quero que sunt vba illa ex quibus pignus constituitur videtur: Rñ. illa scilicet quoniam taberna et serui a nullo dntinent nisi a te. et sic vba enūciatiua p modū cāe plata inducūt dispositō nē p hoc. §. d rei vē. l. eptoz. §. acilla. et ex d succ.

le q tpe qd agi pōt hz qd declarat bal. i. d. l. vbi et bar. i. d. l. si cōstante. et vide bal. h. in repet. antiqo qd refert qd bar. i. d. l. generali si oia obligant t3 qd veniāt res venales et vep dicit et p predicta p bar. ibi et bal. h. habet rñione ad. l. debitor et ad no. p bal. in. l. certi pallekata adde bal. in. ru. C. d. ob. et in. iij. q. scripsi post bal. h. in reportatis. ADDE an i generali obligatōe veniāt merces venales vñ vbiuz p bal. i. pulchro cāu pñ. cccxvij. i. l. c. C. Idē qstuit in pñ. hui? et. Et ad intellectuz hui? §. circa dies et pñ. vidē qd no. bal. post l. y. i. l. si qua bñficia. C. d. diuersi rescrip. adde tñ qd i libro rōnū semp requir dics et pñ. no. bal. i. ru. C. d. fide i stru. in. xvij. col. in v. viso d scriptura et xvij. col. pōit. an regranf testes et qd i alia puata scriptura nō regranf dies t3 bal. i. d. ru. in anpe. col. et vide ang. i. aut. q. sine. C. de testa. et scriptura puata regrat sigillū vel subscriptionē. vidē Inno. i. c. si d fide i stru. et seqf. d. ant. i. c. ij. d. fid i stru. et bal. i. l. cū antiqtas. C. d. testa. et ibi expñ? pau. et bal. i. pñ. ff. ij. x. q. forte et si scriptura puata nō regrat subscriptionē. tñ o3 qd scribēs affirmauerit scripturā illā eē suā: vt pbal. in. l. cū antiqtas ad fi. p. quaz se fundāt doc. vbi testm scriptū manu testatoris l3 nō regrat scriptionē nē tñ regrat qd testator affirmauerit qd scriptura illa erat scripta manu sua. et h. voluit bar. h. et aduerte dū hic dicit qd i puata scriptura nō regrunf ani dñi nec dies et pñ. qz ia. bu. quē refert bal. i. phe. C. §. qd tñ p qz nō dicit habere maiore vi puata scriptura qz publica. s3 in publica regrunf: vt i aut. ut ppo. no. ipa. Et istō seqf. spec. i. ti. d. pecu. §. rōne aut v. s3 qd in puato alias qd in mādato. et rñd3 ad istū tex. qd h. sūt duo casus et unus deciditur bal. in. d. phe. et in rub. C. de fide i stru. in ult. col. dñt inguit qd aut ipsa obligatio pōt infringi ex tpe autē non. ADDE an priuata scriptura regrat dies et pñ. abb. pñ. xvij. ij. lib.

hisse filium vxorem et. et per regulam huius. l. dixit bald. l. l. frater a fratre de condi. indebi. qd si quis promisit accommodare lucrum cōtra omnem personam qd non tenetur accommodare contra seipsum neq3 cōtra defēdentes secundum bal. in. l. cum accuratissimi. C. de fideicō. et imol. post alios in clemē. i. de iurciuran. et facit ad aliam. q. bal. de qua in. l. ei qui. C. de distrac. pigno.

ADDE consulta per pau. de ca. consilio. cccxvi.

Ex uectigali. i eo. prin. huius. l. vide quod no. bart. in. l. indebi. l. i. §. i. in fi. de condic. inde. et vide Bar. in. l. si cōstante in. iij. qd. iij. q. principalis. j. soluto matrimonio. et adde qd ista lex si habet locum in feudo. quia resolutio iure datoris non resoluitur ius accipientis text. est nota. et ibi bal. in. c. i. de controuer. inter vasal. et alium d beneficio. p Bald. in. l. si. §. sed quia nostra in fi. C. cōmunia de le. et ad banc. l. vide Bald. in. l. doce. C. de rei ven. et ista lex est singularis secundum bald. in. l. vsucapio. C. eo. et vide Bal. in. l. ij. in. rñ. q. in ver. si iuxta hoc queritur. C. d. rescin. ven. et bar. in. l. si res. in fi. j. quibus mo. pig. vel ipo. sol. et omnino barto. in. l. i. dicit. ff. de aqua plu. arcen. et ad id qd h. bart. vide no. per baldum. in. l. solennibus. C. de rei ven. et bar. et doc. in. l. cum seruus de condi. et demon. vide glo. et bal. in. c. i. §. rursus. quibus mo. feu. amit.

ADDE an resolutio iure datoris resoluat ius accipientis. bal. cōf. lio. cccclxiiij. iij. l. vbi de feudo loqitur incipit nobilis vir.

U3 tabernaz vide quod bar. in. l. generali. §. i. d. vsuf. leg. et quod no. bar. in. l. si pñate in. iij. q. tertie. q. pncipalis. j. solu. ma. et bal. singulariter limitat de istis mercibus venalibus in. l. vbi adhuc i. viij. col. C. de iure do. et ibi facit hanc legē singularem et facit ista. l. no. an i ob

Fragmentary text from the right edge of the page, including words like 'pignus', 'obligatio', and 'taberna'.

C Priuata scriptura. vi de Bal. i. i. consti. C. in ij. col. in. v. deinde no. **C** Ex hac. l. no. pro cā. pfore. qd at si litterā cā. / bij pdt ere ditor: uide Bal. in. l. in strumēta. C. de fideiō. ad que vero spectet periculuz postq̄ mercator acceptauit litteram. vide Bal. in. l. si pro debito C. de bo. auc. iud. i. pos. z illud qd dicit Bar. hic est verū nisi dicat se nol le obligari p testando: ut habetur in d. cle. i. de p. cu. adde qd habetur p Bar. in. l. quo. n. rem ra. ba. in. l. ti. cius de con sti. pe. etiam i. si abitis C. si ce. pe. z tex. iuncta glo. in. l. pu. bliā. §. si. ff. de positi. z Bal. in. l. si defun eti. z in. l. si pcuratores §. de pcura. p Bal. in. d. Labentis z in Rubri. d. fide instru. i. xvij. col. in §. quero qd de litteris vi de qd habe tur in. l. si lit teras. C. mā da. z in. l. si. C. ad mace. **C** Creditor zē. pecunia venit in ob. ligatione ge nerali vide Bal. i. l. cer tuz. vi. q. C. loca. ubi di cit qd nō ve nit in tacita obligatione z qd dixi p Bar. in. l. ge nerali d. vfu fru. leg. **E**nat? **I** in pn. buius zē. adde ali.

ab intesta. c. fi. z. j. d. colla. do. l. penul. z qd no. i. l. si focer. §. lucius. j. so. ma. dixi plene i. l. ex hac scriptura. j. de dona. Sed op. z videtur q in pu uata scriptura requirant dies: ut. l. scripturas C. qui po. i. pign. ba. z. l. ex sextante. §. latin. j. de excep. rei iudi. So. dic q nō est necesse ad p batiōez rei geste: ut hic. z. l. publiā. §. depo. Sz si quis velle p bare poritate vel posterioritatez in tēpore: tūc esset necesse: ut in cōtrario. z. l. si creditor. C. qui po. in pig. ba. per hoc enī p bar rem obligatā esse. sed nō quādo de poritate vel posterioritate deberet aliter probari fm ea que dixi in. l. nō soluz. §. sed ut. pbari. j. de no. ope. nū. z. l. si funduz. §. si duo. §. e. **C** Ultimo no. ex hac. l. q̄ sufficit q̄ qs ostendat lram sibi dōti natam. nec requirit q̄ pber se tunc acceptasse. videt. n. acceptare lram cui ipam retinet. z eo ipō accepit lram: ut hic duz dicit respondi con uenisse de pignobus v. facit ex de pcura. c. i. in cle. z. §. ad macedo. l. si filius.

C Nūmi cadunt in obligationem. **C**redior. In obligatōe generali ve nit etiā pecunia quocūqz modo quesita. h. d. **C** No. q̄ nūmi cadūt i ob. ligatiōem: qd est utile scire. facit. j. qui po. i. pig. ba. l. idemqz. §. fi.

Insulam. Pactum de vē dendo ad insu lā renouatā porrigit. **C** Ex quib? causis pign? vel hypotheca tacite cōtrahitur. Rubrica zē.

Enatus. anti in re fectioez domus tacite est ob ligata: siue domino siue con ductori operis sit soluta pecu nia hoc dicit.

Somponius. Alias inci pit. **N**on solum. Inuecta z illata sunt tacite obligata p pēsi onibus z pro alio itereffe. hoc dicit.

Ihorreum. Inuecta in in area iuncta domui z ibi illata sūt ob ligata pro pēsiōe. h. d.

De iure. Hic ponitur disse rentia inter predia rustica z urbana. **C** Op. de. l. certi. C. locati. Sol. dicit glo. istā intellige fm illā qā nō sunt obligata nisi domino sciente. in urbanis nō requiritur scia: rō qā in predijs vrbānis incōgru um esset detegi rei familiaris vtilitate: ut. l. ij. qn̄ z qui. quar. pars. de. C. sed scā rusticitas oia pa lam habet. ita dicunt doc. zē.

Stabula. Stabulū qd est in comita tu a predijs vrbānis non multū differt. h. d. **C** Quero qualiter iudicabū tur ista stabula. dicit glo. tāq̄ rustica: qā cū tex. dicat nō multū differt ab vrbānis: ergo differt in aliquo si hoc est dicit Ai. mathe. ergo tunc habebit loco rusticoz p̄ diorū oio qd est contra mentē hui? l. z iō ipē expōit nō multū ab vrbā nis differt. i. nihilo differt. Similis expositio ē in l. idēqz. §. fi. j. ti. ij. z hz hoc nō ob. j. de v. ob. l. si urbana. imo concordat zē.

Igratuitam.

Iquis. Fideiubēdo videtur q̄s approbare obligaz

tionē bonorū suorū ante factā: secus in ea que fieret postea hoc dicit.

Icet. Tacita vel ficta obligatio manumissionē serui nō im pedit. h. d. **N**o. q̄ aliud est rē esse exp̄ se z spāliter obligatā: aliud perinde haberi ac si esset spāliter obligata. h. d.

Apredijs. Fructu? intel ligū? tacite ob ligati pro pēsiōe. h. d.

Am debitor. Pōt ere ditor fru ctus pignoris in vsuras cōpēsare. h. d.

C Op. q̄ fruct? extenuat sorte: ut. C. de pig. ac. l. i. z. ij. Sol. illud verū nisi debeant vsure. intel ligas ergo hic vsuras deberi uel p stipulationez vel offō iudicis. qd idē ē: ac si deberēt pacto. nā possūt teneri: ut. l. si p retētiōem. C. de usur. fac s. de ne. ge. l. ga tantū dē. **C** Op. q̄ pus debeat conuerti i grauiorē cām: ut. l. i. z. ij. z. iij. j. de so. So. ut no. in. d. l. i. z. l. vsuras. j. d. solu.

St differentia. cīpia spāliter obligata nō possūt manumitti sed obligata tacite sic anteq̄ includantur. h. d. **C** No. q̄ quādo pēsiō nō soluit dñs pōt idu dere res inquilini. facit. l. inquilino. z. l. utiqz. j. de d. i. infec. an aut istas res possideat aū inclusi onē uel postea: tāq̄ p glo. in. l. solutā. §. solutaz s. de pig. ac. z p doc. in. l. certi. C. loca. zē.

Atoris. Per obligatiōez ex cā trāsfactionis vide tur tacite actuz: ut res veniat in obliga tiōem primeuā si trāsfactioni nō stes. h. d. quā. l. no. quia est notabilis. **C** Pro declaratiōe que ro vtrū actio p̄ meua fuerit sublata transactione. dic q̄ pōt lra ista dupliciter intelligi. vno mō qn̄ trāsfactio fuit iterposita anio nouādi. alio modo qn̄ simpliciter. z sic nō aīo nouādi. ita intelligit glo. z put itelligit aīo nouādi. qro quō possunt res esse obligate cū prima obligatio sit sublata. **R**espō. dic qā interuenit dolus uel minor fuit i integrū restituit. sed illud vltimū nō placet: qā per in itegrū restitutionē reponet minor in p̄si nū statū. sed tūc bona heredis nō erāt obligata: vt. l. p̄culus in pn. j. ti. i. ergo zē. Sed qn̄ inter uenit dolus possūt itelligi bona obligata tacite in odiū cōmittētis dolū: sed put intelligit scōo mō. l. qn̄ simpliter tūc pcedit clare: qā actio du rat: z ea pōt agi si heres tutoris p̄missa nō suat vt. C. de pac. l. cū pponas. z. C. de transac. l. siue apud acta. z sic videt isto casu q̄ bona sint taci te obligata. qd ē no. Ex quo apparet q̄ glo. vlti ma hui? l. q̄ dicit q̄ bona q̄ nō sūt obligata: sed quasi obligata p̄nt retineri nō ē vā. p̄mo qā n̄ fa ceret ad titulū. scōo qā dicit q̄ pign? obligauit. nō aut aliqd dicit d dñā. iō teneas qd. §. dixi zē. **C** Queres pignori vel hypotheca obligari pos sunt. Rubrica.

Apillus. In tex. ibi glo. dicit q̄ nec etiā cū tutore sine decreto. quod est veruz si contrahit ex voluntate. sec? si ex necessitate: ut. l. fi. §. defensi onem. C. de admi. tu. zē.

Si filius. Filius vel suus nō pōt pro alio rem peculij obligare et si administratio ei libera sit concessa. hoc dicit. **C** Op. de. l. si conuenerit. §. fi. §. de pigno. ac. l. s. solue: ut in glo. z bene.

um casum i materia. i. in possessore emphiteo. sis qui cōue niri poterit hypotheca. ria pro cano ne. ter. §. no. in. §. scire at in aut. de nō alie. fm bal. i aut. si quas ruinas in. v. col. de fa. fa. ecc. Itē ad d aliū p no. cle gāter p bar. in. l. si cū do tē. §. fi. solu. ma. itē p re stitutiōe vfu rarum fm Bal. i. l. ere cutiōem in pn. d. execu. rei iudi. ADDE an pro usuris bona vsura rij sint taci te obligata Feder. cōf. lio. cxxi. **C** Si gratu itā. an fide. iubēdo vide tur q̄s ratifi care vīd oio i. l. exceptio nem cuiz ibi no. maxime p Bal. C. d. euic. z ibi ēt glo. **C** Intelligū tur. adde ēt q̄ pōt domi nus phibe re nō colon? exportet fru ctus z eos retinere: ut no. Bal. i. l. edē. in. l. col. C. loca. **C** Est disse rentia. differē tiaz inter ob ligationē ta citam z exp̄ sam z inter obligatiōez z generalē z specialem dic fm bar. in. l. rem le gatam. ff. de adi. leg.

Eam rem. Res cuius non est alias
comercium non potest obliga-
ri. b. d. de quo in l. i. quoz. s. ti. ij.

Quid ergo. Sicut res litigiosa non
potest alienari: ita nec pig-
nori dari. b. d. C. Ista exceptio litigiosi vtz sit
i re vel i psonaz: vide. C. s. prescrip. longi tep. l.
i. dixi plene in l. i. j. s. litig.

Quis. Quando exceptio por-
rigitur ad fideiussore
porrigit et ad pign. datu ab alio. b. d.
Ex l. sequenti.

Utrum tã i psonali q̄ i hypothecaria qm̄ secũd^o
offert pmo an succedat in ius pmi: ibi. Circa.
Et an exneus soluẽdo pmo creditori possit i lo-
cũ eius succedere: ibi. Secũdo. Et an qm̄ ipe de-
bitor soluit an sit aliqua successio: ibi. Tertio.
Et quomodo pbat q̄ de pecunia secundi pri-
mus sit liberatus: ibi. Itẽ q̄ro. Et qualiter itelli-
garur q̄ q̄s cõseq̄ p extraneũ q̄ per se cõsequi
nõ põt i fi. vide.

Risto. Secũdus creditor i ius
poris creditoris nõ suc-
cedit nisi sit actũ. z cũ actũ est succedit

in pign. z in pãre vedẽdi. b. d. z pmo põt vnũ
dictũ. scõo ex illo vnã. q. determinat. tertio vnã
aliaz. q. format z eã determinat. scõa ibi. quo ca-
su. tertia ibi. deniqz. C. Ad p̄mũ op. j. de cessioe
bonorũ. l. i. q̄ incipit in psonalibus. alias est scõa.
So. ille ex cui^o pecunia p̄mus liberat succedit i
privilegiũ psonaliũ actionũ: ut ibi. n. i. hypothe-
caria vt hic. C. Scõo op. C. q. po. i pig. ha. l. i. z
j. ti. i. l. potior. s. fi. Sol. glo. q̄ ibi secũdus cre-
ditor offert pmo. hic nõ ipe debitor soluit pmo
creditori de pecunia alteri. z p huius declara-
tioe glo. tua distinguit plurale in l. i. C. de his q̄
in pri. cre. lo. suc. z sic facit glo. tria mẽbra prin-
cipalia de qbus faciã tres qõnes: ut examinem^o
eas. z prius q̄ro quado scõs creditor offert prio-
vtrũ succedat i ius primi. glo. dic̄ hic q̄ sic absqz
aliquo pacto. z ille prim^o cogit recipere: z si non
recipit sufficit obligatio z cõsignatio: ita dic̄t ibi
vide eã. ¶ Circa hoc dubitat^o vtrũ hoc sit verũ
tã in psonali q̄ in hypothecaria: videt q̄ in hy-
pothecaria tñ: ut in l. i. qui po. in pig. ha. In cõ-
trariũ vř q̄ etiã i psonali: ut i. l. i. C. s. bis q̄ i pri-
cre. lo. suc. fac. l. si pupill^o s. reb^o eoz. z isto puto
vex. p hoc. l. i. s. nũ tractem^o. s. tu. z ra. dif. Itẽ
aduertẽdũ: q̄a hic loq̄t i scõo creditor. z idẽ si
ipemet succedit i locũ ipi^o mer: z si dicitũ antiquũ
nouã di aõ stipulef: ut. j. ti. i. l. creditor i pri. z s.
noua. l. nouare. z. l. nouatio. Itẽ est aduertẽdũ
q̄ glo. loq̄tur qm̄ secũdus creditor succedit i lo-
cũ primi creditoris. eodẽ mō põt succedere i lo-
cũ primi dñi: vt. l. creditor. s. cũ ex causa. j. ti. i.
¶ Scõo q̄ro vtrũ extraneus soluẽdo primo cre-
ditori possit in locũ eius succedere. glo. dic̄t q̄
sic: sed est necesse q̄ pactũ sup hoc apponaf: vt
de glo. circa hoc qd̄ d extraneo dic̄t est aduertẽ-
dum. nã exneus qm̄qz soluit prio tanq̄ emptor
vniuersalis. z tũc nõ est dubiũ q̄ succedit in per-
sonalẽ z hypothecariã: ut. l. eptori. C. de here.
vel ac. uẽ. z. l. si in solutũ. C. de ac. z ob. qm̄qz sol-
uit primo creditori gerẽs negociũ debitoris: z
tũc põt itelligi ut ista glo. dic̄t q̄ ita demũ in lo-
cũ ei^o succedit in pignore si hoc est actũ. Sz cir-
ca hoc dubitat^o vtrũ primus creditor cogat ad
hoc: z tex. est q̄ nõ: ut. l. nulla. C. de sol. l. z secus
esset in scõo creditore offerẽte: ut dixi in pcedẽ-
ti quãdo exneus soluit prio creditori emẽdo ab
eo pignus. tũc eniz succedit ius illius fm ea que

Dubitat.
vide. l. i. C.
qui po. in pi-
gno. ha.
ADDE qd̄
si secundus
creditor ver-
bo tantũ ob-
tulit: iõ suc-
cubuit an
iterũ poterit
offerre reali-
ter: Bal. q̄
nõ consilio
l. incipiente
secũdus cre-
ditor. li. iij.

no. in l. i. C. si an. cre. pi. uendi. ¶ Tertio quero
quãdo ipe debitor soluit prio creditori vtrũ sit
aliqua successio in ius primi. glo. distinguit du-
os casus. primus si qdem debitor soluit nulla e
successio. istud fallit qm̄qz. põt eni ipe debitor in
ius creditoris succedere: quo ad ius retentiõis
si facit sibi cedi ius: ut. l. usucapio z quod ibi no.
C. de pig. z dixi in l. i. s. cũ prediũ. s. de pigno.
¶ Secũdus casus est qm̄ debitor soluit d alieno
z glo. hic distinguit. aut q̄ris vtrũ succedat i hy-
pothecaria z tũc tria sunt necessaria. s. q̄ ille ad
hoc dederit pecuniã: ut prio solueret. z q̄ vere
sit soluta. z q̄ sic actũ q̄ in prioris locũ succedat
vt hic. aut q̄ris quo ad privilegiũ i psonali: z tũc
sufficiũt duo: ut no. in. d. l. i. alias. ij. j. de ces. bo.
primũ q̄ dic̄t q̄ succedit in ius hypothecariẽ i
telligas nisi res esset uẽdita pri^o p priores credi-
torẽ: ut no. in. l. ij. s. de pigno. ac. facit. l. qui bal-
neũ. j. ti. i. ¶ Itẽ q̄ro quõ hoc pbat q̄ ex pecu-
nia scõi primus sit liberatus. R. ex cõiecturis: q̄a
forte incõtinẽti post pecuniã acceptã a scõo sol-
uit prio: ut. l. neuter. s. fi. j. de priuile. cre. habes
etiã aliã cõiecturã in l. fi. C. de pig. itẽ illud qd̄
hic ponit sub dubio forte de privilegio in pso-
nali. glo. p ostãti põt. s. e. l. sup sbo dz. itẽ eã ad-
uertẽdũ q̄ gl. ista vř regref q̄tuor vt hec succes-
sio fiat. s. q̄ agat vt sibi sit obligata. z q̄ i primũ
locũ succedat. z q̄ ad hoc mutuet. z q̄ ad euz
pueniat pecunia. de prio q̄liter itelligit dic̄t i p-
xi. q. q̄ro ergo nõ quid hypothecaria que dat se
cũdo sit eadẽ cũ ea que dat prio. q̄ est hic di-
cit q̄ nõ: s. est alia similis nature. idẽ no. in. l. i.
C. de his qui in pri. cre. lo. suc. Ego dico q̄ eã
dem ñe. ad cui^o euidentã debes scire q̄ qm̄qz ille
qui succedit in locũ primi vult habere duplices
hypothecariã. s. prio ex psona sua. scõo ex psona
creditoris primi: q̄a sua pecunia dimittit: z tũc
pcedit qd̄ dictũ est in glo. in pcedẽti. q. q̄ q̄tu-
or regrunf. s. q̄ sibi sit obligata. ex hoc eni acq-
rit hypothecariã sibi ex psona sua. ¶ Secũdus
q̄ ius primi succedat: z ex hoc habet hypothe-
cariã ex psona alterius. alia nõ duo sunt clara. z
ex hoc apparet declaratio tex. hui^o. l. in fi. q̄a pa-
ctuz appositũ de nõ uẽdendo itelligit q̄ hypo-
thecaria sua remaneat: q̄a succedit i hypotheca-
riã primi cũ oĩ suo iure: z sic ex uigore illi^o uẽde-
re potuit. si eni eẽt vna hypotheca. tñ illud pa-
ctũ q̄ nõ liceat nõ posset referri nec effectũ opa-
ri. nec hypotheca quaz hẽbat ex psona primi: z
iõ tũc uẽdere nõ posset. z q̄ hoc sit uerũ q̄ eadẽ
sit hypothecaria apparet ex tex. C. de his qui in
prio. cre. lo. suc. in rubro z nigro: dũ dic̄t hoc p
exneuz z c. hoc est ex iure qd̄ hz ab extraneo. nec
mirũ: q̄a iura realia possũt separari a nobis: z hy-
pothecaria est in re: ut. l. i. s. de pigno. ergo z c.
Sed ad hoc op. quõ ex pacto facto cũ debitore
acqrit huic scõo ius primi creditoris. glo. hic sol-
uit z bene. hoc. n. sit lege pmittẽte q̄ vult z fingit
primũ creditore hoc uelle qm̄ sibi soluit: z ex p-
dictis apparet q̄ si ille qui pecuniã mutuat vlti-
mo uellet in ius primi succedere z ipe nouã hy-
pothecã ex sua psona nõ haberet q̄ sufficerent
tria vltia que posita sũt i glo. z ea que dixi q̄ idẽ
est ius scõi qd̄ primi: itellige i iure pignoris. naz i
psonali q̄ est inseparabilis ab ossib^o nris: ut. l. ij. s.
p socio. z. l. q̄s ergo casus. s. de peculi. hoc nõ
possum^o dicere: s. eã alia. s. unilis: ut. d. l. i. s. nunc-
tractem^o. j. de tu. z ra. dif. ¶ Ultio habetis ex
bac. l. q̄ cõsequitur q̄s per exneuz qd̄ p se habere
nõ põt. glo. ponit plures cõcordãtias z allegat
multa p̄traria. breuiter dic qd̄ non possum p me

Ex hac. l.
an possũ ab
extraneo cõ-
sequi id qd̄
p me nõ pos-
sum. facit qd̄
no. in. l. si sũ-
dus. s. pe. s.
de pig.

ADDE
vltimũ
factũ i dõ
vtrũ q̄
nõ creat
bonũ ali-
uere an
sunt ad he-
dõs. Bal.
sũo. cõcep-
vltiũ q̄.

nō possuz p aliū noīe meo gerentē. ita loquūtur oīa argumēta facta in p̄trariū. qđ tñ intellige cū determinatiōe ei' qđ no. in. l. labeo. j. de vsuca. z p̄ Dy. in. c. pōt quis de reg. iu. li. vi. vbi qđ non possuz p me possuz p aliū nō meo noīe gerentē. z sic ex p̄sona alteri' p̄sequor. is ē casus cū p̄cor. suis zc.

I ticius. Qñ est in p̄tate obi- toris an p̄ficiat obli- gatio illd̄ tps̄ p̄fectōis inspiciē non in- tiū. sec' si ei' potestate nō eēt. h. d. C. Mo. istaz̄ distinctiōez qđ declarat iuriscōsul. meli'. j. ti. i. l. i. C. Mo. q' lz̄ debitor p̄mittat pecuniā nō hz̄ ne cesse creditor eaz̄ recipere. vt. l. q' pecuniā. s. si cer. pe. z hoc est verū qñ mutuabaf̄ gratis. secus si sub vsuris. qđ itelligit vt. no. i. l. qui rome i prin. j. de n. ob. zc.

Qui potiores in pignorb' habeat. Rubri. **Et dotem.** Qñ i p̄tate debitoris ē

pecuniā nō recipere tps̄ solutiōis in- spiciē. qñ nō est i p̄tate tps̄ obliga- tionis cōtracte inspiciē. h. d. C. Mo. qđ dixi in sumario declarauī i. l. pe. s. ti. i. C. Op. q' est in p̄tate mariti pecuniā p̄missaz̄ sibi nō re- cipe. pōt enī per acceptilationē liberare. vt. l. vir ab eo. j. d. iure do. so. vir nō pōt hoc commode. q' sic mulier remaneret in dotata z ipe hz̄ neces- se sustinere onera matrimonij. z sic videt nō pos- se vt. l. nepos proculo. j. d. n. sig. ita dicit glo. z hz̄o qđ no. p eo q' d' qñ finis hz̄ p̄sequentia ne cessaria ad principiū inspiciē' principiū q' istud intelligat de necessitate p̄cisa vel ita q' cōmode preteriri nō possit. ita dz̄ intelligi qđ dixi i. l. iij. s. seyo. s. de mino. C. Op. j. e. l. lucius. So. glo. q' distinctio hui'. l. hz̄ locus in eo qđ principaliter venit in obligatiōe: nō i vsur. zc

Et generaliter. Pri- or i tē pore p̄fertur posteriori siue generalē si- ue sp̄alez hypothecā habeat nisi aliter actus sit. h. d. C. Opp. C. d. pigno. l. ij. So. vt i glo. C. Jre op. ad secūdū casū de. l. idēqz. s. si tibi. j. e. So. ibi simul acceperūt. hic separatim. z ista est vera: vt ibi dicitur zc.

Creditor. Pignora in obli- gatōe nouante re- petita intelligunt̄ repetita cum priuile- gio prioritatis. h. d. C. Op. de. l. nouatiōe. j. de noua. so. in obligatiōe nouate pignora nō intel- ligunt̄ repetita nisi actus sit vt ibi. sed qñ ē actus intelligunt̄ repetita cū priuilegio prioritatis z ita loquitur hic.

Sum ex cā. Si p̄rio obliget res de- bita. scđo eadē effecta p̄pria prior in tempore p̄feret nisi scđs in locū debentis rē successerit. h. d. C. Mo. q' res aliena nobis debita pōt a nobis obligari. qđ dic vt. l. i. in prin. s. de pigno. C. Secūdo no. q' sicut quis succedit in locuz̄ prioris creditoris ita pōt suc- cedere i locū prioris dñi: vt dixi i. l. aristo. s. ti. i. C. Op. j. e. l. qui balneū. s. fi. glo. soluit z bene q' hic erat debita. ibi nō est. z ibi dicā.

Post diuisionē. Facto pacto q' liceat vde- re itelligit̄ res obligata. itē pign' in p̄te in diuisa durat p̄ in diuiso etiā post diuisionē inter socios factā. h. d. z fortis. s. est. C. Mo. q' ex pacto de vendēdo p̄sumitur contractū pign'. C. Mo. q' ius reale ab vno socio p̄ parte in diuisa cōstitutū facta diuisiōe remanet i eo statu i quo p̄rio erat.

secus in iure personali: ut in. l. iul. s. idem celsus s. de acti. emp. dic vt ibi dixi zc.

Debitor. Ius secūdi cre- ditoris cōfirma- tur si pignus seu ius primi liberaf̄ solu- tio. uel cōpensatione uel alio mō. h. d.

Ex. l. sequenti. C. Vide casus in qbus posterior creditor p̄fer- tur anteriori z qđ eo qui mutuauit ad rē emēdaz̄.

Interdū. Regula est q' qui p̄- or est in tēpore po- tior est in iure: ut in p̄cedenti. l. q' regula fallit in terdū. z ideo hec. l. incipit interdūz̄ quasi dicat hoc casualiter nō generaliter: z i sumā. h. d. Rō- ne cāe posterior pōt esse potior priore veluti si ad rē cōsuādā posterior creditor debitori credi- derit. h. d. cū. l. se. C. Mo. istos casus' z sp̄aliter qđ d' de alimētis z expēsis custodie qđ est vtiler pro eo q' accipit equū pignori: ut in alimētis eq' z expēsis famuli seu ragacii custodiētis: z in pen- sione stabuli p̄fertur oibus anterioribus. Mo. ēt qđ d' de nauo: ut ille qui hz̄ res obligatas p̄- p̄sione domus ubi sunt repositae p̄ferat oibus. qđ tñ ut intelligēdū d' p̄sione domus necessaria ad p̄suationē ipi' rei. sec' d' p̄sionē dom' q' erat cōducta ad habitatiōez tñ. hoc enī nō est cā cō- seruādaz̄ rerū z sic cessat rō lre. C. Op. in aut. de equa. doti. s. is cōsequēs. col. vij. posita. C. e. aut. quo iure. Solu. ibi prior p̄ferf̄. iō q' hēbat hypothecā priuilegiatā z priuilegiū p̄sonale: vt mulier. hic nō hēbat solā hypothecaz̄ s̄m glo. z bñ. C. Quero vtrū istō qđ hic d' hēat locū si p̄- or hēbat rē sp̄aliter obligatā. Jo. qđ nō. hz̄o di- cit cōtrariū z bene. qđ dic ut i glo. zc. C. Venio ad glo. magnā. z primo q' quot priuilegia ha- beat ille qui pecuniā credidit ad rē cōseruādaz̄ glo. dicit tria. primo q' in p̄sonali alijs p̄ferf̄. itē q' hz̄ tacitū pign'. itē q' illa tacita p̄ferf̄ ēt priorib' hñtib' exp̄ssaz̄. z ista est nā. C. Scđo q' ro qđ si aliqz̄ pecuniā mutuauit ad rē emēdam dic glo. q' iste nō hz̄ tacitā hypothecā: ut. l. q'uis C. de pig. nisi in pupillo: ut. j. l. prox. vel nisi sit actū: ut. l. l. C. e. sed q' istud est aliquātulū diffi- cile: ideo dic q' qñqz̄ q' mutuauit pecuniā simpli- citer nō exprimēdo ad rē emēdam: tñ ex ea res emif̄: z tūc nō hz̄ priuilegiū: neqz̄ in personali. neqz̄ in hypothecaria: ut. s. de tribu. l. procu. s. plane. qñqz̄ q' mutuauit pecuniā ad rē emēdam nō exp̄presso q' illa res sit ei obligata: z tūc hz̄ pri- uilegiū i personali nō i hypothecaria: ut. j. d. pri- ui. cre. l. qđ qz̄. qñqz̄ quis mutuauit ad rē emēdaz̄ pacto exp̄sso q' illa sit sibi obligata: z tūc hz̄ pri- uilegiū in personali z hz̄ tacitā hypothecā z pri- oribus p̄fertur: ut. l. l. C. e. nisi sit mulier que p̄cedit in pignore ex cā dotis: ut in aut. s. equa. dotis. s. is cōsequēs. z ita tenet ibi glo. licz̄ aliter dicat in aut. quo iure. C. eo. z ita videt̄ itelligere glo. in. l. pr. circa pri. C. Jre q'ro qđ de eo q' cre- didit ad domū uel nauē faciēdaz̄. rñdeo idē qđ dixi in eo qui credidit ad nauē emēdā.

Demqz. Ista. l. legitur duo- bus mōis. primo hz̄ glo. parūā posita super. n. cōparataz̄ q' est additio z breuiter. h. d. Pupillus in re p̄r- eum ēpta p̄fertur a prioribus creditoribus qua- tenus ei' pecunia est soluta. h. d. z s̄m istam lec. daret materia fraudādi hypothecariam: ut sic nūq' creditor volēs agere hypothecaria vince- ret vendēdo rē pupillo: ita q' apparet ex bōis ei' p̄ciū nūeratū eē: tūc enī uēditor nō pōt cōueni- ri: q' nō possidet z pupillus nō: q' emif̄ de sua

bC Istos ca- sus istis ca- sibus pote- rit se retētio- ne tueri: vt no. in. l. si nō- fortē. s. si cē- tū de condi- inde. z ibi Bar. ADDE de expensis sa- ctis cā custo- die alicuius castri.

Post di- uisionē. scđo pacto q' lice- at rē vde- re intelligit̄ ex hoc res obli- gata in pi- gn': z p̄ istū- dic no. bal- in. l. credito- res. in. fi. C. de pig. q' si tibi mutuauit cētū z si ob- ligasti mibi bona aliter q' ddisti mi- bi licētiā d' ingrediēdo p̄pria aucto- ritate: si i ter- mino solue- ris certe p̄ istā licētiā intelligitur bona hypo- thecata. z di- cit Bal. ibi q' hic videt̄ casus q' sic z q' iste casus nō est alibi qđ no. ADDE an valeat pactū factū i diuisi- one q' vnus nō emat de bonis alteri- us: z an trā- feat ad here- des Bal. cō- silio. cccxxx- viij. li. ij.

ADDE Spec. in ti. de ob. r. fol. 5. l. 5. si. cum ibi no. j. eo. Item pone. r. Jo. an. ibi in addi...

Jo. an. limi ta no. pcede re cu. secud? creditor est privilegiat? q. tuc in po...

q. tuc in po stea acqstis pferf secun duo: vt vo luit Bal. co filio. cccxxxviii. l. i.

si p. gn. v. d. y. i. regula q. po tior. r. c. alias qui prior.

C. L. d. i. c. t. i. o. n. e. an. c. o. d. i. c. t. i. o. n. e. c. r. i. s. t. e. n. t. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. r. e. t. r. o. t. r. a. b. i. t. u. r.

vsq. ad tps contractus vi de Bar. i. l. lecta in pe. q. r. h. c. l. r. si miles limita ut p. Bar. i. l. quotiens i. h. p. illu. tex. j. de noua. r. hic est tex. l. v. sed si he res q. i. lega tis codictio causalis tra bitur retro sicut in con tractibus: lz Bar. videat ur sensisse contrarium in multis lo cis in. l. si fili us in pn. ff. de v. ob. l. r. l. d. l. si is q. pro emp. r. ista iura faci unt si ex for ma statuti i. strumta qua r. atigie paria r. ligda ha beant execu tionem patat an illud ha beat locu in instrumto a pncipio co dictionali cu ius codictio postea est pu rificata. An ge. l. l. ret. s. ticius heres de vul. r. pu pil. per glo. ibi tenuit q. sic. lz ibi. d. Jo. p. tra. ite

pecunia. lz ista lec. no. est na. primo qa nec muli er in vote hns tacira hypotheca preferf priori bus hntibus expsam fm vera opi. i. l. assiduis. C. e. ita dicebat rizar. ma. C. Scdo qa privilegiu datu pupillo itelligit ita q. no auferat ius alteri vt. l. impuberi. de adm. tu. lz fm hoc auferf ius alteri ignorantis. ergo r. c. ita tenebat Rizar. vt dixim. r. etia. d. Ly. r. istaz lec. no. ponit Bzo in summa. legit ergo scdo mo in sequenti glo. r. sic legit Bzo in summa. C. e. fm quaz breuiter. h. d. In re empta p. debitoraz ex pecunia pupilli pre ferf pupillus anteriorib? creditorib? quaten? ex eius pecunia est solutu. h. d. r. iste casus est ver? nec p. hoc aliqua iniuria fit creditori prio. na. de bitor no haberet re nisi ex pecunia pupilli epta eet. merito pupill? preferf. C. Op. de. l. quauis. C. de pigno. So. spale e in pupillo vt res empta ex ei? pecunia fit sibi obligata: vt hic. ide vidistis s. in. l. pr. C. Scdo op. q. idem fit in maiore: vt C. e. l. lz. So. illud est veru q. est actu: sed in pu pillo et si no e actu. C. Tertio op. q. res empta ex pecunia pupilli e pupilli. ergo no est sibi obli gata. vn dicif obfate. j. q. ex facto tu. l. i. r. ij. r. C. arbi. tu. l. curator. So. glo. notabiliter q. non de est pupilli: lz possz ea uendicare vtili v. dica tione: r. ideo si vult pot eam euincere per hypo thecaria: ita loqtur hic r. c.

Ex. s. sequenti.

Quis creditor pferatur in rebus quefitis p. duas obligatōes successiue factas.

Si tibi. Si duobus res simul obligaf sub coditōe q. simul extitit am bo cōcurrūt in pignore. h. d. C. Op. de. l. q. ge neraliter. s. e. cui? timore hic sūt due opi. vna q. utraqz puetio fuerit facta simul r. semel: r. ista est indubitabilis r. na. alia q. couetio facta ticio fuerit post pma ex interuallo. nec ob. l. qui gene raliter: qa ibi tpe utriusqz obligatōis res erat i bonis debitoris. hic no. lz postea supuenit quo tpe vterqz erat creditor. r. sic uterqz e i pari ca vt hic lz glo. Sz p. trariu disputauit Ja. d. are. r. bn qa casus e. l. i. h. j. e. r. ibi dicā. r. i. l. hac edictali. s. his oib?. C. d. scdis nup. r. l. in reb?. C. d. iur. do. qd recitat Ly. i. l. lz. C. e. r. glo. plene tractat i. l. si is qui. j. de iure fisci. r. ibi plene dixi.

Pignus. Res publica vel priuatus p. in tpe preferf fisco in iure. h. d.

Ali balneu. Tēpus cōuen tiōis inspiciē si no est i prāte debitoris an debitu p. tra haē uel codictio i pleaf. lz si in ei? fuerit prāte tē pus quo cedit r. uenit dies obligatōis inspiciē h. d. Ho. q. existēte codictōe obligatio retrotra hitur si codictō est casualis. sec? si est prātua. qd dixi plene in. l. si is qui pro emptore in. v. q. prin cipali. j. de usuca. videbitis in. l. potior. j. e. r. in l. i. s. e. r. s. ti. i. l. pe.

Ticia. Pignus sup re aliena cōtractuz no pōt cōfirmari si tpe quo cā cō firmatōis euenit res in dōis debitoris no repia tur. h. d. fortis est r. no. est casus. pmo obligau ticio r. alienā. scdo obligau eā gazo. tertio emi rē alienā. q. rto illā rē sepronio v. didi r. p. ciuz sol ui prio creditori. scdo no pōt aduocare a posse f

intellige in obligatiōibus r. hypothecis. secus in dno r. libertate ne i co des tpe inuenciantur in solidū duo vni ita dicit bal. in. l. i. ad fi. C. quando s. ex suo facto: vbi etiā limitatōem dedit: vide ibi r. si per statutu no pōt cōtrahi sup bonis rebellū no valebit cōtractus cōdictionalis. lz p. dicitio existat p? rebāitionē p. hāc. l. fm bal. in. l. i. in fi. C. de nudi. Itē q. dicitur q. obligatio trahit retro ē veru quo ad obligatio nē si quo ad p. restationez ita dicit raf. r. Imo. in. l. huiusmōi d. v. ob. r. de materia per doc. in. d. l. si filius in pn. de v. ob. l. r. vnu v. hic per bal. r. p imo. i. l. si cō munis suus de castren. pec. s. fi. i. i. col. de stip. suo. r. ista. l. que loqtur i obligatione pig. facta in cōtractu no habebit lo cū in obliga tione legali p. legato cō dictionali p. q. tacite sunt hypotheca ta bona: qa i vltimis vo luntatibus cō dictio si tra bitur retro fm Ra. cu ma. in. d. l. si filius d. quo sibi latius p. euz qui post ea inclināt p. istu. tex. i. cō trariu in. v. sed si heres r. ad intelle ctum istorū iuriz vide p. dau. d. ca. in. l. qdā cuz filiu. s. fi. de v. ob. in. eo v. codictioe per Dy. i. re gula q. poti or de regu. iur. in. v. r. tāgitur i. c. i. i. h. co. ti. d. C. Op. de. l. creditor r. c. Et istum tex. alle. bar. pro casu gl. in. l. si quis fundū. j. de acq. pos. r. i l. sicut. C. de p. scrip. xxx. annorum.

fore: qa nunq. fuit sibi illa res obligata. Op. q. uterqz cōcurrit r. q. utriqz sit fundus obligat? p. pte: ut. l. idē qz in fi. s. e. de pigno. l. si fundus. s. si duo. So. dicit glo. hic fundus no fuit scdo obliga tus simpliciter: lz sub hac codictōe. f. si deserit eē ticio obligat?. ista glo. no bn format opposi tū. nā. l. idē qz in fi. s. e. v. itelligi q. duob? fuit si mul obligata res lz hāz lec. quā ibi posui. hic at fuit obligata sepatiz: ut tex. dicit. si eni ibi fuisset obligata sepatiz prior eēt potior: ut ibi dixi: r. sic d. l. no obfaret. Itē. d. l. si fundus. s. si duo. s. de pig. dicit q. q. res obligaf pluribus sepatim q. cuilibet est obligata isolidū. r. sic glo. no bn op. ponit dū dicit q. utriqz p. pte esset obligata. for ma ergo oppo. de. d. s. si duo. sic. q. res duob? obligaf sepatiz: tuc cuilibet videt obligata isoli dū: ut. d. s. si duo. ergo q. res puenit in dnuuz debitoris cōfirmat pignus vtriusqz eq. l. licet prior sit potior. hui? timore dicē glo. q. scdo erat obligata sub cōdi. f. cū prio obligata eē deserit alias bn sustētari no possēt: r. istā tene. uel dic vt dicit glo. q. hic meui? scdo sciebat rē eē obligatā alteri r. alienā. ista no ē na: qa n. r. pign? tuc: nec p. firmaref aliquo casu: etiā si eēt in bonis debito ris oi tpe cuius cōtrariū innuit hic tex. scdo op. r. v. q. pignus ipius ticij primi creditoris no sit cōfirmatū: ut. d. l. i. s. de pig. Sol. dicit glo. hic erat res mulieri d. bita. ista no ē na: qa h. hoc va luisset ab initio tā in psona primi q. scdi: ut. l. cre ditor. s. i. s. eo. vn soluit glo. scdo r. bn: q. hic cre ditor ignorauit. Itē op. d. h. hic si extimatū fuit datū i dotē. r. sic innuit. sec? si si extiatū. cōtra: qa etiā rei no extimate dnuuz trāsit ad maritū: ut. l. in rebus. C. de iure do. r. l. dotem. C. de rei uē. So. dicit glo. subaudi maxie: sed hoc no est ver? qa si datū eēt inextimatū saltē mulieri p. diū eēt debitu seu obligatū in euētū restituēde dotis. p. pter qd valeret pignus primi r. scdi creditoris. r. iō singnanter dicit tex. extimatū: qa tuc no obe tur p. diū lz extiatio. C. Op. de. l. creditor. s. i. s. e. So. vt ibi dixi. r. ex p. dicitis p. Op. v. h. i. fi. hoc tū ita si bona fide. cōtra qa siue bōa siue ma la fide creditor no h. ius cui? creditoris ius est p. ferēdū: ut. l. i. s. i. s. si ps here. per. Sol. dicit glo. hic subaudi maxie. tu dic no est subaudien dū fm Ricar. ma. qa si fuit datū in dotē mala fi de no v. mulier desinere possidere: vt in regula pro possessore. ex de re. iur. l. vi. iō caderet i ob ligationē ac si alienatū tuc no esset r. c.

Ex. l. sequenti.

Cū capis pignus in cā iudicati uel instrumē torū habētū vim snie ex forma statuti qui prior est tēpore potior est in iure.

Iz iure. Ista est subtilis. l. r. breuiter. h. d. in pi gnoribus captis ex cā iudicati q. prior ē in tpe potior ē i iur. C. Op. de. l. fi. C. de bon. aut. iudi. pos. r. l. si finita. s. si plures. j. de dā. in fec. r. l. qui aut. s. sciēdū. j. de bis q. in frau. cre. r. l. cū vnus. j. de bo. aut. iudi. pos. r. l. si cui. s. qui potior. j. ut i pos. le. hui? timore glo. dicit ubiqz aut oēs p. tē dūt eundē ti. r. loquūtur cōtraria: vt qa oēs ex cōtractu sūt uel oēs legatarij uel oēs ex cā dā. infec. aut p. tē dunt titulū dissimilē: r. h. locū regula: r. ita loqtur hic. pone ergo casū fm

q. obligatio trahit retro ē veru quo ad obligatio nē si quo ad p. restationez ita dicit raf. r. Imo. in. l. huiusmōi d. v. ob. r. de materia per doc. in. d. l. si filius in pn. de v. ob. l. r. vnu v. hic per bal. r. p imo. i. l. si cō munis suus de castren. pec. s. fi. i. i. col. de stip. suo. r. ista. l. que loqtur i obligatione pig. facta in cōtractu no habebit lo cū in obliga tione legali p. legato cō dictionali p. q. tacite sunt hypotheca ta bona: qa i vltimis vo luntatibus cō dictio si tra bitur retro fm Ra. cu ma. in. d. l. si filius d. quo sibi latius p. euz qui post ea inclināt p. istu. tex. i. cō trariu in. v. sed si heres r. ad intelle ctum istorū iuriz vide p. dau. d. ca. in. l. qdā cuz filiu. s. fi. de v. ob. in. eo v. codictioe per Dy. i. re gula q. poti or de regu. iur. in. v. r. tāgitur i. c. i. i. h. co. ti. d. C. Op. de. l. creditor r. c. Et istum tex. alle. bar. pro casu gl. in. l. si quis fundū. j. de acq. pos. r. i l. sicut. C. de p. scrip. xxx. annorum.

glo. q' prio est missus in possessionē aliq's creditor. se-
cūdo legatarius aliq's uel ex causa dāni infec. uel alia: vi-
de glo. z idē tenuit By. de re. iur. c. q' prior. li. vi. z oēs
alij doc. s'z mihi semp displicuit ista distinctio. nā. l. fin.
C. de bo. aut. iudi. pos. z. l. cū vnus. j. de bo. aut. iudi.
pos. idistiete dicūt q' vno creditore imisso videant oēs
imissi. s'z cōstat q' legatari' est creditor respectu h'rdis
vt. l. i. C. d' bo. aut. iudi. pos. ergo zc. Est ergo aliter di-
stinguēdū. dic ergo in pignore p'itorio q' q'q' illud cō-
sequitur ille q' iplorat iudicis officū petēdo cautionē de
dāno infec. uel cautionē legatorū: z tūc vno imisso nō
vident alij oēs imissi: s'z opus ē nouo p'cessu: ut. d. l. si fi-
nira. §. si plures. j. de dā. infec. z. l. i. si cui. §. q' potior. j.
vt in pos. le. z l'z alij postea imittant nō h'z locuz regula
q' prior est in tpe potior ē in iure. nā p'ior eadē egate
qua vocat primū uocat etiā scōs: nec curat de priorita-
te t'pis: ut dictis. ll. q'q' ille qui cōsequitur pign' p'rioriū
Intērat actionem sibi cōpetentē: z tūc vno creditore i-
misso oēs videant imissi: nec ē opus nouo p'cessu: z tūc
sufficit q' alij postea ueniēt. j. biēniū: z de credito doce-
ant z expēssas cōtribuat: ut. l. fi. C. de bo. aut. iudi. pos.
z. l. cū vnus. j. de bo. aut. iudi. pos. z tūc nō h'z locū illa
regula qui prior ē in tpe potior ē in iure: q' tūc nullus
prior est tpe: ut. l. q' aut. §. sciendū. j. de his q' in fraud.
cre. nō q' tūc pretor nil uouit facit z nihil iuris plus attri-
buit creditorib'. s'z illud q' facit p'inet ad ordinez per
quē creditores ad suū pueniāt. ita dicit tex. in. l. cū vn'
j. de bo. aut. iudi. pos. z hoc v'z locū habere s'z iura ista s'z
q' fiebat missio in oibus bonis. hodie s'z q' fiet missio
pro mensura debiti declarati: ut in aut. i. ei qui iurat. C.
d' bo. aut. iudi. pos. possit ista habere locum si forte i bo-
nis debitoris nō erat nisi res illa q' a p'imo creditore est
capta in quaz oēs uident imissi. s'z si alij uellēt imitti i
alias res tūc eēt opus nouo p'cessu. ita v'z sentire glo. i
d. l. cū vnus de bo. aut. iudi. pos. q'q' sūt plures credito-
res quorū qdā p'tendūt pignus p'rioriū. qdā cōuentio-
nale. z tūc h'z locū regula qui prior est in tpe potior est
in iure: ut. l. ij. C. e. Et p'dicta oīa loquūtur in pignore
pretorio q' daf ex primo decreto. s'z si pignus capif ex
cā iudicati: tūc nō h'z locū q' d. dixi de pignore preto-
rio: ut vno imisso ceteri oēs imissi videāt. nō ei oēs alij
habēt sniam pro eis sicut h'z iste. z iō tūc h'z locū regu-
la qui prior est tpe potior est in iure. casus est hic z l. l.
ij. C. e. ē enī d'ria inter pignus p'terioriū z pignus q' d
capif ex cā iudicati. z iō in codice habem' duos titu-
los. vnū de p'itorio pignore: z aliū si ex cā iudicati. z ex
hoc d'ico hodie q' pignus capif pro executioe istru-
mētōrū que h'nt v'z snie fm formā statutorum italie q'
vno imisso ceteri nō uident imissi. z haberet locū regu-
la qui prior ē tpe zc. z ita loq'ur hic. habuistis ergo in
hac. l. duas lec. vnā s'z glo. z aliā quaz ego posui. Pos-
set etiā legi tertio mō tenēdo glo. q' idē sit in pignore
pretorio q' d in eo q' d capif in cām iudicati: ut dicamus
q' hic aliq' fuerūt imissi ex cā iudicati: postea alij ceperūt
eē creditores de nouo. certe tūc qui prior est tpe poti-
or ē in iure. p'imo enīz tūc imisso ceteri nō possūt uideri
imissi i possessionē: q' tūc creditores nō erāt: quā lec.
puto verā in se. t'ri q' tū ad. l. istā scōa ē uera quā. s. po-
sui. q' d no. z tene mēti multū zc.

Stior Si obligatio cōdictioalis puri
ficet retro nō trahit si fuerit cō-
dictio potestatiua. secus si casualis. h. d.

Si colonus. Iste. §. pōt cadere sub pre-
cedēti sūmario. uel dic: licz
obligatio pncipalis sit pure si tamē obligatio pignorif
ē sub cōdictione p'atiua cōtracta tēpus existētis cōdi-
ctiois inspiciatur. h. d.

Si de futura. Si obligant partus uel
fructus futuri requiritur q'
res pncipalis sit in bonis debitoris tpe obligatiōis. h.
d. C. p. q' hoc nō sufficiat: ut. l. paulus. §. si mācipia

s. de pigno. So. vt in glo. z bene. z vid q' d no. in. l. i. §.
cu'z prediū. s. de pigno. scōo op. de. l. fi. j. de acqui. re.
do. So. ista duo cōtraria: ut in glo. z bene.

Si paratus. Posterior creditor habet
ius offerendi priori z sibi
pignus cōfirmare. Querit glo. an idem sit ecōuerso
q' prior creditor possit offerre. scōo glo. determinat q'
sic z bene.

Keditor. Prior in tēpore contra
scōm creditore agentem
habet exceptionē z cōtra excipietez replicati-
onē ex prioritate t'pis. h. d. Ho. hic. tex. duz dicit adiu-
dicari poterit ei hypothecaria. q' d intellige. i. p'nuncia-
ri rez sibi hypothecatā eē z possessionē restituēdaz: ut
l. si cū uēditor. j. de euc. facit q' d dixi in. l. si fundus. §.
si uenditione. s. de pigno.

Si quoniā. Qui soluit litis extimationez
primo creditori nō liberatur a
secundo. h. d.

Si primus. Qui prior de hypotheca/
rijs creditoribus cōuenit
potior ē alio q' prius cōuenit de debito. h. d.

Si tecū. Si res obligata alteri obliget d'vo
litate creditoris quo ad illum prior
hypotheca inutilis ē: quo ad alios inspici' q' d actuz ē.
h. d. C. Sed q'ro q' d in dubio. glo. hic dicit q' i dubio
uideat remittere totuz: ut. l. paulus. j. qui. mo. pign. vel
hypo. fo. sed cōtrariū nō. ibi: z in. l. iij. C. de remis. pig.
Breuiter hec v'z ueritas q' in dubio uideat remittere
in totuz: ut. d. l. paulus. fallit in casu. l. iubemus. C. ad
velleya. zc.

I prior. Pōt quis in suūmet locuz
succedere z ratio prioritatif
facit ut possit q' d inuito alio pign' uēder. h. d.

Sciendum. Secundus creditor h'z rē ob-
ligatā taz pro credito suo q'
pro sorte z usuris quas primo creditori soluit. h. d.

Si simpliciter. Secundus creditor cō-
tra oēs est potior exce-
pto primo. h. d. in glo. ibi nō accepit: imo dicit negligē-
tia. i. nescientia quasi dicat. an iputetur ei q' nō p'g'uit
de statu p'dij. ar. l. qui cū alio. j. de reg. iur. z c.

Aticio. Tertius q' succedit in locū primi poti-
or ē scōo. h. d.

Si tertius. Nō solū qui soluit sed qui pa-
titur pignus uēdi ut pori seu
potiori soluat potest in prioris creditoris locum suc-
cedere. hoc dicit.

Si prior. Pōt prior impedire fm uolentez
uendere: licet ipē uendere nō pos-
sit. hoc dicit.

Asulam. Ista. l. legis duobus mōif
uno mō fm glo. fm quam
h. d. C. Cōuentio facta sup debito inter plur-
res diuidēdo porrigit ad pignora si utriq' sufficiunt.
alias cui p'muz debet solui debirū p'feri in pignore nisi
aliud sit actū. h. d. z diuidit in tres partes: q' p'mo po-
nit thema. scōo incipit r'ndere distinguēdo q' d nōi resul-
tāt ex thmate. C. Tertio pōit circa hoc dictū Pauli
iuriscōsul. scōa ibi. pignoris. tertia ibi. Paulus: ubi po-
nit nisi p' si nō. z fm istā lec. r'ndet ibi pignoris zc. alij
moderni dicūt q' illud ē de thmate: z r'nsio icipit ibi
nerna z p'culus. z fm hāc lec. breuiter. h. d. Cōuentio
q' pignora p'tineat ad utriq' intelligit eo ordine quo
solui debirū pncipale d'z nisi aliud actum sit. h. d. z fm
istā lec. nō ē necesse dicere q' r'ndeat. z dictio nisi stat. p-
prie. z quelibet istarū lec. ē bona. z nō. ut p'z ex sūmarijs
Ho. q' pactū itēptaf p eo q' ipm apponit. cōtra. l. ue-
teribus. s. de pac. glo. soluit hic: z ibi plene dixi. z solu-
apparet ex p'cedētib': q' cū p'uetio sup pncipali sit cla-
ra: cōuentio super accessorijs d'z sequi illā zc.

a Inter pi-
gn'. differt
pign' preto-
riū a pigno-
re ex cā iudi-
cati declarat
Bar. in. l. a
diuo pio. §.
si sup rebus
de re iudic-
vbi allegat
istā. l.
b C Dico.
no. pro statu
to quādo ca-
pitor bodie
pignus pro
exe. instru.
adde Bar.
in. l. cu'z vn'
zc.
c Si prim'
hic est tex.
valde nota.
quem pon-
derat Bal-
in Rubri. c.
de priui. o.
in. iij. colla-
d C Si tecū.
in fi. huius
vide Bar.
in. l. fi. C. de
remis. pign.
ADDE q'
Jo. an. in ad-
ditio. ad spe-
i Rub. d' so-
lu. format
q. de illo q'
rez mihi ob-
ligataz sine
meo confē-
su obligauit
secūdo z de-
mum tertio
cū meo p'sen-
su an uideat
tur remissū
ius quo ad
secūdo: z
tenet q' sic
per. l. lucius.
j. qui. mo.
pi. uel ipo.
sol. z ita re-
fert tenuisse
d. suuz z bo-
mobo. cre-
monensem.

a C Dicunt quidam cō. contrarium videtur tenere. Bar. i. dicta. l. sed si possessori & ibi dicitur & de m. l. per mulierem i. si. de acqui. pos.

Non. Qui prior est in tpe potior est in iure qm̄ ab eodē pignora sūt accepta. si nō a diuersis nō dñis: tūc possessor ē potior. h. d. C. Op. si nō dñis obligat: ergo nō valet obligatio: q̄a res aliena nō pōt pignori obligari. So. itel ligas q̄ nō erat dñs s̄ hēbar publicianaz: vt. l. si ab eo. s̄. de pig. & s̄m hoc glo. pcedit hic clare: q̄a tota distinctio q̄ ponit in. d. l. si qdē. §. si aduersus. s̄. d. publi. p̄t hic poni: q̄a eodē mō ē i. pig. ut. d. l. si ab eo cū sua glo.

Liam. Insula sup̄ficaria pōt dari p̄ gnori. h. d. Ex. l. sequenti.

Quando habeat locum regula si uinco uincenem te quātomagis uincam te.

Laudius. Si primus creditor a tertio separatur nō p̄iudicat scō: q̄a p̄ hoc nō succedit tertio in locū p̄mi & sn̄ia inter alios lata alijs nō p̄iudicat. h. d. Et primo ponit thema & q̄stio ex qua colligit una rō p̄ tertio creditore. C. Scōo ponit quorū dā r̄sionē & aliā rōez pro tertio creditore. C. Tertio hoc resp̄ndit p̄ iuris cōsul. repetēdo qōez. C. Quarto & vltio circa p̄dā cōcludit. scōa ibi. plane. tertia ibi. mibi nequaq̄. q̄ta ibi. igil. Et ista ē pulchra. l. & p̄suevit reputari difficilis. In tex. ibi expulerat. ex hoc tex. sumit una rō p̄ tertio creditore cōtra tuberone: q̄a si uinco vincētes te. ergo & c. C. In tex. ibi exceptioe. l. pacti uel p̄scriptiois. In tex. ibi quoq̄ mō: subaudi ēt per iudicis iniuriā. C. Mora bilia collige ex his q̄ dicta sūt. C. Itē no. si. huius. l. ibi sine p̄iudicio & c. & ita dicitur multi i suis cōsilijs & disputationib⁹. In tex. ibi prioris. i. potioris s̄m aliū intellectum hic. C. Venio ad glo. & suo ordinē glo. & opp. si uerū est qd̄ determinat iuriscōsul. eueniret circuit⁹ idē solubilis. pone enī primū creditore succubuisse dum ageret: & scōs agit cōtra tertiu⁹ & obtinuit. & primus iterū ageret cōtra scōm & uinceret & aduocabit rē: & tunc tertius redibit cōtra primū. scōs cōtra tertiu⁹. & primus cōtra scōm. & sic in infinitū. s̄ ad declarationē huius circuitus aduertēdū ē q̄ tex. hic loquitur qm̄ primus creditor fuerit exceptioe sup̄atus: & sic de iure vel alio quouis mō etiā de facto: ut p̄ iudicis iniuriā. C. Examine mus p̄rio qm̄ primus creditor fuit uictus per iudicis iuriā. & qdam fatent tūc rē ēē in circuitu: ut dixi. alij uolentes hoc soluē dāt tale remediū: q̄ scōs creditor qm̄ possidet rē offert pecuniā seu litis extimationez primo creditore agēti: ita q̄ possessio remaneat apud se: tunc nō poterit aduocari neq̄ a p̄rio neq̄ a tertio. qd̄ ē uerū. s̄ ut dubiū pcedat pone q̄ secūdu⁹ creditor nō uult offerre: q̄a sibi nō expedit: ut q̄a forte debitū ē magnū & res ē parui ualoris: tūc declaratio circuitus nō esset hoc mō. Si p̄mus creditor succubuit iniuste: ut agēdo & si tertio fuit absolutus: & tūc ista absolutoria sn̄ia statim habuit effectū suū. d̄ enī res p̄fecta: ut. l. metu. §. sed qd̄ p̄tor. s̄. qd̄ metu cā: aut fuit actus cōtra ip̄s̄ primū creditore per tertiu⁹: & sic fuit p̄mus creditor cōdē natus. & tūc si primus creditor tertio creditore tradidit rez liberatus est p̄fecte: ut. l. pōponius. §. sed & is & ibi no. s̄. de p̄cu. vñ si res redit postea ad primū creditore nō pōt postea cōueniri ex sn̄ia: q̄a ab ea liberatus est solu. C. S̄ cōtra hoc dicit qd̄ a & hoc sentit glo. & videt q̄ prim⁹ creditor possit conueniri de nouo per. l. sed & si possessori. in prin. s̄. de iureiur. sed n̄ideo: fateor q̄ possit de nouo cōueniri hypothecaria nō ex sn̄ia ut dixi. sed in hoc scōo iudicio possit ille primus creditor vti suis defensionibus quas in primo iudicio omiserat: & tertiu⁹ sic sup̄abit: ut. l. creditor in pn. s̄. eo. & qd̄ no. in. l. duobus. j. de excep. rei iudi. vñ circuit⁹ euitat. C. Secūdo ē vidēdū qm̄ p̄mus fuit sup̄atus iuste. l. exceptioe uel pacto: & ponit glo. exēplū. s̄ hoc nō referat ad tex. de muliere q̄ erat potior oibus creditorib⁹: tñ renūciauit iuri hypothecę respectu si creditoris. certe

b C Pigno / ris. vide qd̄ le. & no. i. l. si potiores. C. de his q̄ in prio. cre. lo. sūt: q̄ sit ad si. huius. l. C. Prior. creditor ad de q̄ no. in. l. i. C. si an. credi.

tūc agit cōtra primū mulier & uincet. & scōs agit cōtra mulierē & uincet iuste: q̄a renūciauit: ut. l. iubemus. C. ad uelle. reuertet p̄mus cōtra s̄m. mulier cōtra primū. & sic erim⁹ in circulo. nec pōt dissolui iste circūl⁹ eo mō quo. s̄. dixi: q̄a hic oīs sn̄ia lata est iuste. erit ergo remediū: ut ille qui possidet agēti offerat pecuniā uel litis extimationē: ut sic possessio apud eū remaneat: qd̄ remediū: ut dixi est uerū si possessor uult: ut q̄a ei expedit alias puto hoc esse remediū q̄ cū possessio ad primū creditore p̄uenit q̄ iuste uēdat rē qd̄ pōt: ut. s̄. e. l. si prior. in fi. & in pn. & de pecūia p̄tem sibi retineat & p̄t det mulieri cōsentiri. hoc enī sibi mulieri p̄dest: q̄a si rē haberet possit ab eo aduocari p̄ s̄m creditore. qd̄ nō poterit fieri de pecunia. s̄ si mulier ad hoc nō cōsentiret: tūc effemus i circulo nec possit euitari. dices tu nec etiā p̄ hoc remediū q̄ tu dicis circulus euitabit: q̄a si cur qm̄ res ē apud mulierē possit cōueniri hypothecaria. ita qm̄ est p̄ciuz rei: ut. l. i. in fi. j. ti. i. & ibi no. circa si. glo. magne. n̄ideo illud esse uerū qm̄ p̄ciū ēē apud eā ex titulo lucratiuo. s̄ hoc ē ex titulo oneroso. l. p̄ p̄cio & credito suo. C. Venio ad vltimā glo. & op. q̄ si uinco vincēte te: uinco te: ut. l. de accessionib⁹. j. de diuer. & tē po. p̄scrip. & istā rōnem t̄git tex. hic formādo istaz. q. cui iuriscōsul. nō r̄ndet. Sol. dicit glo. q̄ illa regula hic fallit sicut in alijs casib⁹ quos glo. hic ponit. s̄. d. Ly. ponit sol. hui⁹ brocardi in aut. l. j. C. d̄ natura. l. lib. Ego tetigi in. d. l. de accessionib⁹. s̄ hic dico plenius. nā que dā ē victoria iproprie: q̄a nulla ē pugna s̄ magis cāus ut puta si ex casu unus puer faceret cadere vnū potentē hoīem. qd̄az ē uictoria p̄prie ubi ē pugna. primo casu nō h̄z locū regula si uinco vincēte te uinco te. hic est casus in aut. l. j. C. de natu. lib. & in corpe vñ sumit ubi mater excludit filiū naturalē. nō q̄ eū uicat & cū eo pugnet. s̄ q̄a filius naturalis ita demū uocat si uxor nō superest: s̄ si sup̄est deficit cōdictio filij naturalis non q̄ uxor aduocet sibi. C. Scōo casu qm̄ ē pugna p̄prie. & tūc aut loquitur in diuersis casib⁹. & nō sequitur si uinco vincēte te uinco te. exēplū si uinco te ad calculos: non sequitur ergo uinco uicēte te ad brachia. & hoc mō pōt intelligi in aut. de equa. do. §. is cōsequēs. ubi mutūas in refectioez domus p̄ferit creditor primo. nō aut p̄feritur mulieri. & tñ prim⁹ creditor h̄ns exp̄ssaz p̄ferit mulieri. ista enī sunt in diuersis casib⁹. nā prim⁹ creditor p̄ferit mulieri sequenti in ordine. s̄ ibi d̄ q̄ mutūas in refectioe dom⁹ nō p̄ferit mulieri. l. p̄cedēti in ordine. & sic in diuersis casib⁹ loquitur. & ita d̄z itelligi qd̄ d̄r uasalli mei uasallus nō ē meus uasallus. d̄z itelligi qm̄ respectu diuersarū rerū cōstituit feudū. ita no. in. d. l. de accessionib⁹. j. de diuer. & tēp. p̄scrip. & ibi dixi. & hic etiāz glo. ponit. & de hoc habemus capitulū in feudis facit p̄ so. l. nā soci⁹. Si nō loquitur circa idē. & tūc aut ille q̄ uincit te: uicit te p̄ me & meā utilitatē: aut p̄ aliu⁹ & alteri⁹ utilitatē. s̄. e. i. q̄ uincit eū. & tūc nō sequitur regula si uico uincēte te uinco te: ut. l. eq̄ssimū. §. i. ad tertul. & l. ij. §. obijct. e. ti. vbi p̄f excludit matrē ad cōmodū aui i cui⁹ ē p̄tate. Si nō ille q̄ uicit te uicit te ad cōmodū alteri⁹. & tūc aut h̄nt cāz d̄pēdentē adiuicē: & tūc h̄z sit circa idē. nō seq̄t regula si uico uicēte te uico te. hic ē cāus hic. & pōt pōi exēplū naturale i ludo scachoy: q̄a p̄ ludū euetū ego uic⁹ a te possū uicere uicēte te & c.

Uia a debitore. Emptor: pigno ris p̄t ex pacto

in locū prioris creditoris succedere si ad eū p̄ciū p̄uenit. h. d. S̄ q̄ro quō pōt iste emptor succedere i locū prioris creditoris cū res efficiat sua et res sua nō obliget ei: ut. l. neq̄z pign⁹. j. de reg. iur. R. l. j. sit sua et nō sit ei obligata: tñ loco pignoris retinet: ut. l. ex se rtante. §. latin⁹. j. de excep. rei iudi. et. l. iul. §. offerri. j. de ac. ep. et. s̄. e. l. iij. §. i. et. C. si anti. credi. l. i. cū simili. C. Querit glo. qd̄ si prior⁹ creditor emit a debitore an possit succedere ip̄emet in locū sui: ut habeat ius.

a Ucius
 l. ticius
 p. l. y.
 in. l. pignori
 bus. C. d. y.
 fur. r. vide
 bar. i. l. si cu
 dotē. s. fin
 aut. ubi per
 Bar. solu.
 ma.
b m. Ulier.
 in pn.
 vide tamen
 q. no. bal. in
 l. cōsentane
 um. in. vj.
 col. in. d. iij.
 op. C. quo.
 modo r. quā
 do iu. r. de
 hoc iure of
 ferendi ces
 sionem de
 qua hic vid
 oino Bal.
 in Rubrica
 e. de priuile.
 doc. ubi nō
 loquitur in
 iij. colla. r.
 vide casum
 multum no.
 C. si antiq.
 credi.
c Dicuti.
 no. ad aut.
 hoc ita. C. d.
 pign. adde
 Bar. j. ti. ij.
 l. si creditor
 s. fi. in. fi. q.
 no. j. e. l. cre
 ditor. r. tñ
 bar. r. q. tur
 Bal. in aut.
 s. hodie. C.
 de ac. r. obl.
d C. Doffel.
 for. r. pau.
 de ca. in. l. si
 ref obligata
 de lega. i. di
 cit q. hoc ē
 violare tex.
 q. solus iust?
 possessor pō
 petere cessio
 nē huic r. h
 et ibi dicit
 audiuisse a
 quodaz suo
 doctore. hic
 vō iniustus
 possessor so
 lū pōt offer
 re creditori
 pecuniā: ut
 rē sibi retine
 at r. rem li
 beret nō aut
 cessionē iuri
 um impetra
 re: r. ita loq
 tur. d. l. pau.
 fm cum. r. h
 pcedunt so
 lū in offeren
 te qui possi
 det. sed si nō
 possideret:
 dic ut dixi
 post Bal. in
 l. nulla. C. d.
 lo. p. de. de

retentionis. glo. determinat q. sic. dicit in ea.

Ucius. Qui prior est tpe i for re intelligit etiā eē prior in vsuris. h. d. r. vide qd no. s. ti. i. l. pe. r. l. i. e. ti.

Ulier. Possessor iustus hzius offerēdi priori creditori r. cedēdā actionem impetrandi. h. d.

Op. q. pus debeat discutī debitor: ut. C. de pigno. aut. hoc ita. So. dicit qdā q. hodie hoc corrigif. uel dic dicit glo. notāter q. hic puētus hypothecaria erat un° de debitorib°. merito pōt cōueniri hypothecaria ante q. ceteri discutant. qd ē notādū. C. Si eni esset un° debitor tñ: tūc nō eēt dubiū q. simul r. semel possēt cōueniri p/sonali r. hypothecaria si possidet: ut in aut. d. si deius. s. s. neq. s. h. hic sūt plures debitores r. gli bet p. pte hereditaria: r. tñ hypothecaria pōt cōueniri isolidū ante q. ceteri discutant. qd ē no.

Seco op. d. hic iustus possessor. cōtra de. l. paulus. s. fi. j. q. mo. pig. uel hypo. sol. So. sub/audi hic maxie: ga qlibet possessor pōt offerre si ue sit iustus siue iniustus: r. cessionem impetra/re. **Tertio oppo.** q. nō dñō nō possit fieri ces sio pignoris: ut. l. neq. pignus. j. de re. iur. glo. soluit r. bñ q. fiat cessio in psonali ptra heredes. pōt etiā fieri dñō nō cessio pognoris fm ea que dixi in. l. q. a debitore. s. eo.

Uerebatur. Secūduf cre ditor confir mat sibi pign° soluēdo pmo debitū qd pcedit. nec tenet offerre debitū ei qd postea est secutū cū in eo nō sit potior r. c.

Ucius. In pari cā q. prior ē tpe potior est in iure etiā in qstis post utriusq. obligationē. h. d. C. Op. j. de iure fisci. l. si is qui. vbi dñ fisci esse pferēduz. So. illa est hā: ga fiscus ex pūlegio suo si cōcur rat cū alio creditore nō pūlegiato cōcurrerit hif bonis: ut i cōtrario. s. qñ cōcurreret cū alio cre ditorē priuilegiato sicut fisci: tūc prim° est poti or: r. pferē etiā i postea qstis. hic est casus hic. r. sic est hic casus illi° qdōnis que tangit. s. eo. l. idē qz in fi. q. inter duos puatos qui hñt hypothe cā generalē: primus ē potior in postea qstis: ut ibi dixi: s. plenius dixi in. d. l. is qui r. c.

Negociatori. Priuāt° habens hypothecā expfā pferē fisco. r. cesari postea ptra hēti. h. d. iste. s. fi. **De distracōe pignorum.** Rubrica. Ex. l. sequenti.

Re pempta: uel pscripta: ita q. p m° creditor nō pōt agere hypothecaria i subsidiū ager ad p cū. Et si mulier paupcula mortuo uiro q. aliq. aialia reliqt velit repetere dotē si aialia sūt uen dita p hñdes mariti pōt scā excussioe de bonis uiiri: r. re pscripta agere ad precium.

Keditor. Scds credi tor in hypo theca nō pōt pignus uēdere: nisi p cedēte dimisso. s. si uēdidit a pcedēte creditore pueniri nō pōt: s. em p ror poterit hypothecaria cōueni ri. h. d. C. Op. q. cōmiserit furtū: ut. l. is q. rē. in pn. j. d. fur. gl. soluit optie: dic ut i ea. C. Itē op. r. vī q. creditor uēdēs possit cōueniri ab alio cre ditorē: ut. l. si prior. in pn. s. ti. i. glo. soluit r. bñ. **Sed qro** qua actioe agit scds creditor cōtra primū uēditore ad illud qd sup est de p cō: glo. rīdet notāter r. uide eā: r. quelibet istarū so. est bona: r. pōt eē hā r. sustineri. tñ magis placet q. agat cōdictioe ex. l. vt apparet ex bis q. dixi in. l.

i. s. d. cōdi. ex lege. C. s. qro qd si res ē pempta uel pscripta: ita q. prim° creditor nō pōt agere hypothecaria utru ager ad precū in subsidiū: glo. notanter dicit q. sic sicut in re aliena uendi ta. quā glo. vide r. no. p. ista glo. facit. j. de bis q. in frau. cre. l. q. a debitore. s. in p rariū facit: ga iste creditor nō hz precū ex cā lucratiua: s. ex cā onerosa: ergo nō pōt cōueniri: ut no. in. l. tenef C. de rei nē. r. forte hoc voluit dicere glo. hic cū dic i subsidiū pscripte sūt: ut i re aliena a nō dñō uēdita: quasi dicat sicut cōuenief debitor si ha beret rē ex cā lucratiua: ita r. hic creditor. r. sic re ferēdo ad casū hui°. l. q. hic creditor ex cā lucra tiua nō haberet nō poterat isto casu cōueniri: ni si in eo qd sup est ad debitum suū. r. hoc uult di cere tex. dū dicit q. actio nō cōpetit nec utilis est dāda: quasi dicat nō tenef aliqua actioe natiua neq. datua ex aliqua eqtate. qd no. r. ita practi caui istā glo. p. quadaz muliere paupe que do tē dedit marito suo: quo mortuo reliqt quāsdā oues r. eius frater eas uēdidit. dixi q. facta excus sione de bonis uiiri r. re pscripta uel pempta q. ipa mulier ageret cōtra fratrē uiiri ad precū in/ subsidiū: r. ita fuit factuz per istā glo. quā no.

I fideiussor. Licet fidei ussor emat pignus: tñ debitori uel scdo soluēti re stituere cogef: s. ex neus empor cogi nō possit. h. d. C. Op. qd nō possū ut ego: possū ut alius: ut. l. si p. s. qui duos. s. de adop. ergo vī q. fi deiusfor tanq. qlibet ex neus possit pignus reti nere. So. hic fides debita rōne cōuentiois hoc est mandati hoc ipedit. qd dic ut plene no. per doc. in. l. i. C. d. dolo.

Am prior. Qui emit a cre ditorē primo ir reuocabiliter possidet. s. qui emit a de bitore: s. precū soluat primo creditori poterit cōueniri si solutū precū ei offerat. h. d. r. glo. q. rit unā. q. satis clarā r. bñ dicit. dic ut in ea.

Am soluēde. Nō pōt pi gnus uēdi ante q. ditor sit in mora soluēdi. h. d. quam. l. no.

Am secūduf. Creditor pōt uēde re pignus p eo qd sibi debet r. pro eo qd priori obrulit creditor i. h. d.

Si secūduf. Secundus creditor uel fideiussor si emit irreuocabiliter. h. d. r. idē dicit. l. sequens.

I creditor. Si creditor iu ste pignus uē didit ex neō nō pōt debitor recuperare rē nisi ex pacto uel rōne minoris etatis. h. d. C. Circa qd dic q. qñqz apponif pactū: ut lice at recupare pignus qd creditor uēdidit: r. tunc ex hoc debitor nō pōt agere cōtra emporē: sed ager cōtra creditore: ut sibi cedat actionē: ut hic in pn. qñqz apponif pactū: ut ipi debitori liceat recuperare. r. tūc ex hoc pacto ipse idē deb itor pōt recupare: ut hic in scdo rīso. qñqz nullū pa ctum apponif: r. tūc nō pōt rescindi uēditio nisi p restitutionē i integrū: ut hic in tertio rīso. qd i telligo nisi aliquid interuenerit ex bis q. tribuūt creditori actionē: ut dicā in. l. fi. j. eo. r. c.

Queritur. Pactuz de nō uēde ndo appositū ab eo qui habz ins in re ipedit uēditionē. h. d. s. hāz lec. l. si ha betis in tex. nullā esse uēditionē. sed si hab eris in tex. nullā esse cōuentionē: tūc dicit totū cōtra

bellaptica i
 d. l. si res ob
 ligata allegā
 do. d. l. pau.
 lus uidet il
 lā intellige
 re q. ibi ces
 sio fieri dbe
 at r. vsq. ad
 qd tēpus pos
 sit possessor
 hanc obliga
 tionē facere
 r. an post se
 tentiā: uide
 Bar. in. d. l. i.
 si qd stipula
 tus fuerit. r.
 in melle. ad
 fi. ff. de so. r.
 Bal. i. l. pau
 lus. s. fin. q.
 mo. pig. uel
 hypo. sol. in
 lec. antiqua
 r. illud qd h
 dicitur d. ces
 sione impe
 tranda limi
 ta: ut p bal.
 in. d. l. si res
 obligata in
 v. notabili.
 C. p. practi
 caui r. c. ad
 huius intel
 etum: uide
 qd dixi. s. d
 peti. heredi
 l. si rez r. pte
 cium.

C. Emit et.
 vide l. y. in
 l. si potiores
 C. de his q
 in prio. cre.
 loco sunt.
 ADDE ad
 huf. l. r. glo.
 intelligenti
 am p. au. d
 castro confi.
 cclxx.

aC Op. vide no. in. l. si ea l. C. de pign. ob cam. et in l. si ita quis. §. ca. l. iij. de vbo. ob. bC Pactu. adde pau. in l. si filius. §. diuus. de le. i. i. j. col. et optie facit isteter. ad id qd no. volu it l. l. i. §. qd aut circa h. de supfic. cC Credito ris. Itz in terest i alio d q p bar. i l. iij. in fi. vii ij. col. C. de pi. in v. h. an potest. d e Redi toris. h. c. l. limita et itellige h. casu suu i. l. ij. et ibi doc. C. de pign. cC Secdo vi de no. p bal. in. l. h. in. ij. col. C. d bo. aut. iudi. po. cC Tertio. vi de bar. et qd ibi dixi i. d. l. moschis. et qd no. bar. §. e. l. muli et.

rii. h. que lsa sit uertor dico qd cu semel habere mus de sco hac. q. misimus usqz pdisas ad libru padectaru et repta e ha illa lsa nulla ee ueditio nez. C. S. tuc op. de. l. nemo. §. de pac. Sol. il le qui appdit pactu ne uendat resuat sibi aliqd ius in re. l. ius pignoris. Simile in. l. fi. C. de iure emphi. et sic habes remediū aptū qū uis appo nere pactū: qd nō liceat alicui uedere re de qua doc. dicit in. l. fi. C. d re. alie. si alie. et l. si absenti §. i. j. d do. nā tūc est remediū qd res sit sibi obli gata p interesse uel pena. uel apponit pactuz qd res nō possit uedi. casus est hic. uel dic dic glo. ibi nō interesse paciscentis hic sic. S. qro in quo interesset creditoris: ut res uedat cū res trāseat ad emptorē cū onere obligatiōis. R. quia forte res uedebat potētiori: ita forte qd creditor nō po terat uedicare. sec^o si res eet penes debitorē. ho die ho tale interesse ē certū qd nō pōt ueniri pos sessor pignoris nisi discussio pncipali. h. quādo ē apud pncipalem: tūc pōt recta uia agi hypo thecaria: ut in aut. de fideiuf. §. h. neqz. et no. §. ti. i. l. si mulier.

Ex. l. sequenti.

C Remediū qd ueditor possit uederē re quā ma luerit pignoratā. Et an pro modica qritate pos sit uendi res magni ualoris.

Reditoris. Pōt credi tor vnum eli gere ex pignorib⁹ qd uoluerit: ut ven dat. h. d. qd no. ga est cōtra opi. rusticorū. Sed qro utrū debitor possit aliqd remediū adhibere ut uedat unā ex rebus quā ipse uoluerit. R. sic qd agat ipse debitor cōtra creditorē ut patiat ipm talē rez uedere: ut. §. de pig. ac. l. q. uis. §. i. et C. q po. i pig. ha. aut. itē possessor. ista ergo. l. loqf de debitorē nō instāte. C. Secdo qro utrū pro modica qritate possit creditor uederē re magnā. R. sic. h. tū dolus vī in ea h. sari et tenet debitori ad interesse: ut no. C. e. l. q. diu. C. Tertio qro qd si sūt plures possessores pignorum: an possit unus ex his ipetrare: ut oēs p solutiōe debiti p rata cōtribuāt: et vī q sic: ut. C. de debito. ciuita tū. l. fi. sco rīso. li. xi. C. In cōtrariū ho casus ē hic: et hoc ē uerū: et pbat in. l. moschis. j. de iure fisci. nō ob. l. cōtraria: ga nō erāt bona obligata. quod no.

Uenditio. Uenditio nō libe rat debitorē nisi precio creditori soluto. h. d.

Quod in pignoribus.

Pactu de supfluo soluēdo creditori est supflu um: ga tacite inesse intelligitur. h. d.

Uis. Creditor nō tenetur d euictioe: ipse tū nō pōt euincere. h. d. C. Op. de. l. fi. C. de eui ctio. So. glo. et bene et no. casu illi. l. singularis: quia mirabilis est et c.

Uiter. Diuisio coheredum nō impedit ius credi toris pignus uedere uolētis. hoc dicit.

Uel aliter. ille in quē trāsserf ius nouū trans ferf ius uedēdi pignora. h. d. et istā eandē. l. ha betis. j. e. l. fi. et hic fuit posita ex iaduertētia et c.

Uescriptū. Creditor potest emere pignus a debitorē. hoc dicit.

Si aliena. Quicquid ex re pignora ta uel eius occasione con sequit creditor pignus extenuat: si id irruoca biliter cōsequitur. alias debitoris liberatio ex fu

turo pendebit enētū. h. d. et ga bonus casus est et subnlis: iō istā. l. declarabo i. l. proxi.

Ex. l. sequenti.

C Quot debeāt interuenire: ut creditor possit uendere pignus: ibi. Item. Et qualiter debitor possit impedire uendi. pignoris: ibi. Quero.

Reditor. Breuis ē. et h. d. Creditor tenet iure cedere et possessionē tradere. h. d. et fortis ē. l. C. Et qro qd ius ē qd creditor uedēs cedere debet. et dicit glo. ius. f. hypothecae. h. illō nō vī uerū: ga cū emptor efficiatur dñs nō pōt habere sibi obligatā: ut isti. qui. alie. nō li. i. pñ. et l. nō est nouū. de acq. re. do. ergo nō pōt habere hypothecā: ut. l. neqz pignus. j. de regu. iur. so. tribus mōis pōt intelligi bec. l. primo qd ceda t ius: nō tamē ut dicat res obligata sibi. sed pōt re loco pignoris retinere. simile in. l. qui a debitorē. §. ti. i. et l. iij. §. i. C. si anti. cre. l. i. et ppter hoc in quolibet cōtractu ueditōis apponit hodie qd ueditor cedat oē ius oēm qz actionē qd uel quā habet i illa re uel pro illa re. pro hoc. j. de eui. l. in creditore. sco modo pōt legi: ut bec. l. po nat duos casus. pmo quādo creditor uedit sibi rem hypothecatam quā nō possidet. pōt enim eā uendere: ut. C. e. l. ij. ut. §. e. in Rubrica dum dicit de distractioe pignoz et hypothecae: ga hy potheca pprie ē res obligata nō uedita nec tra dita creditori: ut. l. si re. §. proprie. §. de pigno. ac. et isto casu creditor debet cedere ius. f. in pfo nali et i hypothecaria: ut hic i pmo casu. f. qñ cre ditor possidet tūc liberaf tradēdo possessiōez: ut hic i sco casu. et C. e. l. qui p diu. ex qbus no. qd illud qd ē dictū. §. l. pro. qd quādo pncium ad creditorē peruenit debitor liberaf ē ueruz si res ē tradita emptori. alias secus. nō eniz liberaf de bitor tūc: qd apparet: ga cōtra eū ceditur actio: ut hic. et l. in creditore. j. de eui. C. Tertio pōt itelligi quādo creditor tenet cedere ius hoc est docere se creditorē potiore ceteris: ut. C. cre. eui. pignoz. nō debere. l. i. f. Itē quero p de claratiōe materie quot debeāt interuenire: ut cre ditor possit pignus uedere. Respō. primo opor tet debitorē esse in mora soluēdi: ut. §. e. l. cū sol uende. et l. debitorē. C. de pign. et post moram debitor expectari per biēniuz: ut. l. ij. C. de iure do. impe. nisi aliud tēpus sit cōprehēsus pacto uel cōsuetudine: ut. l. de qbus. §. de legi. et si ista cessarent uenditio eet nulla ut ibi. secundo. f. qd tēpore quo res uenalis exponit ga hoc interim debitori denūciatur: ut. l. creditor. C. e. unde si hoc nō fieret nō ppterea ueditio eet nulla. h. cre ditor tanq mala fide uerfatus tenet pignoratia ad interesse: ut. d. l. creditor. sicut alias quan do malā fidez adhibuit in uedendo p uiliori p/ cio: ut. l. i. C. si uē. pign. agatur. qd dicitur ibi no. f. Quero qd possit facere debitor: ut ueditiōez pignoris ipediat. Respon. quandoqz debitor offert debitū et deponit ac cōsignat. et tūc nō est dubiū qd ueditio pignoris impedif: et debitor a debito liberaf: ut. C. debi. vendi. pign. ipetra. si pos. et l. obfignationē. C. de solu. et l. si pus. C. e. quiqz debitor offert tū. nō aut deponit neqz p/ gnat: et tūc utrū hoc sufficiat glo. dubitat in. d. l. si pus. C. e. et l. si residuū. e. et tu circa hoc dic. aut ista oblatio fit i iudicio: et tūc sine dubio sufficiat ut. d. l. si residuū. et §. de pig. ac. l. si re. §. fin. aut ista oblatio fit extra iudiciū: et tūc licz nō sufficiat ad inducēdū pignoraticiā actionē: tamē sufficiat ad hoc ut mora debitoris purget: ut. l. si uū. §. segtur. j. de h. ob. merito ipedit ueditio q non

gC Debitor. et adde que dixit Bar. l. l. acceptā. C. de usu. et l. p tor. §. si quis parus d op. no. nū. et oio Bal. in. d. l. acceptā ubi tenet contra Bar.

... de pign. ob cam. et in l. si ita quis. §. ca. l. iij. de vbo. ob. bC Pactu. adde pau. in l. si filius. §. diuus. de le. i. i. j. col. et optie facit isteter. ad id qd no. volu it l. l. i. §. qd aut circa h. de supfic. cC Credito ris. Itz in terest i alio d q p bar. i l. iij. in fi. vii ij. col. C. de pi. in v. h. an potest. d e Redi toris. h. c. l. limita et itellige h. casu suu i. l. ij. et ibi doc. C. de pign. cC Secdo vi de no. p bal. in. l. h. in. ij. col. C. d bo. aut. iudi. po. cC Tertio. vi de bar. et qd ibi dixi i. d. l. moschis. et qd no. bar. §. e. l. muli et.

¶ Vera ad idē no. bal. l. i. C. ne li. iij. puoca. z glo. in. l. accepti. z ibi Bal. C. de vsu. in glo. ij. z hoc etiā sequitur. d. Jo. in. l. pre tor. §. si qd patus d. op. no. nū. dicē q qū quāti tas nō cēt li quida: tunc sufficeret di cere offero me patū sol uere qd de beo z reali ter offerre partē ligdaz z q residuo offerre fide iussorē facit l. statuli. ra / ti. z. l. huul si heredi in fi. d. statuli. ita dicit ipse l. z de bar. nul / li faciat mē tionē idē vo luit. d. Jo. in l. si mora so. ma. z scripsi post bar. in d. l. accepti. C. de vsur. Bal. idē in l. i. C. ne lice ut. ij. puoc. ADDE ¶ Pau. d. ca. confi. ccc. xij. vj. ubi pōit an uenditio pignoris im pedia fsi pe. tis q calculi rō p de. bitorem. b ¶ Intelligi singulare re mediū ad h ut obligatio nihil opetur z sic isto cāu offerre uer. bi pro v̄bis reportet in §. his ita. rj / ij. q. i. z ita dicebat dñs Jo. l. i. si mo ra sol. ma. l. z nō allegaue rit dictum Bar. hic z Jmo. in. l. si huus cōis d vul. z pupil. z Bar. in. l. si fideiussor: i pñ. qui satis da. cogā. fa cit qd no. Bar. in. l. p tor. §. si qd paratus de op. no. nū. in fi. c ¶ Ebitores res. z ad istū tex. vide glo. z ibi no. bal. l. i. cum ex ea C. de remis.

pōt fieri nisi ppter morā: ut dictum est. z p̄ dicta vera: si debitū est liqduz. si hō debitor esset ob scurū forte pp iplicatiōez rōnis inter debitorē z creditorē tūc p̄r debitor corā iudice interpellat creditorē: ut ponat aliquis mercator ad calculū duz rōnez inter ipos: q si creditor facere supse deret ipeditur uēditio: ut. l. si residuuz. C. e. z. l. statuliberum. j. de statulib. facit. l. fi. C. de vsur. z fruc. le. z istud ē notabile remediū. quādoqz pe cunia nō offerit neqz cōsignat: sed creditor solo hōo dicit ego paratus suz soluere: tūc uenditio nō impedit ipō iure: sed interi v̄z. sed postea de bitore soluēte uēditio infringere z rescindere ut. l. fundus. §. de rescin. uen. z no. in. d. l. si resi duū. C. eo. ita debet intelligi. l. itē liberaf. §. q paratus. j. ti. i. sed ad hoc ē remediū tale quā do debitor dicit creditori: ego sum parat⁹ solve re q tūc creditor dicat: z ego sū parat⁹ recipere tūc illo nō soluēte talis prestatio nil opatur. ar. l. aut qui aliter. j. qd vi aut clam. z. l. i. j. de libe. agno. ¶ Alti⁹ no. ad qd teneatur creditor ven dens. R. z vide: ut no. in. l. i. C. cre. euic. pigno. nō de. que dicta no. bene.

¶ Quibus modis pignus vel hypotheca sol uitur. Rubrica.

Ebitores. ¶ Si cui pe cunia pign⁹

liberaf nō succedit in ius debitoris quo ad actiōez: h̄ quo ad exceptio nem sic. h. d. C. op. de. l. aristo. §. que res pigno. ob. pos. Sol. illa limita f per istaz quia nō succedit quo ad act. nisi sit actū. secus quo ad excep. ut hic zc.

Sum uenditor. ¶ Uiciato exp̄s so nō uiciat ta citū si nō ē eadez ratio uiciādi utrūqz. hoc dicit. C. op. de. l. debiti. C. de remis. pigno. Sol. ibi erat eadem ratio uiciādi tacitū que uiciabat ex pressuz: ut puta quia remissio fuit facta dolo uel metu. hic hōo secus. nam inter uirū z uxore z si miles psonas p̄hibetur donatio debiti p̄ncipa lis: ga ex hoc efficiet donatarius locupletior. h̄ nō prohibet remissio pignoris: quia ex hoc do natarius nō efficiet locupletior. nam nihilomi nus remanet obligatus in debito p̄ncipali: ut C. ad velle. l. etiā. z. l. qui pignus. j. de his qui in frau. cre. dixi plene in. l. si fideiussor. j. de leg. i.

¶ Alti⁹ glo. hic op. z nō soluit. uide eaz z dic ut plene per Ly. in aut. ingressi. C. de sacrosan. eccle. in illa. q. si nō ualet ingressus an dedicatio bonorū uiciet zc.

Defensor. ¶ Purata persona ex pte rei cautiōes iudicarie ex tinguntur. hoc dicit. z materiaz istam dic plene in. l. si ante acceptuz. j. iudi. sol. z in. l. iul. §. qui satisda. coguntur.

¶ Creditor. ¶ Possessor q litis extimatio nem soluit creditori excepit cōtra dñm uēdicantez nisi debitū sibi offerat zc.

Ex. l. sequenti.

¶ Si ille qui emit rem cū pacto de retrouendē do illaz pignori supponat resoluit pignus si il le q̄ uēdidit uult rem habere ex causa necessaria. idem si pignorauit rem a se empram que aduo catur per remediū. l. ij. C. de rescin. uen. secus ē cum res donata z pignori data aduocaf qa non fuit insinuata nisi etiam creditori possit imputari.

¶ Res. ¶ Si ius debitoris obligā tis resoluitur ex cā antece

denti necessaria resoluitur pignus. secus si ex cau sa voluntaria. hoc dicit. cum prin. l. se. qd no. qa uidi milies de facto istud concor. §. de in diem adiec. l. iij. §. h̄ z marcellus. z iste casus ē nota bilis ad multa: ut dixi. z primo quādo res ven ditur z apponitur pactuz de reuēdendo. q si in terim pignoretur debet distingui an empror co gatur reuēdere de necessitate an ex voluntate: ut hic z qd no. in dicto. §. sed z marcellus. item pone q pignorafti rez empraz a te que tamē po stea aduocaf tanq̄ fuerit uenditor deceptus vl tra dimidiā iusti precij per. l. ij. C. de rescin. uen. an pignus dissoluaf. Respon. nō quia fuit in po testate sua nō reddere. nam empror tunc reddi rem ex uolūtate nō ex necessitate cum possit em pror tunc supplere precium: ut dicta. l. ij. ergo zc. ut hac. l. z. d. §. sed z marcellus. z qd ibi no. item pone q res tibi donata aduocatur a te pre textu insinuationis nō facte. j. sex menses h̄z for mam statuti huius ciuitatis. certe uidetur q nō resoluitur pignus: quia tua voluntate omisit i sinuatiōē. hoc est uerum nisi ipi creditori etiā possit imputari cur insinuationem etiam in tem pore nō fecisset. possit enim insinuare cum sua interesset. ita debet intelligi. l. ex vectigali. §. de pigno. zc.

¶ Debitor.

Ex. §. sequenti.

¶ Consensus interpositus super actu nō vali do non nocet.

¶ Si in uenditione. ¶ Qui con sentit uen ditioni pignoris uidetur ius suum remittere ni si contrariuz fuerit protestatus uel uenditio nō tenuerit. hoc dicit. C. Mo. fm glo. de uirtute p testationis que conseruat ius protestantis. d hoc per Inno. in. c. cum. Ab. Ferrariensis. extra de confi. dixi plene. j. de noui ope. nun. in. l. nō so lum. §. fi. in tractatu de protestatione declarato ria voluntatis. ¶ Alti⁹ no. q si actus circa quem adhibetur consensus nō ualet non nocet consensus. sed contra. §. e. l. i. §. i. So. hic conse sus habet in se illam cōdi. scilicet si uenditio sub sequatur: ut. l. sicut. §. si uoluntate. j. eo. alias se cus zc.

¶ Soluitur. ¶ Siue hypotheca re mittatur expresse si ue remittit debitum hypotheca uidef remissa quatenus debibum ē remissum. h. d.

¶ Tem liberatur.

Ex. §. sequenti.

¶ Ubi. l. requirit solutiōez nō sufficit satisfactio cuz fideiussoribus. Et ideo si pro maleficio im ponatur pena pecunie z in defectuz corporalif nō debet qd fideiussor relaxari stante statuto q pro tali maleficio condēnetur in tantum q̄ si nō solnerit amputetur sibi pes: ibi. Et ista.

¶ Qui paratus. ¶ Solutione uel ab latione in iudicio facta pignus liberatur. secus si alio modo quis paratus ē satisfaccere nisi creditor hoc admiserit C. opp. q nō sufficiat aliquem esse paratuz sol uere nisi habeat pecuniam ad manus quaz offe rat: ut. l. si peculius. in fi. j. de sta. lib. z. §. de rescin. uen. l. fundus. So. intelligas hic q pecuni am habebat z eaz offerebat. C. opp. q sola ob latio nō sufficiat: ut. l. acceptaz. C. de usur. Sol. dic q hic offerebat in iudicio: ut. l. si rem in fin. §. de pigno. ac. secus si extra iudiciū: ut in cōtra

pig. z circa istam. l. uide ¶ Pau. d. ca. in confi. ccc. lxxvij. incipi ente in xpi nomie uisio actis zc. d ¶ Alti⁹ glo. hic op. zc. uide. j. e. l. si debitor. §. si uēditio rē. ADDE dictis Bar. Bal. confi. ccc. xli. li. iij. ¶ Intē pone Bal. in. l. ij. in. xij. q. de rescin. uē. z cōtra Bar. et iudicio meo uerius z melius lo qtur Bal. z ad Bar. i. l. i die d aqua plu. arcē. z in. d. l. iij. §. h̄ z mar cellus de in die adiec. h̄ cū Bar. cō cordat Jo. an. in addi. Spe. in Ru brica de ob liga. z sol. in ij. z iij. colū. in duab. q. f ¶ Ueruz. z duz Bar. h dicit q etiā creditor pot sit insinuare p suo inte resse add q alius p me i sinuatiōez facere pōt q mibi p̄st. aut. eo ē cur su. z ibi bal. C. de do. an nup. z in. l. fi. §. simili. z ibi bar. C. d iure do. z fa cit qd no. Bar. l. i. fur ta. §. si quis z qd ibi do cto. ad treb. que uide ad no. h. ADDE q uoluit Jo. an. isdōl. ad spe. i rub. de sol. q stante statuto q q libet debeat facere scribe re debita z credita z cō tingat q ali qd q habeat debitores si faciat deferri bere: q si ip se ē obligat⁹ alteri cui eti az obligauit noia debito rū nō precu dicat: h̄ nō faciat deferri bi. ¶ Alti⁹ no. tene me

ti: qz si act. sup qua adhibetur con sensus no t3 nunqz nocet cõfessus. z vide que no. Bar. in l. post legatũ ad fi. l. colũ. C. de bis q. ut indig. C. Rescripto. Sz ista faciũt ad. q. qũdianã. an relaxari debeat dicitis fideiussorib⁹ vide etiã la te bar. z qd ibi dicit in. l. i. j. de custo. reoz. z facit qd leg. z no. in. l. si quis ab alio i. p. de re iudi. z Bal. in. l. i. z ibi no. ff. qui fatidã. cog. vide tamen tex. i. l. i. j. §. si qs acceperit. j. de sta. lib. z quod no. Bar. in. l. i. j. de iniu. sto testamen. to. z omnio Bar. in. l. su. us quoqz. d. heredi. m. l. bñ facit lex si plures. §. preterea si queritur cũ glo. ff. de fi. deias. z vid que no. bal. in. l. fi. ad fi. C. ad. l. fal.

rio. C. Op. q. sufficiat quẽ satisfidare. ut. j. e. l. pe. So. ibi hoc fuit actũ. C. Op. de. l. rescripto. §. i. j. de mu. z ho. So. ibi per. l. est expresse dispo sitũ q. sufficiat satisfidare. alias ubi quis deberet soluere nõ liberaretur satisfidãdo: vt hic credito re inuito. Et ista faciũt ad. q. quottidianã. po ne per statutũ imponit p. maleficio pena pecu niaria: z in defectũ pena corporalis. querit vtrũ reus se repũtans debeat relaxari datis idoneis fideiussorib⁹. Rñ. aut statutũ dicit q. condẽnet in certa qũtitate quã si soluere nõ poterit ampu tetur sibi pes: z tũc datis fideiussorib⁹ ydoneis debz relaxari: qa nõ põt dici q. soluere nõ possit q. fideiussores idoneos inuenit: vt. l. nemo dubi tat. j. de re. iur. z intelligitur si sũt fideiussores q. nõ habẽt bona verisimiliter peritura. alias sec⁹: vt. l. i. j. §. i. j. so. ma. z qd ibi no. z. s. de mino. l. ve rũ. §. si locupleti. Sed si statutũ dicit q. condẽne tur in certa qũtitate quã si nõ soluerit amputet si bi pes: tũc nõ debet relaxari datis fideiussorib⁹ qa posset esse q. nec ipse nec fideiussores solue rent q. q. sint locupletiores. nam vbi lex requirit solu. nõ sufficit satisfactio datis fideiussorib⁹ vel pignorb⁹. casus est hic. z eadẽ ratione si quis faceret depositus de pecunia. nõ enim hoc ẽ solu ere: sed ẽ illam pecuniaz loco pignoris ponere que posset depire: nec hoc cogitur quis admit tere: quia nõ est solutio: sed satisfactio. sed tunc modus esset q. quis solueret pecuniaz pro con dẽnatione fienda si fieri contingeret. põt enim quis soluere debitũ conditionale: ut. l. sub con di. j. de sol. z tunc certũ erit q. illa cõdictio non poterit euenire scilicet si nõ soluerit: quia id so lutus est. Sed dubitatur licet debitũ conditio nale possit solui: an tũc creditor cogatur recipere: z videtur q. nõ: quia istud est in creditum iri: quia si cõdictio diceret cogeretur creditor pec unia reddere per cõditionẽ ob causaz vel sine causa. sed nemo cogitur accipere pecuniaz p. quã quis obligatur: ut. l. i. §. qui po. in pign. ha. z sic videtur q. massarij cõmunis nõ teneantur reci pere hanc solu. possunt tamẽ qui volũt nisi ali ter sit eis cõmissum per formam statuti zc.

I consenserit.

Videamus. Procurator non po test pignus remittere sine speciali mandato: sed bene potest remissio nem pignoris accipere. h. d.

Si conuenerit. Pign⁹ potest remitti pro par te pro indiuiso. h. d.

Illud. Si diuisio fiat a socio nõ tollitur ius reale alteri competens pro in diuiso. sec⁹ si esset ius personale: ut. l. iul. §. celsus §. de acti. empti. z plene per doc. C. si co. res pi gnori datis. sit. l. unica. z dixi plene i. l. qui rome §. duo fratres. j. de hb. ob.

Icut. Extimacione rei obliga te extinguitur pignus. hoc dicit. C. Op. glo. duobus modis z sol uit. dic ut in ea z bene.

Creditor. Pactum factum heredi transit ad fideicommissari um uniuersalem. hoc dicit. C. Op. q. pactum factuz heredi nõ prodest fideicommissario vniver sali: ut. l. si heres ad pecuniam ad trebel. z. l. heres a debitore. in prin. j. de fideius. Sol. huius timo re fuerit facte quedã glo. que intelligit q. hoc pactũ fuit factũ defuncto. ita itelligit pma glo. z alia glo. super hbo hereditatez. z videt q. sint

ad ditiones. uel potes dicere q. contraria loquun tur de iure agedi qd nõ transit ad fideicommissari um nisi fuerit hereditarius. hic nõ loquitur d iu re excipiendi. facit ad hoc. l. si post. s. de consti. pe. z qd no. in. d. l. si heres pecuniam zc.

Si procurator. Pactuz pro curatoris in rez suã prodest z nocet diño sicut pactũ domini. hoc dicit.

An pacisci. Fili⁹ uel suus nõ potest libere remittere pignus hoc dicit.

Si uoluntate. Qui cõsentit alie natiõni videtur re mittere pignus si alienatio sit secuta. hoc dicit. Ad declarationẽ huius. §. sunt facta omnia que sequũtur in tex. istius. l. vsqz ad fi. h. d. Ex. §. sequenti.

Si iudex precepit alicui ut extiret poss. dom⁹ z illã disgombraret si disgombravit. z d hoc fa ciat rogari istrumentũ: deinde reingrediatu r di citur spernere iudicẽ: ibi. Redeo. Et an veditio ne facta p. debitore: si ex noua causa res reuertitur ad debitore an reincidat in illã obligatiõez: ibi. Venio. Et an ex eo q. uenditor remansit in possessione p. venditiõne presumat venditio si mulata: ibi. Venio ad tertiu. Et ad probãdum possessionẽ pbatis extremitatib⁹ media presu muntur vide i. fi.

Supernacuum. In dubio nõ presumi tur quis alienasse ea que reptus est possidere. hoc dicit. Et iste. §. timore contrarij. l. fi. C. de remis. pig. legitur multis modis hic z in. l. con traria. z inter alias lec. pone duas. prima q. hic erat dubius vtruz creditor alienationi consensisset. secunda q. certuz erat creditorem alienatio ni consensisse. Sed dubitatur an debitor aliena uerit. sm primaz lec. iste. §. diuiditur in tres par tes. primo eniz loquitur quãdo nullo modo ap parebat creditore consensisse uenditiõni: seu ob ligationi. z dicitur q. in dubio hoc nõ presumit si debitor possidet. secũdo quando certuz est q. creditor alienationi consenserit simpliciter z po stea debitore redemit vel alio modo recupera uit: nam tũc creditori preiudicat. tertio quando consentit nõ simpliciter: sed sub pacto q. sibi solu uatur de precio. nam tunc si de precio creditori nõ ẽ solutus z debitor rem possideat: aget tunc creditor hypothecaria cõtra eum. z si excipitur de consensu adhibito alienationi replicabit de dolo q. consenserit sub pacto q. sibi soluatur z nõ est solutus. z ita legebat. d. Ricar. ma. secunda ibi: nisi. tertia ibi: uerũtamẽ. C. Op. C. de remis. pig. l. fi. So. concordat cum secũdo respõ. hui⁹ §. sm istaz lec. sed discordat a primo z tertio. sz tamẽ nõ ob. quia hic in prin. nullo mō cõstabat de consensu. ibi secus. item in tertio respõ. cõsen sit creditor nõ simpliciter: sed sub pacto q. sibi soluatur de precio. ibi vero consensit simpliciter z ista lec. tangit in. l. contraria. z eã tenebat Ric car. ma. ut dixi. que lec. est vera in se. tamen non videtur mihi q. congruat littere. nam sm hanc lec. opponeret exceptio doli: quia nõ soluit sz q. actũ fuit: que exceptio doli nõ oritur ex suspitio ne aliqua: imo ex certitudine: quia nõ soluit. sed tex. hic in fi. loqtur de exceptio. doli que oritur ex quadã suspitiõne doli. ergo alio modo debz le gi iste. §. legitur ergo sm glo. nãm hic z tangit in. l. cõtraria. q. hic erat certũ creditorem consen sisse alienationi. sz dubium erat an debitor alie

bC Supua. cũ in paci. huius zc. Similis est tex. z ibi bal. i. l. z qui. C. d. distra. pig.

ad ditiones. uel potes dicere q. contraria loquun tur de iure agedi qd nõ transit ad fideicommissari um nisi fuerit hereditarius. hic nõ loquitur d iu re excipiendi. facit ad hoc. l. si post. s. de consti. pe. z qd no. in. d. l. si heres pecuniam zc.

Ad ditiones. uel potes dicere q. contraria loquun tur de iure agedi qd nõ transit ad fideicommissari um nisi fuerit hereditarius. hic nõ loquitur d iu re excipiendi. facit ad hoc. l. si post. s. de consti. pe. z qd no. in. d. l. si heres pecuniam zc.

nasset. et sic hanc legem. diuiditur in tres partes. primo ponit dictum et est tale creditor consensit debitori quod venderet pignus: et hoc constat. nunc debitor conuentus hypothecaria dicit se res vendidisse cum ipsas possideat nec alias probationes allegat. dicit iuriscōsul. quod non est presumendum de bitorez vendidisse cum possideat. et hoc primo. secundo ponit aliud dictum per quod aduersatur primo. nam possibile est quod debitor vendiderat et postea redemit: vel ex alio titulo acquisiuit: puta per successionem et sic non sequitur si possidet ergo non vendidit. h. d. tertio rīdetur precedenti obiectōi hoc modo. nam licet sit possibile quod vendiderit et postea redemerit: tamen ex eo quod semel possedit et hodie reperitur possidere presumitur eum semper possedisse. et est suspitio et presumptio quod fuerit venditio ficta. et ideo cum creditor pecunia non sit soluta contra debitorēz excipientēz venditio ne replicabitur de dolo in hoc adhibito quod fraudulose et fecte vendidit. h. d. quez casuz multum no. et vide litteraz ibi translata ad presens tempus. s. cōsiderato ex eo quod ab initio possedit: et in presentireperitur possidere et sic semper presumitur possedisse ex quo est presumptio quod alienatio sit ficta seu in fraudem facta. et ita videtur intelligere Dof. et Mar. fil. et ita videtur tenere D. in l. oēs. §. l. que in frau. cre. C. de remi. pigno. l. h. So. ibi erat certum res esse venditam et traditam: sic ipsam exiuisse bonis debitoris. quod requiritur: vt. s. pxi. §. et l. voluntate. j. e. hic hō in ultimo responso l. de venditione constaret tamen non constabat res esse traditam et sic bona debitoris non exiuerat. C. Sed contra hoc op. quod sufficit venditio sola et sine traditione: vt. j. e. l. §. si debitor. So. ibi licet non tradiderit tamen tradere tenebatur. hic hō nec tradere tenebatur quia presumebatur ficta venditio. quod intellige vt statim dicam. Redeo ad ordinem. §. No. ex prin. quod non est presumendum eum qui possidet rem ipsam vendidisse. et sic facit ad. q. iudex precepit alicui vt exiret possessione domus et eam discubret: ille exiit et discubrauit: et de hoc cōfecit instrumentum. et postea reingressus est: an videatur venisse contra preceptum. videtur hic quod sic: quia non videtur exiisse ex quo reperitur possidere. sed ista. l. non facit. loquitur enim hec. l. in casu dubij. sed nos ponimus. q. quod exiit et discubrauit. puto tamen quod preceptum cōtempserit: quia tale preceptum debet intelligi quod exeat et discumbret et perpetuo sic discubratam teneat: vt. l. seru. C. de penis. de enim iudex illuz quem vult mittere in possessionem in ea tueri. nec intelligit de missione momentanea: vt. l. iij. §. missum. j. ad carb. et j. ne vis fiat ei. l. si quis missum. ¶ Venio ad hunc dictum ex quo videtur quod si vere esset facta venditio siue alienatio et postea ex noua causa reuerteretur ad debitorēz quod ipse non reincidat in obligationem. quod indubitanter est verum quando precedit obligatio spālis: de qua hic loquitur ut p. ex prin. huius. §. sed si preccederet obligatio generalis omnium bonorum presentium et futuroz. et tunc si res reuerteretur ad debitorēz ex noua causa videtur quod reincidat in obligationes: sicut incidere quilibet res de nouo que sita. cōtrariuz tamen determinatur expresse in. d. l. si. C. de remi. pig. et est no. et mirabilis. §. ex quo possumus dicere quod l. sicut in annos. et l. repeti. s. qui. mo. vsu. amit. que dicunt quod usufructu semel extincto iterum incipiat ex repetitione intelligantur nisi semel sit extinctus voluntate usufructuarij ad hoc ordinata. ar. d. l. si. C. de remi. pig. et eodez modo si pignus extingueretur absque

voluntate creditoris. nam tunc non putaret impediri quin ex noua emptioe reuerteretur in obligationem propter illa verba bonorum etiam futuroz et c. ¶ Venio ad tertium dictum ex quo no. quod si post venditionem emptor patiatur venditorēz possidere presumitur alienatio et venditio ficticia. ita tenet D. in. d. l. omnes. §. l. que in frau. cre. allegat glo. in argumentum. j. de acqui. here. l. is cui bonis. et C. de naturali. libe. l. iij. facit. C. de repudi. here. l. ij. et quod ibi per docto. C. Sed hic quero quanto tempore requiratur emptorēz debere pati. quidam dicunt diu: hoc est longo tempore. alij per triennium: vt. l. si. C. de appocis publi. ego dico hoc esse inspiciendum arbitrio iudicis s. qualitate personarum. quid enim si emptor est pupillus vel alius qui subito se absentauit: hoc plene examino in. l. post tractum. j. de dona. Quero quid si in instrumento venditor se constituit emptoris nomine possidere et sic venditor semper fuit in possessione: puto quod per hoc non effugiat presumptio fraudis. requirit enim haec et corporalis traditio: vt. C. de suffrag. l. i. nisi venditor de fructibus emptori responderit. hoc enim faceret cessare presumptionem fraudis. ar. l. litib. C. de agri. et censu. l. xi. vel nisi venditor reseruauerit sibi vsum fructuz: vt. l. quisquis. C. de dona. dixi plene in d. l. post contractum. j. de dona. C. Ultimo no. quod ad probandum possessionem probatis extremitatibus presumitur medium: vt hic et per doc. in. l. super longi. C. de prescrip. longi temp. Quero licet creditor possit hoc allegare. s. hanc venditionem esse fictam factam seu in fraudez: an venditor ipse possit hoc dicere contra emptorēz agentem: et videtur quod non: vt. l. si creditoribus. C. de ser. pig. da. ma. quod dicit vt. d. l. post contractum. j. de do.

¶ Possidere. adde spe. in ti. de do. §. i. v. ite po. ne aliquis intendens etc.

Ex. §. sequenti.

Creditor non tenetur ostendere rem uendendam debitori nisi satisfactum de ea restituenda.

Illud uideamus. Si creditor venditioni consensit ut sibi de precio satisfiat et non satisfit impeditur agere hypothecaria contra eum et eius heredes. secus contra extraneum emptorem. h. d. et fortis. §. est. et est hic quedam glo. que incipit non intendit. alias est sine non. sed prima est haec vt p. in alia glo. que incipit dolus ergo. et est super verbo potiorē. C. p. q. heres non possit hypothecaria conueniri: quia non possit et ipse debitor si post uenditionem ipsas rem redemerit: ut. s. proxi. §. et C. de remi. pig. l. h. Sol. glo. quod hic permittit uendere ea conditione: ut sibi de precio satisfieret. ita dicit glo. unde si permittit sub conditione. et conditio non est impleta. ergo possit agere contra extraneum possessorem cuius contrarium dicit in h. q. si is qui. Sol. glo. quod in illo. h. q. si is. non fuit adiecta conditio permissioni licet creditor fuit secutus fidem debitoris asserentis se soluturum. uide glo. que incipit: quia permittit. et est sup. h. si is. iste glo. continet diuinationem: nec uidetur de mente iuriscōsul. quod hic in diuersis casibus loquatur. solum enim hanc differētiā no. utrum cōueniatur heres uel extraneus. et ideo dicas totum hunc. §. loqui eodem modo. et distingue tres casus quod quādoq. creditor consensit alienationi simpliciter nulla adiecta conditione uel modo. et tunc alienatione secuta non ager hypothecaria etiam contra debitorēz et eius heredes: ut. s. prox. §. et l. si. C. de remi. pigno. quāq. cōsentit alienationi sub conditione si sibi satisfiat et tunc si sibi non satisfiat ager hypothecaria contra quemq. quia non est satisfactum sicut ipse promittit: ut. j. e. l. §. sed si promittit.

¶ Respon. det. si aliquis vendidit rem quam possidebat et postea reperitur eandem possidere presumitur iura venditio de qua materia et de intellectu huius. §. cum materia fictionis et simulationis in contractu vide la. te et multum sing. p. bar. in consilijs suis et consilio qd incipit petrus nicole. qd videat onio et onio Ange. in consilio. xvij. incipiente. qui dam franci scus. ADDE ro. consi. cccij.

¶ Ordina. ta. ar. d. l. si. et. facit ad intellectum. l. si. C. de remi. pig. vbi est casus mirabilis.

quādoq; consentit sub modo. f. ut sibi satisfiat. z etiā hic sequitur fidē debitoris. z tūc loqitur. §. iste. nam si fidē nō implet cōmittit dolo; ex quo pōt replicari cōtra ipm z eius heredē: ut hic in pmo casu. nō autē cōtra extraneū possessore; ut hic in scōo casu. z dictū intellectū uidef ponere glo. hic sup. §. si. petitiōe. lz alie due glo. parue aliter itelligant ut dixi. ¶ Ultio no. §. tutius: p quē determinaf. l. q. uis. §. de pig. ac. f. q. credi- tor nō tenet ondere rem uēdēdā debitori nisi p us sibi satisfief de ea restituēda: uel q. sibi ex p- cio satisfiat qd no. zc.

¶ C. venditi- onis. z dixit Bal. in. c. i. §. preterea q. bul. mo. scu. ami. q. iste tex. est vni- cus in iure de eo q. alte ri consentit: ut de re ita testef: quem etiā allegat singulariter Bar. l. i. vē ditioni. C. p. emp. z. l. q. i. in oibus. C. de fideiussō. z in. l. si tibi §. de pigno. §. de pac.

Venditionis. Appellatiōe ven- ditiōis cōtinet ois actus per quē diuim trāssert etiam ex vltia vo- lūtate. h. d. ¶ Mo. q. si cōsentio q. res mea lega- tur cōtra me paraf exceptio. an aut interi ex hoc cōsensu possim cōueniri dixi plene in. d. l. cū qd decedēs. j. de le. iij. facit. l. gaius. §. de pign. act.

Si debitor. Pignus videtur re- missū sola uenditione si debitor tenetur tradere. h. d.

Si permiserit. Si pmittit vnuf actus alienatio- nis pmittitur ois alius illi similis z eundē ipor- tans effectū uel meliorē. secus si deteriorē. h. d.

¶ Mo. mirabilē casū. hoc tamē lz verū sit in con- sensu partis cōtra quā sba impetrāda sūt in cu- ius pte fuit aptius legem dicere: ut. l. veteri- bus. §. de pac. tamē nō idē puto in precepto seu decreto iudicis: qd debet obsuari ad lram: ut. l. si pupillorū. §. si ptor. j. de rebus eorū. ¶ Ulti- mo facit ad. q. istā. epus pmisit cuidam ecclesie alienare bona imobilia pro satisfaciendis debi- tis. modo ecclesia. vigore huius pmisiōis pmu- tauit vnū funduz cuz alio. certe nō ualet: quia nō satisfiat cause per quā est permiffa alienatio. non enim ex fundo pmutato satisfiat creditoribus q. deberēt habere pecuniā. ar. huius. §. in pñ. z cir- ca finē. nisi poneret q. illum fundum quez per- mutauerit nō poterat uēdere sed poterat uēde- re istū quē accepit ex ista pmutatiōe. qd no. quia uidi hoc de facto zc.

Ex. §. sequenti.

¶ Quando preiudicetur creditori per veditio- nē pignoris factā per debitorem.

Non uidetur. Pñs z tacēs nō uidetur pignus re- misisse. secus in eo qui se subscribit. h. d. ¶ Mo. q. qui se subscribit uidetur consentire z scienter nisi probet cōtrariū. z idem in eo qui consensit sine scriptis. qd intellige nisi se subscribat: ut te- stis: ut. l. gaius. §. de pig. ac. z qd uidistis in. l. si. deiussor. §. pater. §. de pig. z sic subscriptio quā quis faceret: ut notarius non puidicaret sibi: qd tangit hic in vltima glo. ¶ Itē op. C. de remis. pig. l. si hypothecas. z. l. i. Sol. glo. q. fallit ibi fauore libertatis z fauore fisci. z ideo ut materia ista liqueat tibi dic quādoq; debitor tibi vedit creditore ignorante: z tūc creditori nō preiudi- cat: ut. l. creditorē. C. de pigno. z. l. si debitor. §. dif. pig. z. l. fi. C. de remis. pig. quādoq; debitor alienat creditore presēte z tacēte: z tūc aut ista alienatio fiet manumittēdo z sibi puidicat: ut. l. i. C. de remis. pig. aut fiet alio modo z tūc aut fiscus erat uēditor z sibi puidicat: ut. l. si hypo- thecas. C. e. aut uēdebat priuatus: z tūc sibi nō preiudicat: ut hic. z. l. gaius. §. de pign. act. nisi tacuerit anio decipiēdi: ut. l. si sū. C. ad uelleia. z. l. mulier. C. de dif. pig. uel nisi iudex misit pro- clama p ciuitatē q. quicūq; uellet ptradere cō-

¶ Non ui- detur. istum tex. dicit sal- lere fauore ecclesie et panperum z aliarū psona- rū z caufarū que merē f fauore sicut libertates §. Bal. no. i. l. i. C. de remis. pig. hic alle- gata per illū tex. in. v. itez op. C. de re- mis. pig. l. si hypotheca. zc. add. bar. qui pōit hāc disputatiōez clare in. l. fi. C. de remis. pigno.

pareat: ut. l. si eo tēpore. C. de remis. pigno. Si vero fuit pñs z cōsentiens. tūc aut res exiuit bo- na debitoris: z hoc constat. aut nō. z hoc cōstat aut dubitat. ¶ Primo casu quando exiuit aut creditor consensit simpliciter aut sub cōdit. aut sub modo: ut dixi. §. e. l. §. illud. z hoc quando res nō est reuerfa in bonis debitoris. sed si esset reuerfa tūc distigue. aut ex eadez cā aut ex alia: ut. l. uolūtate. j. e. ¶ Secūdo casu quādo non exiuit bona debitoris: z tūc aut debitor tenetur tradere aut nō: ut. §. e. l. §. si debitor. ¶ Tertio casu quādo dubitat utrū bona debitoris exiue- rit: dic ut. §. e. l. §. sup. uacuum. Quādoq; credi- tor nō consensit alienationi. f. obligationi rei si- bi obligate. tūc dic ut. §. qui po. in pig. ha. l. cre- ditori. §. fi. z. j. e. l. paulus in pñ. z pdicta q. tūm ad materiā nostre. l. materiā aut generalē quali- ter pñtia consensus z subscriptio preiudicat di- xi plene in. l. que dotis. j. so. ma.

Ex. §. sequenti.

¶ Heres an ita cogatur dotare sicut defunctus.

Si debitori. Qui consentit sibi- tori sponte uidef cō- sentire heredi eius qd no. ¶ Op. de. l. si marito §. si uolūtate. j. so. ma. glo. nō solu. Dy. ibi dicit q. ibi uariat cōditio ex persona heredis. naz he- res nō cogit dotare sicut cogebat defunctus. In cōtrariū uidetur q. heres cogitur dotare ad quem transeunt bona cum onere suo: ut. l. insu- lam. j. solu. ma. §. i. dic ergo q. hic consentit cre- ditor ex uolūtate libera. ibi uero filia tenet con- sentire patri nō aut heredi. z hoc modo uariat ibi cōditio in psona heredis zc.

Si debitor. Permissio uendiōis facta vni nō porriget ad extraneū. z facta ad tempus nō porrigit vl- tra. hoc dicit.

Ticius. Si duo simul emunt vi- dens inuicē consentire. z pignus remittere. hoc dicit.

Ticius. Qui succedit i locū unius cre- ditoris utitur remissiōe illi cre- ditori facta. hoc dicit.

Uoluntate. Si resoluatur uē- ditio z res cum eadez causa ad uēditore redeat pignus in statū pristinū restauratur.

Lucius ticius. Qui cōsentit re- sibi obligatā in- dotē dari pignus uidetur remittere. h. d.

Aulus. Qui consentit q. pignus pignori def. v. pignus remisisse nō aliu; loco sui constituisse. h. d. ¶ Materiā istā dixi in. l. creditor. §. fi. §. q. po. in pig. ha. zc.

Ex. §. sequenti.

¶ Possessor nō debet artari ad docēduz de ti- tulo quādo proponit aliquā exceptionez remo- uētez ius petitoris.

Qui pignoris. Quilibet pos- sessor habet ius offerēdi creditori. h. d. quē. §. no. in tex. ibi. qua- liscūq; itē ibi. neq; debēt queri. ¶ Mo. q. ista ob- latio ipedit lit. cōtest. itē no. q. qñ possessor op- ponit aliquā exceptionē p quā remouet ius pe- titoris nō dz possessor artari ad docēdū diuz suo.

I deferente. Iureiuran- do z snia li- berat pignus. h. d. ¶ Et aliter iururā do res dōca liberat pignus. h. d. ¶ Mo. d. effectū snie d quo dic plene i. l. iulianus. §. d. cōdi. ide. zc.

¶ Si debi- tori. Adde ad istuz tex. extēdit bar. in. l. probi- bitione sicut loquitur in prouisione tantum. ita no. uoluit in l. filius. §. diuus de le. i. in eo an p- hibitio facta heredi zc. z ita cū habe- rem de scō anteq; uide- rem ibi ad il- lud allegauit istuz tex. qd notauit dier- scholaris ad idē tex. in. l. i. fi. de fun- do dotali. ¶ Nam he- res. heres si cogit dota- re zc. utrum heres cogat dotare sicut defunctus: uide Bar. i dicto. §. si uolūtate. be- ne facit. l. si quis a libe- ris. §. item rescriptum. de lib. agno. z uide hic a postillas ia- de are. super lib. hoc. ADDE q. Abb. confi. xv. z. l. ij. li- uidetur te; nere q. heres cogat. z Jc. z ita istuz tex. not. allegat Bar. in. l. cū pater. §. li- bertis de le. ij. ¶ Qui pi- gnoris. z ad de quod ha- betur. §. qui po. in pign- ba. in. l. muli- er. z quod ibi dixi. z vi- de. l. prior. C. qui po. in pig. habe. z qd ibi dixi.

¶ C. Si debi- tori. Adde ad istuz tex. extēdit bar. in. l. probi- bitione sicut loquitur in prouisione tantum. ita no. uoluit in l. filius. §. diuus de le. i. in eo an p- hibitio facta heredi zc. z ita cū habe- rem de scō anteq; uide- rem ibi ad il- lud allegauit istuz tex. qd notauit dier- scholaris ad idē tex. in. l. i. fi. de fun- do dotali. ¶ Nam he- res. heres si cogit dota- re zc. utrum heres cogat dotare sicut defunctus: uide Bar. i dicto. §. si uolūtate. be- ne facit. l. si quis a libe- ris. §. item rescriptum. de lib. agno. z uide hic a postillas ia- de are. super lib. hoc. ADDE q. Abb. confi. xv. z. l. ij. li- uidetur te; nere q. heres cogat. z Jc. z ita istuz tex. not. allegat Bar. in. l. cū pater. §. li- bertis de le. ij. ¶ Qui pi- gnoris. z ad de quod ha- betur. §. qui po. in pign- ba. in. l. muli- er. z quod ibi dixi. z vi- de. l. prior. C. qui po. in pig. habe. z qd ibi dixi.

Am colono. Ex pacto pi gnus tollit et satisfactioe. h. d. qd dic ut dixi in l. ite liberatur. §. i. s. e. r. z.

Kimi. Quando unus e debitor ex pluribus causis cogit creditor recipere si offerat totum qd ex una causa debet. qd no. z tene meti.

Incipit liber. xxi. de edilio edicto. Rubri.

Uis sit fugitiuus

q No. istu tex. i. si. q. vsurarius q. desi nit fenerari adhuc dicat vsurari.

Sicuti. No. ad qstione q. fuga e inter cetera vnu iudiciu cōtra malefa ctore: ut. l. lex cornelia in si. j. ad fil. Sz qd si au fugit fur ore familie: z postea citat cōparuit: dic q. illa non v. fuga q. cōtra eū p. sūptioes iducat. Ex. §. sequenti.

Captus in vno territorio ut duca in aliud debet relaxari.

Apud labeonem. Ex isto. §. no. pmo q.

si qd fecit aliquē actū q. extimeret cōiter licitus: tū cōtrariū est in vitate: qa sapit vsurariā prauit atē q. ex hoc nō d. vsurarius. Item no. q. si unus caperet i territorio ciuitatis assisij z duce ref i territoriu p. usij q. d. relaxari. ita determinat Eldra. in quadā sua disputatiōe.

Apud marcellum. No. ad q. de scō

q. qdā dñs habebat unū casamētū: z in una pte stabat dñs. in alia stabat su: deide erat vna clau sura que clauderat oēs domos. q. si suus exiue rit unā clausurā dicatur fugitiuus: qd facit ad. q. q. fuit i ciuitate ista. cū qdā monialis eēt p. cussa in claustro pmo eēt clausurā ceterarū monialiu an dicat p. cussa i domo sue habitationis. Breuiter iste tex. determinat q. si q. d. est vna clausura que vltio claudit oēs domos. f. familiares z mona chos seu moniales q. vna habitatio dicat zc.

Liedū uersi. dictū.

No. istu v. q. ponit dñam inter dictū p. missū z familia: z sic facit q. si fiat licitatio alicu ius rei z qdā p. mittit aliqd licitādo z cōtrariuz faciat ob illud qd dicebatur in licitatione. dico q. illud d. repetitū in cōtractu. Item no. in v. ea aut ad qōnez de qua sui petitus anno visita tiōis sancti francisci. nā est qdā cōstitutio q. nul lus possit intrare monasteriū sub pena excoicatio nis nisi sit medicus qui curādi causa zc. modo i trauit qdam qui erat medicus nō cōuentuatus an sit excoicatus. dixi q. nō: qa q. uis nō sit con uentuatus: tū medicus est ut ibi vulgo zc.

Diles.

Ordinē. Quero quid pmo debeat p. stari an res an precium. z vō l. si soluturus. j. de solu.

Ebet. Bone q. unus emēs vl tra precū soluit aliquid mediatoribus modo sit redhibitio: an possit repetere. dico q. aut spōte: z tunc nō: aut ex necessitate: z tunc sic. tex. est hic.

De euictionibus duple. Rubrica. Ex. l. sequenti.

Si emi fundū valentē. xv. pro. x. z enumeret tertia pars pro indiuiso qualiter habēda sit cō sideratio.

Iue tota. Ita. l. est sub tilis z bona z legitur duobus mōis. Primo ut loquatur in actiōe ex stipulatio ne duple z illa tangit in pma glo.

Secōdo ut loquatur in actione ex empto. z ista tāgitur in magna glo. casus in ter minis est. uendidi tibi fundū valentē. xv. pro. x. z stipulatus es de dupla nomie euictiōis. q. si nō esses stipulatus: tūc ageres actiōe ex empto de euictiōe. modo euicif pars fundi. queritur duo. Primū an possit haberi regressus de euic tione. Respō. q. sic. scōdo queritur ad quid ha beatur regressus: forte si euicatur bec dimidia que ualet plus q. alia. Respō. det iuris cōsul. q. si euicatur ps dimidia pro indiuiso: z tūc habebi tur ratio precij cōuenti. hoc dicit. C. p. q. euic ta pte nō cōmittitur stipulatio de euictiōe nisi expresse sit actū: ut. l. si dictus. §. ex stipulatione j. eo. Sol. prout bec lex intelligitur in actione ex stipulatu. istud cōtrariū glo. soluit pluribus mo dis in glo. i. z ad cōtrariū respōdet q. spāle e in homine fm Jo. vt in cōtrario. alij ut mar. dicūt aliud in fundo: ut hic. aliud in homine z in om nibus alijs indiuiduis: ut in cōtrario. qd glo. re probat. dic ut in ea. alij timore huius contrarij dicunt q. lex ista nō loqur de actiōe ex stipulatu sed actiōe ex empto: z istud ponitur in glo. ma gna. rō quia stipulatio cōmittit sub ista cōdi. si res fuerit empta: nō aut si fuerit euic. nam nō di citur euicta: nisi tota res euincatur. z istam opi. tenet P. de. C. eo. l. ij. z ibi idem per Ly. in. q. v. Ista opi. nō placet: qa primo est cōtra. l. bonita tis. j. e. que expresse loqur in actiōe ex stipulatu Itē cōtra rōnem. nā illa vba stipulationis si res fuerit euicta intelligūtur. i. quatenus res fuerit euicta. f. si in totū: in totū. si in partē: in partē: vt. l. si debitor. §. n. simile. s. de cōtrabē. emp. z l. stichus qui me. erit. j. de le. i. teneas ergo opi. Jo. quā glo. tenet q. euictiōe ptis cōmittatur sti pulatio de euictiōe. z pōt agi etiā ex empto. sal lit in homine ubi stipulatio nō cōmittit: nisi sit dictū. Assignat rōnem Jo. ppter intelligentiaz hominis: ut. s. ti. i. l. iustissime. assigno rōnē z ali ter q. glo. nam licet euincatur ps hominis. tamē quo ad qdam uideor eū habere isolidū quo ad ptem retētas: qa acqrit isolidū mibi ex re mea uel iussu meo: uel noiatiū stipulando sicut si totus esset meus. z ideo quodāmodo in totum mibi habere liceat. iō stipulatio nō cōmittit. ut tū oēs istas cōtrarietates euites cōsulo ut facias poni i iussu siue euincatur tota res siue ps siue pprietas siue possessio. C. scōdo op. q. nō habe atur ratio pprietatis seu bonitatis: vt. l. ex mille j. e. So. ut in glo. z distingue ut in ea que est cla ra. C. vltio habetis unā deductionem factaz a glo. que icipit vltio no. que clara e in se vsqz ibi. in hūc modū. ibi glo. voluit ponere exēplum in .l. ista z habetur glo. corrupta. z nō habet itelle ctū nec est aliqd dicere. breuiter declaro retētis terminis glo. pone q. fundū valentē. xv. emi p x. si euincatur tertia ps si qdem pro indiuiso nō est dubiū q. habita rōne ad totū fundū habeo regressū p tertia pte. sed hoc est dubiū vtrū ha beatur rō fm q. titatē p. cōuenti: an fm q. titatē precij cōis. glo. hic in prin. z in .l. bonitatis j. e. uidetur dicere q. h. q. titatem p. cōmunif. si eni euincatur ps pro indiuiso: tūc habetur rō bonitatis illius: ut si qd ualebat plus: in plus si at cōdēnatio: si minus ualebat cōdēnatur in mi nus. istud nullā habet dubitatiōem si tenemus

Regres sus. Quero quomodo p cedat q. par te euicta agi pōt de euic. vide plene p. Pau. d. lea 3a. in. c. si uē ditori in. iij. col. de emp. z uen. z ibi per alios ma xime p. imo.

Dubiuz. z ista faciūt ad. q. de sta tuto de qua p. Bar. in. l. pe. C. de trā lac.

Usurari ul. vide bar. in. l. palaz. §. nō soluz de ritu nōp. idē voluit bar. z Ange. in. l. p. tot. §. etiam bis. de edē. z idē uoluit Ang. in sua disputatiōe, incipiente a stensis miles p. bal. in Ru bri. C. d. vsu ris.
Sicuti. vide bal. in .l. in bonefi. dei. §. de re bus cre. ro. i. l. admonē. de iurciur. i.
Apud la beonē. i. p. huius. §. rē. idē in simili vult in. l. pi gnus. C. de pig. ac. bal. i. l. incēdiū z auē. §. nouo iure. C. si cer. pe. An ge. z Imo. i. l. stipulatio ista. §. alteri de v. obli. i. eo. p. nci. rē. idē no. bal. i. l. cū allegas C. de usu. p. hoc facit qd dixi p. bar. i. l. de quibus §. de legi. §. 3. bal. q. cōsue tudo excusat a pena iuris cōis. z bal. i. l. h. in p. n. C. de iure do. approbat sta tutū q. solua tur deez p. cētenario.
Clausura vide Bal. i. l. in tertia col. C. codē i codē prin. quasi ad fin. p. bal. in. l. i. C. eo.
Et cōtra riu z facit. z istum tex. al legauit bar. i. l. si v. §. pactus in. v. col. §. d. pac.